Evropský parlament

PŘÍRUČKA

TÝKAJÍCÍ SE

ŘÁDNÉHO LEGISLATIVNÍHO POSTUPU

Průvodce činností Evropského parlamentu při společné tvorbě právních předpisů

Listopad 2017

Generální ředitelství pro vnitřní politiku Unie

Ředitelství pro legislativní koordinaci a dohodovací řízení

Oddělení pro dohodovací řízení a postup spolurozhodování

PE 608.827

CS

PŘEDMLUVA

Místopředsedové odpovědní za dohodovací řízení v Evropském parlamentu a předseda Konference předsedů výborů Vám s potěšením předkládají tuto *aktualizovanou Příručku týkající se řádného legislativního postupu*, kterou vypracovalo oddělení pro dohodovací řízení a spolurozhodování (CODE). Cílem této příručky je poskytnout praktické informace o tom, jakým způsobem Parlament organizuje svou činnost v rámci řádného legislativního postupu.

Od zahájení osmého legislativního období došlo k celé řadě důležitých událostí, které si vyžádaly rozsáhlou aktualizaci této příručky. Zaprvé, Parlament, Rada a Komise uzavřely novou interinstitucionální dohodu o zdokonalení tvorby právních předpisů, která vstoupila v platnost v dubnu 2016. Zadruhé, Parlament schválil celkovou revizi svého jednacího řádu, která vstoupila v platnost v lednu 2017.

Je velmi důležité, aby byli všichni příslušní aktéři v Parlamentu obeznámeni s danými postupy, tak aby došlo k dalšímu upevnění úlohy Parlamentu coby spolutvůrce právních předpisů zapojeného do přijímání unijních předpisů a ke zvýšení demokratické legitimity.

Rádi bychom proto tuto příručku doporučili všem poslancům, zaměstnancům a osobám, které se zajímají o legislativní činnost Parlamentu.

Mairead McGUINNESSOVÁ, Evelyne GEBHARDTOVÁ, Pavel TELIČKA
místopředsedové odpovědní za dohodovací řízení

Cecilia WIKSTRÖMOVÁ

předsedkyně Konference předsedů výborů

OBSAH

1. ÚVOD 1
2. KLÍČOVÍ AKTÉŘI A JEJICH ÚLOHA V RÁMCI ŘÁDNÉHO LEGISLATIVNÍHO POSTUPU 3
   2.1. Parlament 3
   2.2. Rada 4
   2.3. Komise 5
   2.4. Další institucionální aktéři zapojení do řádného legislativního postupu 7
3. ŘÁDNÝ LEGISLATIVNÍ POSTUP 10
   3.1. Předložení legislativního návrhu 10
   3.2. První čtení 12
      3.2.1. První čtení v Parlamentu 13
      3.2.2. První čtení v Radě 19
   3.3. Druhé čtení 21
      3.3.1. Druhé čtení v Parlamentu 22
      3.3.2. Druhé čtení v Radě 23
   3.4. Dohodovací řízení a třetí čtení 23
4. INTERINSTITUCIONÁLNÍ JEDNÁNÍ 25
   4.1. Úvod 25
   4.2. Třístranná jednání 27
   4.3. Postup zahájení interinstitucionálních jednání 28
      4.3.1. Parlament 28
      4.3.2. Rada 31
      4.3.3. Komise 31
   4.4. Strany interinstitucionálních jednání 32
      4.4.1. Parlament 32
      4.4.2. Rada 32
      4.4.3. Komise 32
   4.5. Transparentnost postupů v Parlamentu a způsoby zajištění odpovědnosti 34
5. PODROBNÉ INFORMACE O DOHODOVACÍM ŘÍZENÍ 36

6. ONEČNÁ REDAKCE, PODPIS A ZVEŘEJNĚNÍ PŘIJATÉHO ZNĚNÍ 39
6.1. Konečná právně-jazyková redakce textů 39
6.2. Podpis 40
6.3. Zveřejnění legislativních aktů 40
7. JINÉ POSTUPY S ÚČASTÍ PARLAMENTU 41
7.1. Zvláštní legislativní postupy 41
7.1.1. Konzultace 41
7.1.2. Souhlas 42
7.2. Akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty 42
8. NEJNOVĚJŠÍ VÝVOJ 44
9. ŘÁDNÝ LEGISLATIVNÍ POSTUP V ČÍSLECH 49
10. TERMINOLOGIE 52
11. UŽITEČNÉ ODKAZY 56

PŘÍLOHA I – Článek 294 Smlouvy o fungování Evropské unie 59
PŘÍLOHA II – Předpisy relevantní pro řádný legislativní postup 61
PŘÍLOHA III – Kodex pro vedení jednání v rámci řádného legislativního postupu 71
PŘÍLOHA IV – Pořadí států předsedajících Radě 74

1. ÚVOD

Vstupem Lisabonské smlouvy v platnost se spolurozhodování[1] oficiálně stalo „řádným legislativním postupem“ (článek 294 SFEU[2]) a obecným postupem pro přijímání právních předpisů na úrovni Evropské unie zahrnujícím naprostou většinu oblastí činnosti Unie (viz rámeček č. 1).

Řádný legislativní postup je založen na zásadě rovnosti přímo voleného Evropského parlamentu zastupujícího obyvatele Unie a Rady zastupující vlády členských států. Na základě návrhu Komise přijímají oba orgány právní předpisy společně. Žádný z nich nemůže přijmout právní předpis bez souhlasu druhého a oba orgány musejí přijmout totéž znění. Této dohody lze dosáhnout v rámci každého ze tří možných čtení v rámci řádného legislativního postupu. V případě, že je legislativní návrh v některé fázi postupu zamítnut nebo Parlament a Rada nemohou dosáhnout kompromisu, návrh není přijat a postup je ukončen.

Cílem této příručky je poskytnout praktický přehled řádného legislativního postupu jakožto hlavního legislativního postupu používaného při přijímání právních předpisů Unie. Příručka začíná dvěma obecnými kapitolami, v nichž jsou představeni jednotliví aktéři a jejich úloha v rámci uvedeného postupu (kapitola 2) a jednotlivé kroky uvedeného postupu (kapitola 3). Kapitola 4 se podrobněji věnuje tomu, jak se vedou interinstitucionální jednání (jak získává Parlament svůj mandát a co se děje v rámci třístranných jednání), po níž následují informace o postupu dohodování (kapitola 5) a o tom, jak se schválené znění podepisuje a zveřejňuje (kapitola 6).

V kapitole 8 se uvádějí další informace o dvou událostech, k nimž došlo od začátku tohoto legislativního období a které měly významný dopad na to, jak tyto tři orgány spolupracují, a na interní pracovní metody Parlamentu. První z těchto událostí se týká přepracované interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů, která vstoupila v platnost dne 13. dubna 2016 a která obsahuje řadu iniciativ a postupů, jimiž je nutné se řídit v zájmu dokonalejší tvorby právních předpisů. Druhou událostí byla novelizace jednacího řádu Parlamentu v oblasti interinstitucionálních jednání, která byla součástí celkové revize tohoto jednacího řádu, jež vstoupila v platnost dne 16. ledna 2017.

Příručka byla navíc doplněna o krátký přehled dalších významných postupů, v nichž hraje Parlament určitou úlohu (kapitola č. 7), o kapitolu, která obsahuje důležité statistické údaje o řádném legislativním postupu (kapitola č. 9) a o glosář termínů, zkratek a akronymů (kapitola č. 10). V přílohách naleznete mj. nejdůležitější pravidla týkající se řádného legislativního postupu.

[1] V praxi se často namísto oficiálního názvu „řádný legislativní postup“ stále často používá termín „spolurozhodování“.
[2] Smlouva o Evropské unii (dále jen „SEU“) a Smlouva o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“). Článek 294 SFEU naleznete v příloze 7.1.

Rámeček č. 1 – klíčové momenty: od spolurozhodování k řádnému legislativnímu postupu

Smlouvy:

- **Maastrichtská smlouva, listopad 1993:** zavedení postupu spolurozhodování, který zahrnoval omezený počet legislativních oblastí (zejména vnitřní trh)
- **Amsterodamská smlouva, květen 1999:** zjednodušení postupu spolurozhodování umožnilo uzavírat dohody v prvním čtení; rozšíření jeho působnosti na více než 40 právních základů (včetně dopravy, životního prostředí, spravedlnosti a vnitřních věcí, zaměstnanosti a sociálních věcí)
- **Niceská smlouva, únor 2003:** rozšíření působnosti postupu spolurozhodování na další oblasti
- **Lisabonská smlouva, prosinec 2009:** spolurozhodování se oficiálně stalo „řádným legislativním postupem" zahrnujícím 85 oblastí činnosti Unie (včetně zemědělství, rybářství a společné obchodní politiky)

Interinstitucionální dohody:

- **společné prohlášení o praktických opatřeních pro postup spolurozhodování, rok 2007[1]:** jsou v něm stanovena praktická opatření týkající se uplatňování postupu spolurozhodování; toto prohlášení schválené v roce 1999 bylo revidováno v roce 2007, kdy byla výslovně uznána důležitost systému třístranných jednání během postupu spolurozhodování
- **rámcová dohoda o vztazích mezi Evropským parlamentem a Evropskou komisí, rok 2010[2]:** jsou v ní stanovena opatření na rozšíření dialogu mezi Parlamentem a Komisí a na zlepšení toku informací a spolupráce v oblasti postupů a plánování; dohoda obsahuje ustanovení týkající se jednání Komise s odborníky, předávání důvěrných informací Parlamentu, dojednávání a uzavírání mezinárodních dohod a časového rámce pracovního programu Komise
- **interinstitucionální dohoda o zdokonalení tvorby právních předpisů, rok 2016[3]:** dohoda mezi Parlamentem, Radou a Komisí vstoupila v platnost v dubnu 2016 a nahradila dřívější dohodu z roku 2003. Je v ní stanovena řada iniciativ a postupů dohodnutých těmito třemi orgány, jejichž úkolem je zajistit dokonalejší tvorbu právních přepisů, zabývat se otázkou plánování programů, poskytnout lepší nástroje k tvorbě právních předpisů, včetně posuzování jejich vlivu a konzultací s veřejností a zainteresovanými stranami, zajistit volbu právního základu, aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů, transparentnost a uplatňování a zjednodušování právních předpisů.

[1] Společné prohlášení Evropského parlamentu, Rady a Komise ze dne 13. června 2007 o praktických opatřeních pro postup spolurozhodování. Úř. věst. C 145, 30.6.2007, s. 5.

[2] Rámcová dohoda o vztazích mezi Evropským parlamentem a Evropskou komisí. Úř. věst. L 304, 20.11.2010, s. 47.

[3] Interinstitucionální dohoda mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o zdokonalení tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016. Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s 1.

2. KLÍČOVÍ AKTÉŘI A JEJICH ÚLOHA V RÁMCI ŘÁDNÉHO LEGISLATIVNÍHO POSTUPU

2.1. Parlament

Každodenní činnost Parlamentu, a to i pokud jde o interní organizaci a rozhodovací postupy, se řídí jeho **jednacím řádem**. V Parlamentu vykonávají legislativní činnost tzv. příslušné[1] parlamentní výbory.[2] Každý legislativní návrh, který je přidělen určitému výboru, je (obvykle na základě rozhodnutí koordinátorů výboru) přidělen některé politické skupině, která jmenuje „**zpravodaje**", jenž jménem daného výboru vypracuje zprávu. Ostatní politické skupiny mohou jmenovat „**stínové zpravodaje**", kteří koordinují postoj výboru k danému tématu.

Odpovědností **předsedy** je předsedat schůzím výboru a jeho koordinátorů. Předseda rozhoduje o postupech hlasování a pravidlech pro přípustnost pozměňovacích návrhů. Předseda předsedá také interinstitucionálním jednáním.

Na počátku volebního období může každá politická skupina určit jednoho ze svých členů jako **koordinátora** v rámci daného výboru. Koordinátoři se setkávají na uzavřené (neveřejné) schůzi, která často tvoří samostatnou součást schůzí parlamentních výborů. Výbor na ně může přenést pravomoc rozhodovat o přidělování zpráv a stanovisek skupinám, o konání slyšení v rámci výboru, o zadávání studií, o delegacích výboru a o dalších důležitých otázkách týkajících se organizace práce ve výboru.

V průběhu interinstitucionálních jednání v rámci prvního a druhého čtení je Parlament zastoupen **vyjednávacím týmem**, který vede zpravodaj a předsedá mu předseda příslušného výboru (příslušných výborů) nebo jeho místopředseda, který byl jmenován předsedou. Členy vyjednávacího týmu jsou alespoň stínoví zpravodajové z každé politické skupiny, která si přeje podílet se na jednání (článek 69f jednacího řádu). Další podrobnosti k interinstitucionálním jednáním jsou uvedeny v kapitole 4.

Parlamentním výborům a jejich členům pomáhají při legislativní práci na administrativní úrovni sekretariáty výborů (které organizují schůze výborů a plánování a poskytují podporu a poradenství týkající se činnosti výborů), poradci politických skupin (kteří poskytují podporu a poradenství koordinátorovi své skupiny a jednotlivým poslancům), asistenti poslanců EP a další parlamentní oddělení, včetně oddělení pro dohodovací řízení a spolurozhodování (CODE), právní služby, ředitelství pro legislativní akty, tematických sekcí, Výzkumné služby Evropského parlamentu, tiskové služby EP, generálního ředitelství pro překlad a generálního ředitelství pro tlumočení. V rámci třetího čtení koordinuje administrativní podporu poskytovanou delegaci EP v dohodovacím výboru oddělení CODE.

[1] Někdy se těmto výborům říká také „hlavní příslušný výbor", viz rámeček č. 6 v kapitole č. 3.2.1.

[2] V příloze V jednacího řádu Parlamentu jsou popsány příslušné pravomoci a úkoly každého ze stálých výborů Parlamentu (jichž je 20).

Rámeček č. 2 – Politické orgány Parlamentu

Konference předsedů (článek 26/27 jednacího řádu) se skládá z předsedy Parlamentu a předsedů politických skupin. Odpovídá za obecné politické vedení Parlamentu a politickou stránku jeho činnosti, včetně organizace parlamentní činnosti, vztahů s ostatními orgány a institucemi Evropské unie a vztahů s nečlenskými zeměmi. Jednání Konference předsedů obvykle probíhá v týdnu před zasedáním ve Štrasburku a během něj (obvykle ve čtvrtek dopoledne).

Předsednictvo (článek 24/25 jednacího řádu) se skládá z předsedy Parlamentu, 14 místopředsedů (z nichž tři jsou odpovědní za dohodovací řízení) a 5 kvestorů, kteří mají poradní funkci. Zabývá se správními a finančními záležitostmi týkajícími se chodu Parlamentu. Předsednictvo obvykle jedná v pondělí večer v průběhu štrasburského zasedání.

Konference předsedů výborů (článek 29 jednacího řádu) je tvořena předsedy všech stálých a zvláštních parlamentních výborů. Sleduje pokrok, jehož bylo dosaženo v rámci činnosti výborů, a zajišťuje spolupráci a koordinaci mezi nimi. Předkládá také doporučení Konferenci předsedů, pokud jde mj. o návrh pořadu jednání nadcházejících plenárních zasedání. Předsednictvo obvykle jedná v úterý v průběhu štrasburského zasedání. Členové konference si ze svého středu volí předsedu, jehož funkční období trvá dva a půl roku.

2.2. Rada

Rada zastupuje vlády členských států. Skládá se z ministrů ze všech členských zemí EU, kteří se v nejrůznějším složení podle projednávané problematiky scházejí k přijímání právních předpisů a koordinaci politiky. Rada plní legislativní funkce spolu s Parlamentem (čl. 16 odst. 1 SEU). Rada funguje na třech úrovních: **pracovní skupiny** připravují činnost Výboru stálých zástupců vlád členských států v Evropské unii (**Coreper**), který mj. připravuje činnost **Rady** v jednotlivých složeních.

Schůzím, které se konají na všech těchto třech úrovních, předsedá členský stát, který zastává rotující šestiměsíční **předsednictví Rady**.[1]

Pořad jednání zasedání Rady odráží činnost, kterou vykonal výbor Coreper a příslušné pracovní skupiny a výbory. Skládá se z **bodů A**, které se schvalují bez rozpravy po dosažení dohody v rámci výboru Coreper, a **bodů B**, které se projednávají.

Výbor Coreper funguje ve dvojím složení:

Coreper II se skládá ze stálých zástupců při Evropské unii a předsedá mu stálý zástupce země, která má předsednictví. Připravuje zasedání Rady ve čtyřech složeních: pro hospodářské a finanční záležitosti, zahraniční věci, obecné záležitosti a spravedlnost a vnitřní věci. Její činnost připravuje tzv. **Anticiho skupina**.

[1] Kromě Rady pro zahraniční věci, které obvykle předsedá vysoký zástupce, rotuje předsednictví Rady každých šest měsíců mezi členskými státy EU (od 1. ledna do 30. června nebo od 1. července do 31. prosince). Předsednický stát předsedá zasedáním Rady a schůzím jejích přípravných orgánů a zastupuje Radu ve vztazích s ostatními orgány EU. Pořadí „rotujícího" předsednictví stanovuje Rada (viz seznam v příloze IV).

Coreper I se skládá ze zástupců stálých zástupců při Evropské unii a předsedá mu zástupce stálého zástupce země, která má předsednictví. Připravuje zasedání Rady v šesti složeních: pro zemědělství a rybolov[1], pro konkurenceschopnost, pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport, pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele, pro životní prostředí a pro dopravu, telekomunikace a energetiku. Její činnost připravuje tzv. **Mertensova skupina**.

Jak již bylo uvedeno, činnost výboru Coreper na druhé straně připravuje více než 150 pracovních skupin a výborů známých pod názvem „přípravné orgány Rady". Tyto orgány plní podobnou úlohu jako parlamentní výbory v Parlamentu: během pravidelných schůzí projednávají legislativní návrhy a provádějí další přípravnou činnost nezbytnou pro přijímání rozhodnutí Rady.

Většinu pracovních skupin a výborů, které se skládají z odborníků ze všech členských států, vytváří výbor Coreper, a to podle tematického klíče v závislosti na tom, které tematice se věnuje složení Rady, jejíž činnost podporují.[2]

Rámec a zásady, kterými se řídí postupy přijímání rozhodnutí v Radě, jsou stanoveny v **jednacím řádu Rady**.[3] Koordinaci rozhodovacího postupu Rady zajišťuje, podobně jako v případě sekretariátu Parlamentu, generální sekretariát Rady. Plní důležitou úlohu právního poradce (prostřednictvím své právní služby), poskytuje logistické zajištění, vede evidenci (institucionální paměti) a vystupuje jako zprostředkovatel. Má velmi důležitou funkci při poskytování podpory předsednictví.

2.3. Komise

Komise zastupuje základní zájmy Evropské unie jako celku (na rozdíl od zájmů jednotlivých členských států), odpovídá mj. za navrhování právních předpisů, provádění rozhodnutí a dohled nad uplatňováním právních předpisů Unie a zajišťuje dodržování unijních smluv. Komisi tvoří **sbor komisařů**, který se skládá z předsedy a 27 komisařů, tj. po jednom členu Komise za každý členský stát.[4] Hlavní zásadou, kterou se řídí postup přijímání veškerých rozhodnutí v Komisi, ať už při vypracovávání návrhů právních předpisů (např. konzultace mezi jednotlivými útvary Komise nebo schůze kabinetů komisařů) nebo při interinstitucionálních jednáních, je kolektivní charakter Komise, podle něhož jsou za přijímaná rozhodnutí a opatření odpovědní

[1] Veterinární a fytosanitární otázky a také všechny dokumenty týkající se společné rybářské politiky připravuje výbor Coreper I. Část činnosti Rady pro zemědělství a rybolov, především všechny dokumenty v rámci společné zemědělské politiky, však připravuje **Zvláštní výbor pro zemědělství**.

[2] Některé výbory, jako je hospodářský a finanční výbor, výbor pro obchodní politiku a politický a bezpečnostní výbor, jsou zřizovány přímo na základě Smluv, mezivládních rozhodnutí nebo rozhodnutí Rady. Tyto výbory jsou většinou stálé a často jím předsedá jmenovaný nebo volený předseda. Ke zvláštním účelům je kromě toho možné vytvářet výbory ad hoc, které přestávají existovat ve chvíli, kdy splní svou úlohu.

[3] Rozhodnutí Rady ze dne 1. prosince 2009, kterým se přijímá jednací řád Rady, 2009/937/EU, Úř. věst. L 325, 11.12.2009, s. 35.

[4] Podle smluv by Komise od 1. listopadu 2014 měla mít takový počet členů, který by odpovídal dvěma třetinám počtu členských států, pokud Evropská rada nerozhodne jednomyslně o změně tohoto počtu (čl. 17 odst. 5 SEU). V květnu 2013 Evropská rada rozhodla, že se Komise bude i nadále skládat z počtu členů, který se rovná počtu členských států.

všichni členové Komise společně. Rámec a zásady, kterými se řídí postupy přijímání rozhodnutí v Komisi, jsou stanoveny v **jednacím řádu Komise**.

V listopadu 2014 se předseda Komise Juncker rozhodl, že práci nové Komise zorganizuje jinak než jeho předchůdci a jmenoval sedm místopředsedů, kteří v oblasti své působnosti jednají jménem předsedy. Místopředsedové, kterým jsou svěřeny jasně stanovené prioritní projekty, řídí a koordinují činnost v rámci Komise v hlavních oblastech politických směrů určených předsedou[1].

Pokud jde o legislativní podněty, Smlouva Komisi zajišťuje téměř monopolní postavení (čl. 17 odst. 2 SEU).[2] Komise proto odpovídá za vypracování téměř všech navrhovaných legislativních aktů, zejména aktů spadajících pod řádný legislativní postup. Při vypracovávání legislativního aktu je Komise zapojena do rozsáhlých konzultací se zainteresovanými stranami a s veřejností, přihlíží ke zprávám odborníků, může přijímat **zelené a bílé knihy**[3] (i když tak nečiní systematicky) apod. Provádí navíc hodnocení dopadu navrhovaných opatření s cílem vyhodnotit jejich přímé a nepřímé důsledky.[4]

Návrh Komise je přijímán sborem komisařů, a to buď na základě písemného postupu (bez diskuze mezi komisaři), nebo ústního postupu (otázka je projednána sborem komisařů).

Návrh je poté předán současně Parlamentu a Radě, čímž je zahájen řádný legislativní postup.[5] Jak je podrobněji vysvětleno v rámečku č. 3, dokud Rada nerozhodne (tj. předtím, než přijme svůj postoj v prvním čtení), může Komise svůj návrh za určitých podmínek kdykoli změnit nebo stáhnout.

V průběhu celého legislativního postupu Komise podporuje spolutvůrce právních předpisů tím, že jim poskytuje odborné vysvětlení a zastává úlohu čestného vyjednavače, který usnadňuje interinstitucionální jednání.

---

[1] Viz sdělení C(2014)9004 o pracovních metodách Evropské komise na období 2014–2019.

[2] Viz rámeček č. 5 v kapitole 3.1 o právu podnětu při navrhování právních předpisů Unie.

[3] Zelené knihy jsou dokumenty Komise, které mají podnítit diskuzi o určitých tématech na evropské úrovni. Vyzývají příslušné subjekty nebo jednotlivce k účasti na postupu konzultací. Zelené knihy mohou vést k legislativním změnám uvedeným v bílých knihách. Bílé knihy obsahují návrhy na činnost EU v konkrétních oblastech, někdy v návaznosti na zelenou knihu. Jejich účelem je zahájit s cílem dosáhnout politického konsenzu diskuzi s veřejností, se zainteresovanými stranami, s Parlamentem a Radou.

[4] Podle sdělení C(2014)9004 o pracovních metodách Evropské komise na období 2014–2019 *„by mělo být ke všem iniciativám, které pravděpodobně budou mít významný přímý ekonomický a sociální dopad nebo dopad na životní prostředí, přiloženo posouzení jejich vlivu a příznivé stanovisko Výboru pro posuzování dopadů. Tato zásada platí také pro akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty, jejichž dopad by mohl být podle očekávání významný.*“ Ve skutečnosti však v době zveřejnění této příručky u celé řady legislativních návrhů posouzení jejich dopadu chybí (viz zprávu o parlamentní činnosti týkající se řádného legislativního postupu v období 2014–2016).

[5] V souladu s protokolem č. 2 Lisabonské smlouvy musí Komise svůj návrh legislativního aktu předložit ve chvíli, kdy jej předloží spolutvůrcům právních předpisů, také parlamentům členských států a členské státy poté mohou ve lhůtě osmi týdnů vydat odůvodněné stanovisko ohledně toho, zda je předložený návrh v souladu se zásadou subsidiarity. Další informace naleznete v kapitole 2.4.

Rámeček č. 3 – Stažení legislativního návrhu

Nedávná judikatura Soudního dvora poprvé potvrdila, že Komise má za specifických podmínek právo stáhnout předložený legislativní návrh. Ve svém rozhodnutí ze dne 14. dubna 2015 (věc C-409/13) Soudní dvůr zanalyzoval a tím vyjasnil rozsah práva Komise na stažení předložených legislativních návrhů podle čl. 293 odst. 2 Smlouvy o fungování EU.

Soudní dvůr připomněl, že právo Komise na „stažení návrhu kdykoli v průběhu legislativního postupu, dokud Rada nerozhodne" (tj. před postojem Rady v prvním čtení) vyplývá přímo z práva podnětu Komise. Uvedl však, že se nejedná o „právo veta" a že toto právo je nutně omezeno s ohledem na výsady ostatních orgánů.

Soudní dvůr uvedl, že pokud Komise návrh stáhne, musí tento svůj krok před spolutvůrci právních předpisů řádně odůvodnit a v případě nutnosti podpořit přesvědčivými důkazy nebo argumenty.

Soudní dvůr navíc dodal, že Komise má s ohledem na loajální spolupráci mezi orgány právo stáhnout předložený legislativní návrh v případě, že plánovaný pozměňovací návrh ze strany Parlamentu nebo Rady jej natolik pozmění, že nebude možné dosáhnout původních cílů návrhu, takže pozbude svého smyslu.

V bodu 9 interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů z roku 2016 (viz kapitolu 8) je stanoveno, že Komise bude muset uvést důvody stažení návrhu a případně další plánované kroky s uvedením přesného časového harmonogramu. Bude muset vést důkladné interinstitucionální konzultace a řádně přihlédnout k postoji spolutvůrců právních předpisů a reagovat na ně.

Pokud má Komise v úmyslu svůj návrh stáhnout, pozve příslušný výbor v souladu s čl. 37 odst. 4 jednacího řádu příslušného komisaře k projednání tohoto úmyslu (pozvat lze také předsednictví Rady). Pokud příslušný výbor se zamýšleným stažením návrhu nesouhlasí, může Komisi vyzvat, aby učinila prohlášení určené plenárnímu zasedání.

2.4. Další institucionální aktéři zapojení do řádného legislativního postupu

Evropská rada je vedle svého předsedy a předsedy Komise tvořena hlavami států nebo předsedy vlád členských států. Její činnosti se účastní vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku. Evropská rada se schází obvykle dvakrát za půl roku, pokud to však situace vyžaduje, může se sejít na mimořádném zasedání. Není-li ve Smlouvách stanoveno jinak, rozhodnutí Evropské rady se přijímají na základě konsenzu a vedou k závěrům Evropské rady. V článku 15 SEU je stanoveno, že Evropská rada nemá legislativní funkci. Její závěry, jejichž cílem je dát nový impulz rozvoji Unie a definovat obecné politické směry a priority, však často mají vliv na dokumenty projednávané v rámci řádného legislativního postupu. V minulosti si Parlament stěžoval na závěry Evropské rady, které se dotýkají konkrétního obsahu legislativních dokumentů, protože u nich existovalo riziko, že tvůrce právních předpisů připraví o svobodu tvořit právní předpisy tak, jako považují za vhodné.

Parlamenty členských států: Článek 12 Smlouvy o EU definuje úlohu parlamentů členských států, jejichž úkolem je „*aktivně přispívat k dobrému fungování Unie*". Další

četná ustanovení Smluv přiznávají parlamentům členských států konkrétní práva, zejména pokud jde o kontrolu toho, zda jsou návrhy legislativních aktů v souladu se zásadou subsidiarity. Tato úloha je podrobněji popsána v protokolech č. 1 a 2 připojených ke Smlouvám.

Podle protokolu č. 1 o úloze vnitrostátních parlamentů a protokolu č. 2 o používání zásad subsidiarity a proporcionality může každý parlament členského státu vydat ve lhůtě osmi týdnů **odůvodněné stanovisko**, v němž uvede, z jakého důvodu se domnívá, že návrh legislativního aktu[1] není v souladu se zásadou subsidiarity. Aby bylo možné tuto lhůtu dodržet, příslušný výbor Evropského parlamentu nesmí přistoupit ke konečnému hlasování před uplynutím této osmitýdenní lhůty[2].

Každý parlament členského státu má dva hlasy. Ve dvoukomorovém parlamentním systému má každá komora jeden hlas.

Je-li alespoň jedna třetina parlamentů členských států toho názoru, že návrh není v souladu se zásadou subsidiarity, musí návrh přezkoumat Komise (nebo kterýkoli jiný orgán či instituce, která návrh předložila) („**žlutá karta**"). Tento práh se snižuje na jednu čtvrtinu u legislativního návrhu, který byl předložen na základě článku 76 SFEU (soudní spolupráce v trestních věcech a policejní spolupráce). Po tomto přezkoumání se může orgán, který je autorem návrhu, rozhodnout, zda jej zachová, změní nebo stáhne.

Pokud je dále v rámci řádného legislativního postupu většina parlamentů členských států toho názoru, že návrh legislativního aktu není v souladu se zásadou subsidiarity, musí návrh přezkoumat Komise („**oranžová karta**"). Po tomto přezkoumání může Komise rozhodnout, že návrh buď zachová, změní nebo jej stáhne. Pokud Komise rozhodne o zachování návrhu, musejí oba spolutvůrci právních předpisů před ukončením prvního čtení uvést, zda je návrh v souladu se zásadou subsidiarity. Jestliže Parlament prostou většinou poslanců a Rada 55% většinou členů zaujme stanovisko, že návrh není v souladu se zásadou subsidiarity, není návrh dále projednáván.

Soudní dvůr Evropské unie (ESD, složený ze Soudního dvora a Tribunálu, které se nacházejí v Lucemburku) vykládá primární a sekundární právo EU a rozhoduje o platnosti sekundárního práva. Členské státy, Parlament, Rada, Komise nebo jednotlivé osoby, společnosti či organizace mohou do dvou měsíců od vyhlášení právního předpisu EU v Úředním věstníku nebo kdykoli jindy prostřednictvím předběžného dotazu na soud nebo tribunál členského státy vznést proti danému předpisu námitku. Soudní dvůr dohlíží také na to, aby členské státy dodržovaly své povinnosti v rámci Smluv (řízení o nesplnění povinnosti), a přezkoumává zákonnost nečinnosti orgánů, institucí, úřadů nebo agentur Evropské unie.

Parlament se účastní řízení Evropského soudního dvora (Soudního dvora nebo Tribunálu), aby obhajoval své zájmy, práva a výsady, zejména v případech, kdy se jedná

[1] Podle článku 3 protokolu č. 2 se návrhem legislativního aktu rozumějí „návrhy Komise, podněty skupiny členských států, podněty Evropského parlamentu, žádosti Soudního dvora, doporučení Evropské centrální banky a žádosti Evropské investiční banky o přijetí legislativního aktu."

[2] Kromě naléhavých případů uvedených v článku 4 protokolu č. 1, viz článek 42 jednacího řádu.

o legislativní akt, který přijal Parlament (samostatně nebo společně s Radou). Parlament může vznést námitku proti legislativnímu aktu, např. protože nebyl správně přijat v rámci řádného legislativního postupu, nebo bránit akt přijatý v rámci tohoto postupu, jestliže jeho platnost zpochybnily jednotlivé osoby.

V konkrétních případech uvedených ve Smlouvách může Evropský soudní dvůr požádat o vypracování návrhu legislativního aktu v rámci řádného legislativního postupu (čl. 294 odst. 15 SFEU). Evropský soudní dvůr tak může činit v záležitostech, jako je statut Soudního dvora nebo zřizování specializovaných soudů připojených k Tribunálu (viz také rámeček č. 5 v kapitole 3.1).

Evropská centrální banka (ECB se sídlem ve Frankfurtu nad Mohanem, Německo) je centrální bankou zemí eurozóny, jejímž hlavním cílem je zachovávat v eurozóně cenovou stabilitu. V rámci jednotného mechanismu dohledu odpovídá ECB v současné době také za dohled nad bankami se sídlem v eurozóně nebo v členských státech, které jsou členy bankovní unie. V konkrétních případech uvedených ve Smlouvách může ECB doporučit návrh legislativního aktu v rámci řádného legislativního postupu (čl. 294 odst. 15 SFEU). ECB tak může učinit v případě právních předpisů týkajících se určitých článků statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky.

Evropský hospodářský a sociální výbor a Výbor regionů (oba se sídlem v Bruselu): jedná se o výbory, s nimiž v případech uvedených ve Smlouvě musí Komise, Parlament a Rada konzultovat (obecně v případě politiky týkající se jejich sféry zájmu). Pokud je konzultace s těmito výbory v rámci řádného legislativního postupu povinná, Parlament nesmí přijmout své stanovisko v prvním čtení předtím, než získá stanovisko výborů. Parlament, Rada nebo Komise mohou výborům stanovit časovou lhůtu, do které musejí své stanovisko předložit (články 304 a 307 SFEU). Po uplynutí stanovené lhůty mohou jednat i bez tohoto stanoviska. Oba uvedené výbory mohou navíc přijímat stanoviska z vlastního podnětu.

Evropský hospodářský a sociální výbor je poradním orgánem Unie, který se skládá ze zástupců organizací zaměstnavatelů, zaměstnanců a dalších zúčastněných stran zastupujících občanskou společnost (zejména v sociálně-hospodářské, občanské, profesní a kulturní oblasti) (články 301–304 SFEU). Výbor regionů je poradním orgánem Unie, který se skládá z regionálních a místních zástupců (články 300 a 305–307 SFEU). Výbor regionů může kromě toho podat u Soudního dvora žalobu na zrušení legislativního aktu, pokud došlo k porušení zásady subsidiarity.[1]

[1] V době zveřejnění této příručky zatím nebyla tato možnost v praxi využita.

3. ŘÁDNÝ LEGISLATIVNÍ POSTUP

Od vstupu Lisabonské smlouvy v platnost mohou k přijetí legislativních aktů (tj. nařízení, směrnice nebo rozhodnutí) vést dva druhy postupu, totiž řádný legislativní postup (o kterém pojednává tato kapitola) a zvláštní legislativní postup v konkrétních případech uvedených ve Smlouvách (kterému se věnuje kapitola 7).

3.1. Předložení legislativního návrhu

Právo podnětu má Komise (viz rámeček č. 5 v kapitole 3.1). Řádný legislativní postup je proto zahájen ve chvíli, kdy Komise předloží návrh legislativního aktu Parlamentu a Radě. Předložení návrhu předchází jeho přijetí sborem komisařů na základě písemného nebo ústního postupu.

Návrh Komise se předkládá současně všem parlamentům členských států a v případě, že je to stanoveno ve Smlouvě, také Hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů (viz kapitolu 2.4).

Rámeček č. 4 – Legislativní akty	
legislativní akty (článek 288 SFEU)	přijímají se legislativním postupem (řádným nebo zvláštním legislativním postupem), článek 289 SFEU
nařízení	legislativní akt, který má obecnou působnost a je závazný v celém rozsahu; je přímo použitelný ve všech členských státech
směrnice	legislativní akt, který je pro všechny členské státy, jimž je určen, závazný, pokud jde o výsledek, kterého je nutné dosáhnout; orgánům členských států však ponechává volnost, pokud jde o to, jakou formu a metody si zvolí
rozhodnutí	legislativní akt, který je závazný v celém rozsahu pro toho, jemuž je určen (např. pro jeden členský stát, několik členských států nebo všechny členské státy, či pro jednotlivou společnost) a je přímo použitelný

Řádný legislativní postup krok za krokem (článek 294 SFEU)

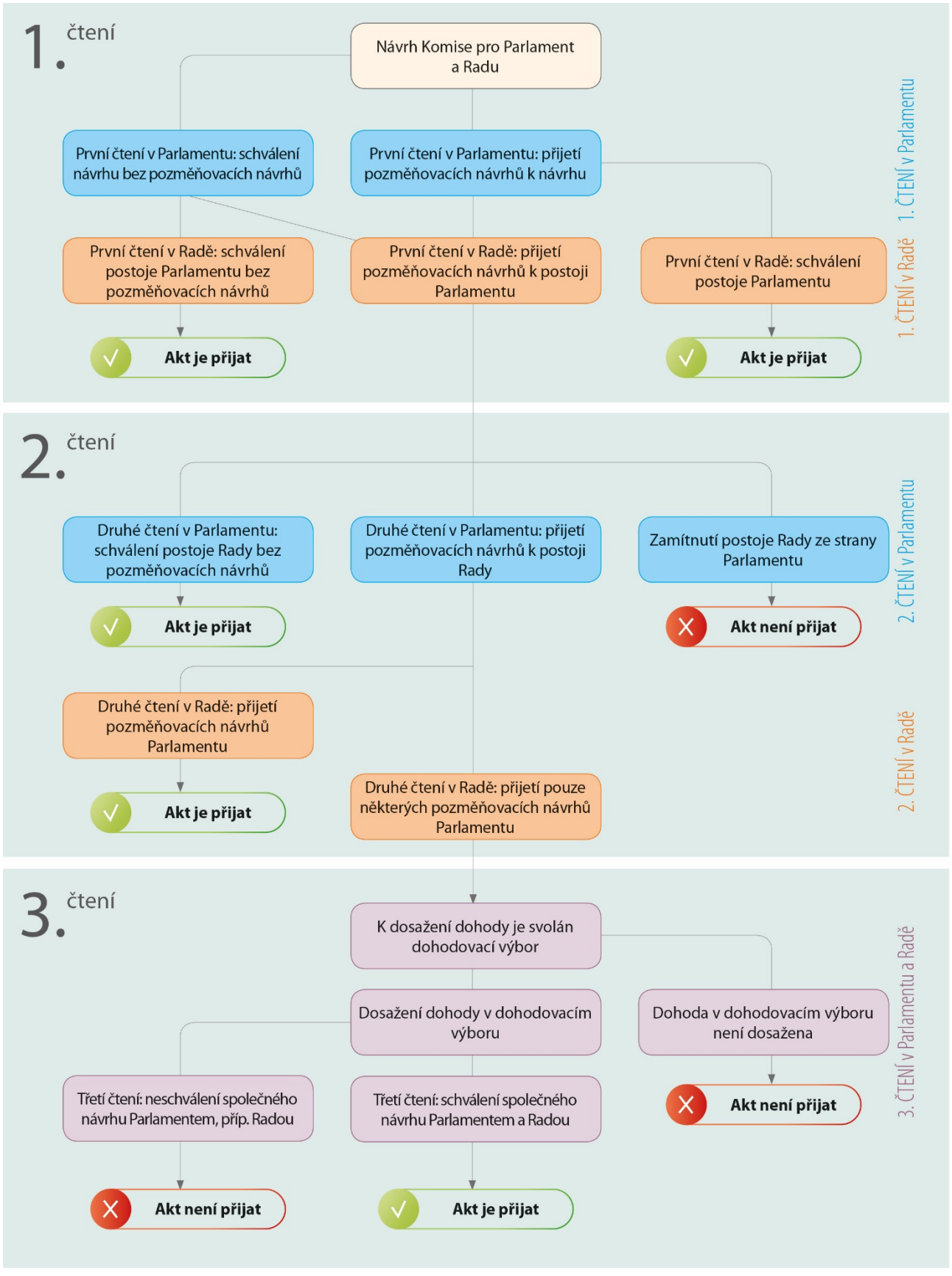

Rámeček č. 5 – Právo podnětu k navrhování právních předpisů Unie

Komise má „právo podnětu“, tj. výsadu předkládat právní předpisy na úrovni Unie (článek 17 SEU). Je však nutno poznamenat, že v určitých specifických případech stanovených Smlouvami může být návrh legislativního aktu předložen i z podnětu skupiny členských států, na doporučení Evropské centrální banky nebo na žádost Soudního dvora (čl. 294 odst. 15 SFEU).[1]

Parlament a Rada mohou podle článků 225, resp. 241 SFEU požádat Komisi, aby předložila vhodné návrhy legislativních aktů. Tato žádost o legislativní krok však není pro Komisi závazná. Komise se může rozhodnout, že legislativní návrh nepředloží, musí však pro to uvést důvody. V bodu 10 interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů (viz kapitolu 8) je dohodnuto, že Komise na takovou žádost odpoví do tří měsíců a ve zvláštním sdělení uvede, jak na ni hodlá reagovat. Rozhodne-li se Komise, že návrh nepředloží, uvede podrobné důvody a příp. analýzu alternativních možností (viz také článek 46 jednacího řádu).

Stejně tak lze na základě občanské iniciativy vyzvat Komisi k předložení vhodných návrhů k uplatňování Smluv v souladu s článkem 11 SEU[2], tj. návrhů legislativních aktů v oblasti, v nichž má Komise pravomoc navrhovat právní předpisy. Občanské iniciativa musí mít podporu alespoň jednoho milionu občanů EU pocházejících alespoň ze sedmi různých členských států. Občanské iniciativy, které získají tento milion podpisů[3], jsou poté podrobeny zvláštnímu postupu, který může vést ke konkrétním návrhům právních předpisů Unie.

3.2. První čtení

V prvním čtení projednává návrh Komise souběžně Parlament a Rada. Parlament však jedná jako první: buď návrh Komise v prvním čtení schválí beze změn, pozmění jej, nebo jej zamítne. Poté, co Parlament přijal svůj postoj, může Rada rozhodnout, že tento postoj schválí, a v tomto případě je právní akt přijat, nebo může postoj Parlamentu změnit a svůj postoj v prvním čtení sdělit Parlamentu pro druhé čtení. Parlament a Rada mohou kdykoli dosáhnout neformální dohody vedoucí k dohodě v prvním čtení (pokud je kompromisní znění měnící návrh Komise schváleno mezi Parlamentem a Radou před hlasováním Parlamentu v prvním čtení), nebo k dohodě na začátku druhého čtení (pokud je toto kompromisní znění schváleno před hlasováním Rady v prvním čtení).

---

[1] Například čtvrtina členských států může zahájit legislativní postup v oblasti policejní a soudní spolupráce v trestních věcech (článek 76 SFEU); stanovy a doplňkové právní předpisy týkající se statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky mohou být změněny řádným legislativním postupem na doporučení Evropské centrální banky (protokol č. 4 článek 40); na žádost Soudního dvora mohou být řádným legislativním postupem zřízeny specializované soudy připojené k Tribunálu (čl. 257 odst. 1 SFEU).

[2] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 211/2011 ze dne 16. února 2011 o občanské iniciativě, *Úř. věst. L 65, 11.3.2011, s. 1.*

[3] Mezi občanské iniciativy, které do doby zveřejnění této příručky úspěšně získaly požadovaný počet podpisů, patří 1. „Zakažte glyfosát a chraňte lidi a životní prostředí před toxickými pesticidy“, 2. „Zastavte vivisekci“, 3. „Jeden z nás“ (na podporu *„právní ochrany důstojnosti, práva na život a integrity každé lidské bytosti od početí, a sice v oblastech spadajících do pravomoci EU, v nichž má taková ochrana zvláštní význam*“) a 4. „Voda a hygiena jsou lidská práva! Voda je veřejný statek, ne komodita!“ Další informace jsou uvedeny na stránce http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/welcome?lg=cs.

Během celé fáze prvního čtení se na Parlament ani na Radu nevztahují žádné časové lhůty, do nichž musí ukončit první čtení.

3.2.1. První čtení v Parlamentu

Projednávání ve výborech

Předseda Parlamentu postoupí návrh výboru příslušnému pro jeho projednání.[1] Do projednávání návrhu Komise ve výboru může být zapojeno rovněž několik výborů v rámci postupu vypracování stanoviska výborem (článek 53 jednacího řádu), postupu s přidruženými výbory (článek 54 jednacího řádu) nebo společného projednávání ve výborech (článek 55 jednacího řádu). Pokud dojde ke sporu ohledně příslušnosti dvou nebo více stálých výborů, je nutné tuto otázku předložit do čtyř týdnů od vyhlášení na plenárním zasedání Konferenci předsedů výborů. Konference předsedů výborů poté předá doporučení Konferenci předsedů. Jestliže Konference předsedů nerozhodne o tomto doporučení do šesti týdnů poté, co jí bylo předáno, považuje se za schválené (článek 201a jednacího řádu).

Rámeček č. 6 – Zapojení jednotlivých výborů během řádného legislativního postupu	
příslušný výbor (nazývaný také „hlavní příslušný výbor“)	Jedná se o výbor, který je pověřen přípravnou prací pro plenární zasedání tím, že vypracovává legislativní zprávu (viz také úlohu výborů při rozhodování o zahájení jednání, kapitola 4.3).
výbor pověřený vypracováním stanoviska (článek 53 jednacího řádu)[2]	Jestliže příslušný výbor požaduje stanovisko jiného výboru nebo jiný výbor chce z vlastního podnětu poskytnout své stanovisko příslušnému výboru, mohou v souladu s čl. 201 odst. 2 požádat **předsedu Parlamentu** o svolení. Tento výbor může jmenovat **zpravodaje pro stanovisko**. Může ve lhůtě, kterou stanovuje příslušný výbor, poskytnout tomuto výboru své stanovisko, které je tvořeno pozměňovacími návrhy k návrhu Komise ve věcech, které spadají do jeho oblasti působnosti.

[1] Návrhy se přidělují na základě působnosti jednotlivých výborů, která je stanovena v příloze V jednacího řádu Parlamentu. V případě pochybnosti může předseda předtím, než postoupení návrhu příslušnému výboru oznámí v Parlamentu, předložit otázku ohledně příslušnosti Konferenci předsedů, která přijme rozhodnutí na základě doporučení Konference předsedů výborů (článek 47 jednacího řádu). Tento postup byl využit v rámci některých postupů souhlasu, kdy Rada návrh formálně postoupila poměrně dlouho poté, co Komise návrh předložila (např. v případě dohody o přidružení mezi EU a Střední Amerikou a dohody o přidružení mezi EU a Ukrajinou).

[2] Výbory někdy využívají také neformální **postup uvedený v článku 53+**, který zahrnuje neformální ujednání mezi výbory, jež schvaluje Konference předsedů výborů. Podle tohoto ujednání souhlasí příslušný výbor s jedním nebo několika níže uvedenými prvky spolupráce s výborem pověřeným vypracováním stanoviska:

- se systematickým zvaním zpravodaje pro stanovisko ke všem výměnám názorů, na pracovní semináře a slyšení v příslušném výboru,
- se zvaním zpravodaje pro stanovisko na schůze se stínovými zpravodaji příslušného výboru,
- s účastí zpravodaje pro stanovisko na tříštranných jednáních,
- s dvoustrannými jednáními mezi zpravodajem hlavního příslušného výboru a zpravodajem pro stanovisko týkajícími se konkrétních zájmů a obav.

	Případně se může tento výbor rozhodnout, že svoje stanovisko předloží formou pozměňovacích návrhů, které má předseda výboru nebo zpravodaj pro stanovisko předložit jménem výboru pověřeného vypracováním stanoviska přímo v příslušném výboru. Výbor však **nemůže předkládat pozměňovací návrhy** na plenárním zasedání.
přidružený výbor (článek 54 jednacího řádu)	Domnívá-li se **Konference předsedů** na základě návrhu **Konference předsedů výborů nebo jejího předsedy**, že daná záležitost spadá téměř stejnou měrou do působnosti dvou nebo více výborů, nebo že různé části dané záležitostí spadají do působnosti dvou nebo více výborů, jsou tyto výbory „přidruženy". Přidružený výbor spolupracuje s příslušným výborem podle zvláštních pravidel, jako je společný časový harmonogram a spolupráce mezi zpravodaji. Příslušný výbor přijme bez hlasování pozměňovací návrhy přidruženého výboru, pokud se týkají záležitostí, které náležejí **do výlučné působnosti** přidruženého výboru. **Může v rámci společné působnosti předkládat pozměňovací návrhy** přímo na plenárním zasedání, pokud je příslušný výbor neschválí.
smíšený výbor (článek 55 jednacího řádu)	Pokud daná záležitost spadá neoddělitelně do působnosti několika výborů a je zásadního významu, může **Konference předsedů** na návrh **Konference předsedů výborů nebo jejího předsedy** rozhodnout, že tyto výbory budou pracovat jako smíšené výbory. To znamená, že výbory pořádají společné schůze a společně hlasují o jediném návrhu zprávy. Tyto výbory společně odpovídají za interinstitucionální jednání[1].

Příslušný výbor jmenuje zpravodaje, jehož hlavním úkolem je provést návrh jednotlivými fázemi daného postupu a případně vést jednání s Radou a Komisí. Příslušný výbor může rozhodnout také o tom, že jmenuje zpravodaje, který bude sledovat přípravnou fázi už předtím, než Komise svůj návrh přijme, a to zejména v případě, kdy je návrh uveden v pracovním programu Komise (článek 47 jednacího řádu).

[1] Důležitým příkladem je návrh nařízení o Evropském fondu pro udržitelný rozvoj (EFSD; 2016/0281(COD)), v jehož případě bylo vzhledem k průřezové povaze a významu oblasti, které se návrh týkal, rozhodnuto, že by na něm v rovnocenném postavení měly podle článku 55 pracovat Výbor pro rozvoj, Výbor pro zahraniční věci a Rozpočtový výbor. Jednalo se o první případ, kdy tři zpravodajové vypracovali jeden návrh zprávy, tři výbory pod společným vedením svých předsedů společně hlasovaly a společně jednaly s dalšími orgány.

V průběhu interinstitucionálních jednání je zpravodajovi a stínovým zpravodajům nápomocen projektový tým, jehož koordinaci zajišťuje sekretariát příslušného výboru a v němž musí být zastoupeno přinejmenším oddělení pro dohodovací řízení a spolurozhodování, právní služba, ředitelství pro legislativní akty, tisková služba EP a ostatní příslušné útvary, o jejichž účasti se rozhoduje podle konkrétních okolností (viz Kodex pro vedení jednání v rámci řádného legislativního postupu, přílohu III). Zpravodaji a stínovým zpravodajům jsou navíc nápomocni jejich parlamentní asistenti a zaměstnanci politických skupin, k nimž patří.

Zpravodaj odpovídá za přípravu „**návrhu zprávy**" výboru a jako takový je prvním poslancem, který předkládá pozměňovací návrhy k návrhu Komise. V některých případech se zpravodaj může rozhodnout, že nejdříve předloží pracovní dokument, který je základem pro diskuzi s ostatními poslanci a zainteresovanými stranami, na jejímž základě poté vypracuje návrh zprávy.

Ostatní politické skupiny mohou jmenovat „stínové zpravodaje", kteří zastupují jejich postoj k danému návrhu. Poté, co zpravodaj předloží návrh zprávy na schůzi výboru, může pozměňovací návrhy předkládat kterýkoli poslanec, jestliže tyto návrhy podepíše také alespoň jeden řádný člen příslušného výboru nebo jeho náhradník (článek 208 jednacího řádu). Předseda výboru stanoví (na návrh zpravodaje) **lhůtu pro předkládání pozměňovacích návrhů**. Po této lhůtě lze pozměňovací návrhy předkládat pouze v případě, že se jedná o kompromisní návrhy nebo pokud nastal technický problém (článek 170 jednacího řádu). Při hlasování lze předkládat **ústní pozměňovací návrhy**, s výjimkou případů, kdy by proti tomu měl námitky určitý počet poslanců[1].

Během fáze projednávání ve výborech je možné uspořádat slyšení s odborníky nebo nechat vypracovat studie či **hodnocení dopadu**, které by doplňovalo hodnocení dopadu vypracované Komisí (mj. i v případě podstatných změn návrhu).

Návrh zprávy a pozměňovací návrhy jsou poté projednávány ve výboru na jedné či několika schůzích. Velmi často předtím, než výbor přistoupí k hlasování, probíhají neformální diskuze mezi zpravodajem a stínovými zpravodaji ve snaze co nejvíce sblížit postoje různých politických skupin. Tyto diskuze často probíhají na tzv. „**stínových schůzích**". Výsledkem těchto neformálních diskuzí může být předložení tzv. „**kompromisních pozměňovacích návrhů**", které jsou následně předloženy k hlasování a jejichž účelem je sloučit určitý počet pozměňovacích návrhů nebo být alternativou k protichůdným pozměňovacím návrhům.

Příslušný výbor přijímá svou zprávu, která má podobu pozměňovacích návrhů k návrhu Komise, **prostou většinou**. Konečné hlasování o zprávě nebo stanovisku musí proběhnout formou **jmenovitého hlasování** (článek 208 jednacího řádu). Komise se obvykle účastní rozprav výboru a může být vyzvána, aby vyjádřila svůj postoj

[1] Počet poslanců, který je v rámci daného výboru zapotřebí, se stanovuje v poměru k počtu poslanců, jichž je zapotřebí při plenárním zasedání, a v případě nutnosti se zaokrouhlí. Viz článek 169 jednacího řádu, v němž je stanoveno, že při plenárním zasedání je zapotřebí alespoň 40 poslanců.

k navrženým pozměňovacím návrhům. Přítomna může být i Rada, kterou lze vyzvat, aby se k návrhu vyjádřila.

Výbor se může na základě své zprávy rozhodnout, že zahájí neformální **jednání** s ostatními orgány ještě před prvním čtením v Parlamentu. Toto rozhodnutí se přijímá **kvalifikovanou většinou** členů výboru a za podpory vyjádřené na plenárním zasedání (viz článek 69a jednacího řádu a kapitolu 4.3.1). Jakákoli dohoda dosažená spolutvůrci právních předpisů na základě těchto jednání se považuje za předběžnou a musí být předtím, než je předložena v plénu, předložena výboru k projednání a ke schválení.

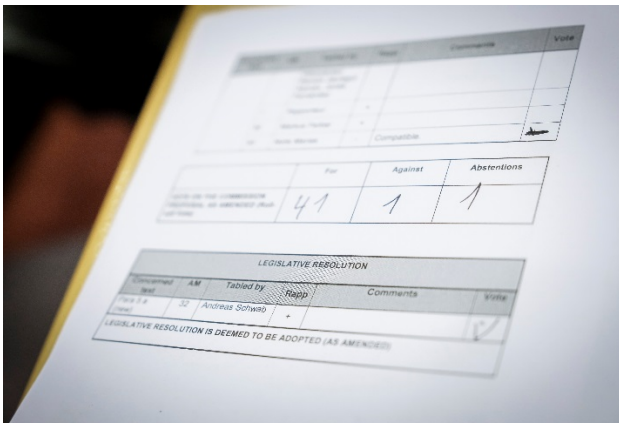

Hlasování ve výboru: hlasování zvednutím ruky a volební seznam © Evropský parlament (2017)

Hlasování ve výboru: elektronické hlasování © Evropský parlament (2017)

Rámeček č. 7 – Možné kroky v rámci prvního čtení během projednávání ve výborech

- vyhlášení na plenárním zasedání a předání legislativního dokumentu příslušnému výboru
- rozhodnutí koordinátorů o tom, která politická skupina může jmenovat zpravodaje
- politické skupiny jmenují svého zpravodaje nebo stínové zpravodaje
- výměna názorů bez návrhu zprávy (někdy na základě pracovního dokumentu)
- studie, slyšení nebo pracovní semináře (nepovinné)
- projednání návrhu zprávy
- lhůta pro předložení pozměňovacích návrhů
- projednání pozměňovacích návrhů

- snaha o dosažení dohody ohledně kompromisních pozměňovacích návrhů (schůze zpravodaje se stínovými zpravodaji) a možné projednání ve výboru
- hlasování ve výboru
- rozhodnutí o tom, zda zahájit interinstitucionální jednání
- pokud k jednání dojde: podávání informací ze strany předsedy výboru a zpravodaje po každém tříštranném jednání
- hlasování o prozatímní dohodě (po interinstitucionálním jednání)

Rozprava v plénu

Poté, co příslušný výbor přijme svou zprávu v podobě pozměňovacích návrhů k návrhu Komise, je tato zpráva předložena k hlasování v plénu (článek 59 jednacího řádu). Jestliže jednání v rámci prvního čtení vedla k dosažení předběžné dohody, kterou příslušný výbor schválil, je tato dohoda ve formě konsolidovaného znění předložena k projednání v plénu (článek 69f jednacího řádu).

Nejčastěji předchází hlasování v plénu o významných legislativních dokumentech rovněž rozprava. Během takové rozpravy může předseda Parlamentu před hlasováním požádat Komisi a Radu, aby uvedly svůj postoj k navrhovaným pozměňovacím návrhům. Při projednávání v plénu lze předkládat další pozměňovací návrhy, může je však předkládat pouze příslušný výbor, politická skupina nebo skupina jednotlivých poslanců, která tvoří alespoň jednu dvacetinu všech poslanců Parlamentu (nízká prahová hodnota, tj. alespoň 38 jednotlivých poslanců).

Parlament poté **prostou většinou** (tj. většinou hlasujících poslanců) přijímá svůj postoj k návrhu Komise v prvním čtení: může návrh zamítnout jako celek[1], schválit jej bez pozměňovacích návrhů, nebo, což je nejběžnější, schválit k předloženému návrhu pozměňovací návrhy. Pořadí hlasování v plénu je stanoveno v článku 59 jednacího řádu.

Případně může předseda výboru, zpravodaj, politická skupina nebo skupina poslanců (alespoň nízká prahová hodnota; v současné době alespoň 38 poslanců) po přijetí celého legislativního aktu v pozměněném znění požádat o přijetí rozhodnutí o předání věci zpět příslušnému výboru k interinstitucionálnímu projednání (článek 59.4 jednacího řádu).

Pokud postoj Parlamentu v prvním čtení odráží předběžnou dohodu dosaženou při interinstitucionálních jednáních, je postoj v prvním čtení následně postoupen Radě, která jej přijme beze změn jako svůj postoj v prvním čtení. Legislativní postup je tímto ukončen.

[1] Smlouva výslovně neuvádí možnost Parlamentu zamítnout návrh v prvním čtení, jako to umožňuje v druhém čtení (čl. 294 odst. 7 písm. b) SFEU). Parlament dospěl k názoru, že zamítnutí návrhu Komise v prvním čtení je možné. Parlament tak již v prvním čtení některé návrhy zamítl (např. návrh o evropské statistice bezpečí před trestnou činností, 2011/0146(COD) a návrh týkající se možnosti členských států omezit nebo zakázat používání geneticky modifikovaných potravin a krmiv na svém území, 2015/0093 (COD)). Zamítnutí návrhu Komise je však spíše výjimečné.

Rámeček č. 8 – Většiny používané v rámci řádného legislativního postupu	
v Parlamentu	
prostá většina:	většina odevzdaných hlasů
kvalifikovaná většina:	většina všech poslanců Parlamentu (pro zasedání v plénu nyní 376 ze 751 hlasů)
v Radě	
prostá většina:	většina všech členů Rady (v současnosti musí být pro 15 členských států)
kvalifikovaná většina:	55 % členských států pro (tj. v současnosti 16 členských států) zastupujících nejméně 65 % obyvatel EU[1]
jednomyslnost:	všechny hlasující členské státy hlasují pro (zdržení se hlasování nenarušuje jednomyslnost)

Plenární zasedání ve Štrasburku © Evropský parlament (2017)

[1] Toto pravidlo o „dvojité většině" platí od 1. listopadu 2014. Do té doby odpovídala kvalifikovaná většina 255 hlasům pro (z celkem 352) z nejméně 15 členských států. Členský stát může uplatnit další kritérium 62 % obyvatel, které musejí představovat členské státy hlasující pro daný návrh.

Rámeček č. 9 – Možné kroky v rámci prvního čtení ve fázi projednávání v plénu	
Bez rozhodnutí výboru zahájit jednání	**Rozhodnutí zahájit jednání na základě rozhodnutí ve výboru**
• předložení zprávy výboru • lhůta pro předložení pozměňovacích návrhů • rozprava (Konference předsedů / plénum se však může rozhodnout, že rozprava neproběhne) • hlasování o: o zamítnutí návrhu legislativního aktu o pozměňovacích návrzích k návrhu legislativního aktu o celém návrhu legislativního aktu, ať už pozměněném, či nikoli • možné postoupení návrhu zpět výboru k dalšímu jednání (nebo k opětovnému posouzení, pokud byl návrh legislativního aktu zamítnut)	• předložení zprávy výboru (mandát) • oznámení rozhodnutí výboru zahájit jednání v plénu • případná žádost (na základě střední prahové hodnoty, viz rámeček č. 12 v kapitole 8) o hlasování o rozhodnutí výboru zahájit jednání a v případě této žádosti jediné hlasování na tomtéž zasedání nebo v případě krátkého plenárního zasedání na příštím zasedání • pokud není vznesena taková žádost nebo pokud nebylo rozhodnutí zamítnuto, může dojít k zahájení interinstitucionálních jednání • je-li rozhodnutí zamítnuto, o dokumentu se hlasuje ze zásady na dalším dílčím zasedání • lhůta pro předložení pozměňovacích návrhů • rozprava (Konference předsedů / plénum se však může rozhodnout, že rozprava neproběhne) • hlasování o: o zamítnutí návrhu legislativního aktu o pozměňovacích návrzích k návrhu legislativního aktu o celém návrhu legislativního aktu, ať už pozměněném, či nikoli • možné postoupení návrhu zpět výboru k dalšímu projednání na základě mandátu z pléna (nebo k opětovnému posouzení, pokud byl návrh legislativního aktu zamítnut)

3.2.2. První čtení v Radě

Podobně jako Parlament, také Rada zahájí přípravné práce, jakmile obdrží návrh Komise. Oba tyto orgány mohou pracovat současně, postoj Rady v prvním čtení však může být přijat až poté, co mu Parlament předá svůj postoj v prvním čtení. Rada může

někdy před obdržením postoje Parlamentu v prvním čtení přijmout politickou dohodu známou také jako „**obecný přístup**“.

Jak je uvedeno v kapitole 2.2, návrh prochází v Radě třemi stupni:

- v pracovní skupině
- ve výboru stálých zástupců
- a v Radě.

Návrh je předán příslušné pracovní skupině k projednání. Projednávání návrhu v příslušné **pracovní skupině** může probíhat současně s projednáváním téhož návrhu v příslušném výboru Parlamentu. Pokud diskuze v pracovní skupině dostatečně pokročí, a v závislosti na citlivosti nebo významu projednávaného návrhu, mohou začít nebo pokračovat diskuze ve Výboru stálých zástupců (Coreper) nebo vzácněji na úrovni Rady.

Většina návrhů se na pořad jednání **výboru Coreper** dostane několikrát, protože se výbor snaží vyřešit neshody, které se pracovní skupině nepodařilo překonat. Coreper může rozhodnout, že návrh vrátí pracovní skupině, případně s návrhem na kompromis, a může záležitost předat také Radě. V rámci prvního čtení může Coreper schválit také mandát k jednání při nadcházejících interinstitucionálních jednáních, avšak stále častěji funguje jako mandát Rady **obecný přístup** ve znění schváleném Radou.

Formální hlasování probíhá pouze na úrovni **Rady**. V rámci pracovní skupiny nebo na úrovni výboru Coreper se předsednictvo Rady snaží o dosažení co nejširší dohody o většině problematických záležitostí, na které upozornily členské státy, a stále přitom posuzuje, zda se kompromisním návrhům podaří získat požadovanou většinu v Radě. Cílem je, aby poté, co byla na úrovni výboru Coreper nebo pracovní skupiny vyřešena většina politických a technických problémů, na zasedání Rady nezůstaly žádné nevyřešené politické otázky nebo aby jich bylo co možná nejméně. Předsednictvo Rady se může také rozhodnout, že v rámci výboru Coreper nebo v Radě proběhnou diskuze na základě **zpráv o dosaženém pokroku**, v nichž je uvedeno, jakého pokroku bylo dosaženo a jaké otázky je ještě nutné dořešit.

Rada může rozhodnout, že návrh vrátí výboru Coreper nebo pracovní skupině, a může poskytnout určité pokyny nebo navrhnout kompromisní řešení. Je-li výbor Coreper schopen diskuzi o návrhu ukončit, stává se tento návrh bodem „A“ na pořadu jednání Rady, tj. očekává se, že dohody bude dosaženo bez rozpravy. Pokud si to však jeden nebo několik členských států přeje, lze diskuzi o těchto bodech přesto znovu otevřít. Rada v kterémkoli složení může přijmout akt Rady, který spadá do oblasti působnosti Rady v jiném složení.

Pokud Rada schválí postoj Parlamentu v prvním čtení **kvalifikovanou většinou** nebo v případě, že je Komise proti, **jednomyslně** (tj. schválí všechny pozměňovací návrhy Parlamentu jako například v případě dohody v prvním čtení), je příslušný akt přijat ve znění, které odpovídá postoji Parlamentu. Pokud Rada nemůže plně přijmout výsledek prvního čtení v Parlamentu, přijme svůj postoj v prvním čtení (dříve známý

pod názvem „společný postoj Rady“) a sdělí jej Parlamentu s cílem přikročit ke druhému čtení[1]. Komise podrobně informuje Evropský parlament o svém postoji.

Pokud Parlament přijal svůj postoj v prvním čtení bez dohody s Radou, stále existuje možnost dosáhnout dohody před druhým čtením v Parlamentu: jedná se o tzv. „**dohodu na počátku druhého čtení**“ (článek 69d jednacího řádu, tento postup je podrobněji vysvětlen v kapitole 4.3).

Zasedání Rady © Evropská unie

3.3. Druhé čtení

Jakmile Parlament formálně obdrží postoj Rady v prvním čtení[2], zahájí fázi druhého čtení. Ve druhém čtení musejí oba spolutvůrci právních předpisů dodržet přísné časové limity stanovené ve Smlouvě: každý ze spolutvůrců právních předpisů má lhůtu tří měsíců, kterou je možné prodloužit o jeden měsíc a která pro Parlament začíná běžet

[1] I když to není výslovně stanoveno ve Smlouvě, je obecně přijímáno, že kvalifikovaná většina Rady může zamítnout návrh Komise jako celek. V praxi však Rada obvykle návrh Komise formálně nezamítá. Namísto toho, a na rozdíl od Parlamentu, se pouze rozhodne, že práci na určitém návrhu Komise nezahájí, nebo v této práci nepokračuje, a tak daný návrh Komise zůstává v praxi zablokován.

[2] Jak je uvedeno v článku 20 společného prohlášení o praktických opatřeních pro postup spolurozhodování (Úř. věst. C 145 ze dne 30.6.2007, s. 5), S cílem zajistit maximální efektivitu Rada obvykle konzultuje s Parlamentem ve chvíli, kdy mu předává svůj postoj. Je důležité, aby bylo zajištěno využití celých tří nebo čtyř měsíců, které jsou k dispozici, a aby se přihlédlo např. k parlamentním prázdninám.

ve chvíli, kdy je na plenárním zasedání vyhlášen postoj Rady v prvním čtení.[1] Ve druhém čtení může Parlament postoj Rady z prvního čtení schválit, zamítnout nebo jej pozměnit[2].

3.3.1. Druhé čtení v Parlamentu

Projednávání ve výborech

Zpravodaj (obvykle tentýž poslanec, který vypracoval zprávu pro první čtení) předloží návrh doporučení, jenž příslušný výbor (tentýž výbor, který byl příslušný pro první čtení) předkládá na plenárním zasedání s návrhem na schválení, změnu nebo zamítnutí postoje Rady v prvním čtení.

Návrh doporučení obsahuje pozměňovací návrhy zpravodaje. Návrhy na zamítnutí tohoto postoje nebo doplňující pozměňovací návrhy může předložit pouze řádný člen nebo náhradník příslušného výboru. Ve druhém čtení se však na přípustnost pozměňovacích návrhů uplatňují určitá další omezení. Podle čl. 69 odst. 2 jednacího řádu jsou pozměňovací návrhy k postoji Rady přípustné pouze tehdy, je-li jejich cílem:

- obnovit jako celek nebo částečně postoj přijatý Parlamentem při prvním čtení nebo
- dosáhnout kompromisu mezi Radou a Parlamentem nebo
- změnit část textu postoje Rady v prvním čtení, která nebyla zahrnuta do původního návrhu Komise nebo se od něj obsahově liší, nebo
- zohlednit nové skutečnosti nebo právní stav, které nastaly v době následující po přijetí postoje Parlamentu v prvním čtení.

O přípustnosti pozměňovacích návrhů rozhoduje při projednávání ve výboru předseda příslušného výboru a při projednávání v plénu předseda Parlamentu. Jejich rozhodnutí je konečné (článek 69 jednacího řádu). Pokud se v době od prvního čtení konaly nové volby a Parlament nepožádal Komisi, aby mu svůj návrh znovu postoupila[3], může se od omezení přípustnosti upustit.

Výbory poskytující stanovisko se do druhého čtení nezapojují. Do postupu projednávání jsou však zapojeny přidružené výbory podle článku 54 jednacího řádu[4].

S cílem co nejvíce sladit vzájemné postoje mohou stejně jako v prvním čtení probíhat neformální diskuze mezi zpravodajem a stínovými zpravodaji o návrhu doporučení a dalších pozměňovacích návrzích. Tyto diskuze mohou vést k předložení kompromisních pozměňovacích návrhů, o nichž se následně hlasuje.

Ve druhém čtení se může příslušný výbor rozhodnout, že zahájí jednání s Radou kdykoli poté, co mu byl předán postoj Rady v prvním čtení, přičemž mandátem k jednání mu

[1] Podle čl. 294 odst. 14 lze tříměsíční lhůtu stanovenou v článku 7 prodloužit maximálně o jeden měsíc. Parlament tohoto možného prodloužení obvykle využívá, protože se ukazuje, že tři měsíce jsou většinou příliš krátká doba.
[2] Jestliže Parlament do uplynutí této lhůty neučiní žádné rozhodnutí, pokládá se akt za přijatý v souladu s postojem Rady v prvním čtení. K tomu však v praxi ještě nikdy nedošlo.
[3] Čl. 69 odst. 2 ve spojení s článkem 63 jednacího řádu.
[4] Viz výklad článku 54 jednacího řádu podle výboru AFCO: „Rozhodnutí Konference předsedů o uplatnění postupu s přidruženými výbory se vztahuje na všechny fáze daného postupu."

je postoj Parlamentu v prvním čtení. Pokud postoj Rady obsahuje prvky, které nejsou obsahem návrhu Komise nebo postoje Parlamentu v prvním čtení, může výbor přijmout pro vyjednávací tým obecné pokyny (viz článek 69e jednacího řádu a kapitolu 4.3.1).

Věcně příslušný výbor rozhoduje prostou většinou svých členů (tj. většinou odevzdaných hlasů). Po hlasování v příslušném výboru je doporučení předloženo k hlasování v plénu.

Rozprava v plénu

Doporučení pro druhé čtení ve znění přijatém ve výboru nebo v případě dohody ve druhém čtení ve znění předběžné dohody se předkládá k hlasování v plénu. Při projednávání v plénu lze předkládat další pozměňovací návrhy, může je však předkládat pouze příslušný výbor, politická skupina nebo skupina poslanců (nízká prahová hodnota, tj. alespoň 38 jednotlivých poslanců).

Před hlasováním v plénu může předseda Parlamentu požádat Komisi o sdělení jejího postoje a Radu o vyjádření.

Parlament může schválit postoj Rady v prvním čtení beze změn (buď v důsledku dohody na začátku druhého čtení, nebo protože navrhované pozměňovací návrhy nebyly v plénu přijaty). Pokud nejsou předloženy pozměňovací návrhy nebo kvalifikovaná většina (tj. alespoň 376 hlasů pro z celkového počtu 751 hlasu) nepřijme žádné pozměňovací návrhy nebo návrhy na zamítnutí návrhu, předseda Parlamentu pouze prohlásí, že navržený akt byl nakonec přijat. V tomto případě se formálně nehlasuje.

Pokud Parlament schválí nebo zamítne postoj Rady v prvním čtení, legislativní postup je ukončen. V případě zamítnutí může být postup znovu zahájen pouze na základě nového návrhu Komise.

3.3.2. Druhé čtení v Radě

Jakmile Parlament ukončí druhé čtení a postoupí svůj postoj Radě, má Rada na dokončení druhého čtení další tři měsíce (nebo čtyři, pokud požádá o prodloužení lhůty, viz začátek odstavce 3.3).

Ve druhém čtení může Rada přijmout pozměňovací návrhy Parlamentu kvalifikovanou většinou, nebo jednomyslně, pokud Komise s pozměňovacími návrhy Parlamentu nesouhlasí. V takovém případě je akt přijat.

Pokud Rada nepřijme žádný pozměňovací návrh Parlamentu, je v souladu se Smlouvou svolán dohodovací výbor.

3.4. Dohodovací řízení a třetí čtení

Dohodovací řízení tvoří jednání mezi Parlamentem a Radou v rámci dohodovacího výboru, s cílem dosáhnout dohody ve formě „společného návrhu“ (viz také kapitolu 5, kde je uveden jeho podrobnější popis).

Dohodovací výbor tvoří dvě delegace:

- delegace Rady, kterou tvoří jeden zástupce každého členského státu (ministr nebo jeho zástupce), a
- delegace Parlamentu tvořená stejným počtem poslanců, které předsedá jeden ze **tří místopředsedů odpovědných za dohodovací řízení**.

Dohodovací výbor má tedy v současné době 56 (28+28) členů. Komisi zastupuje komisař odpovědný za daný návrh, jehož úkolem je podniknout veškeré nutné kroky s cílem sblížit postoj Parlamentu a Rady.

Dohodovací výbor musí být svolán během šesti týdnů (v případě, že bylo dohodnuto prodloužení, během osmi týdnů) poté, co Rada ukončí své druhé čtení a oficiálně oznámí Parlamentu, že nemůže přijmout všechny pozměňovací návrhy, které tento orgán schválil v druhém čtení. Dohodovací výbor se vytváří samostatně pro každý legislativní návrh, který vyžaduje dohodovací řízení, a má k dispozici dalších šest týdnů (v případě prodloužení osm týdnů), aby bylo dosaženo celkové dohody ve formě „**společného návrhu**“, který musí Parlament a Rada ještě formálně schválit. V praxi jsou obvykle s ohledem na relativně krátkou lhůtu pro dosažení dohody před formálním svoláním dohodovacího výboru zahájena neformální interinstitucionální jednání.

Jestliže dohodovací výbor nedosáhne dohody nebo jestliže Parlament (jednající prostou většinou) či Rada (jednající kvalifikovanou většinou) do šesti týdnů (nebo do osmi týdnů v případě prodloužení) neschválí „společný návrh“ ve třetím čtení, pokládá se akt za nepřijatý.

4. INTERINSTITUCIONÁLNÍ JEDNÁNÍ

4.1. Úvod

Od Amsterodamské smlouvy, která zavedla možnost, aby spolutvůrci právních předpisů dosáhli dohody v prvním čtení, je možné napomáhat dokončení řádného legislativního postupu ve všech fázích postupu (viz rámeček č. 10 následující po odstavci 4.4.3)[1]. Tento nadcházející postup je kodifikován ve společném prohlášení o praktických opatřeních pro postup spolurozhodování (viz rámeček č. 1), podle něhož *„orgány v rámci postupu spolurozhodování spolupracují s cílem sblížit co možná nejvíce svůj postoj, a tím případně usnadnit přijetí aktu v co nejdřívějším stadiu postupu*". Ke sbližování postojů dochází prostřednictvím neformálních interinstitucionálních jednání, která mají podobu třístranných jednání.

Třístranné jednání © Evropský parlament (2017)

Novela jednacího řádu Parlamentu, která vstoupila v platnost dne 16. ledna 2017, nabídla příležitost ke zvýšení transparentnosti interinstitucionálních legislativních jednání (viz také odstavec 4.5). Tato reforma se opírá o ustanovení zavedená koncem roku 2012, která se týkají přijetí vyjednávacího mandátu Parlamentu a průběhu jednání. Jednací řád byl zcela přepracován, aby umožňoval větší dohled pléna nad zprávami výborů, které byly schváleny jako mandát pro jednání (viz také kapitolu 8).

[1] Historický přehled naleznete ve zprávě konference na téma „20 let spolurozhodování", která se konala dne 5. listopadu 2013.

Různé kroky k dosažení dohody v rámci řádného legislativního postupu

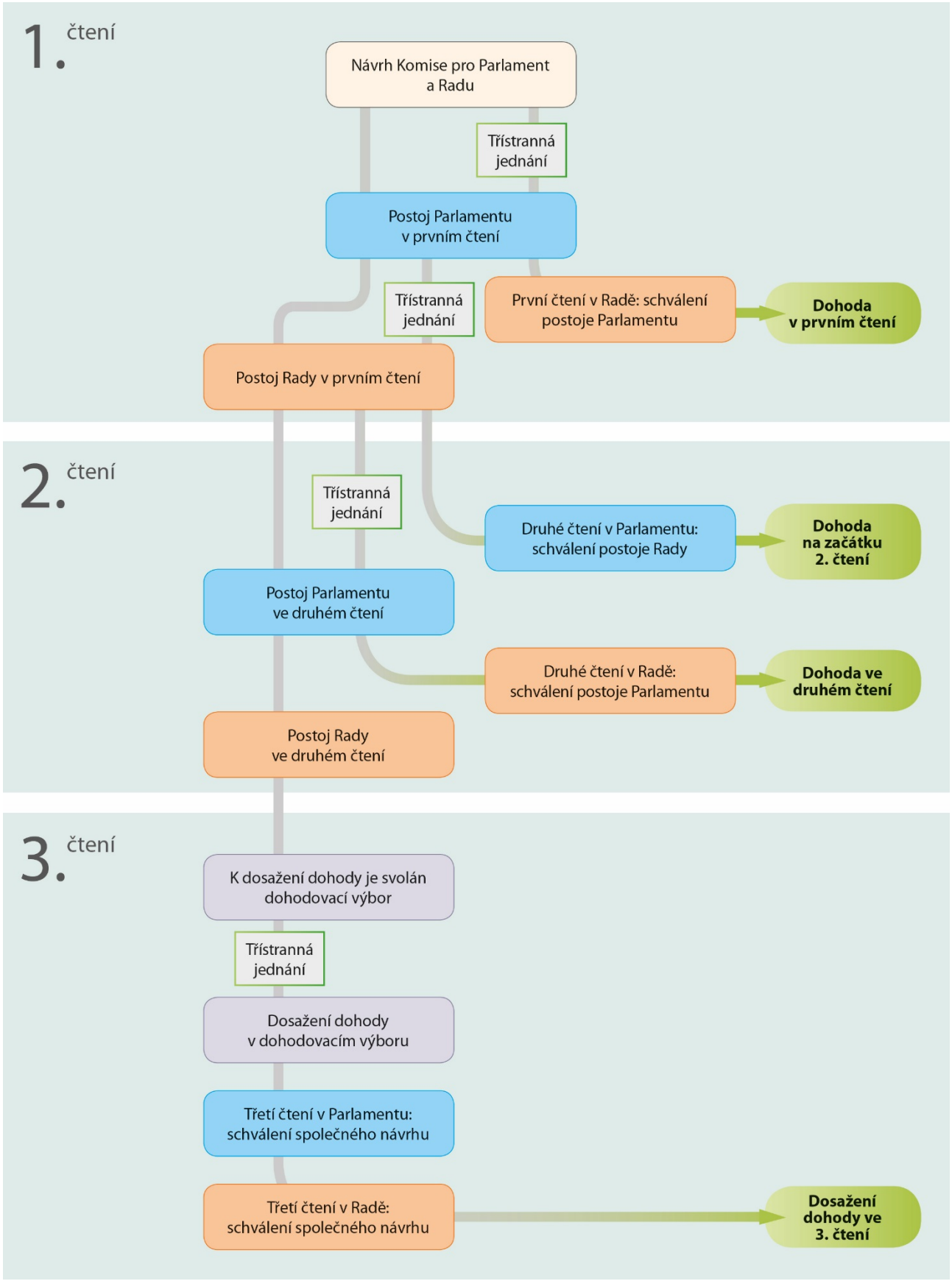

Postup interinstitucionálních jednání

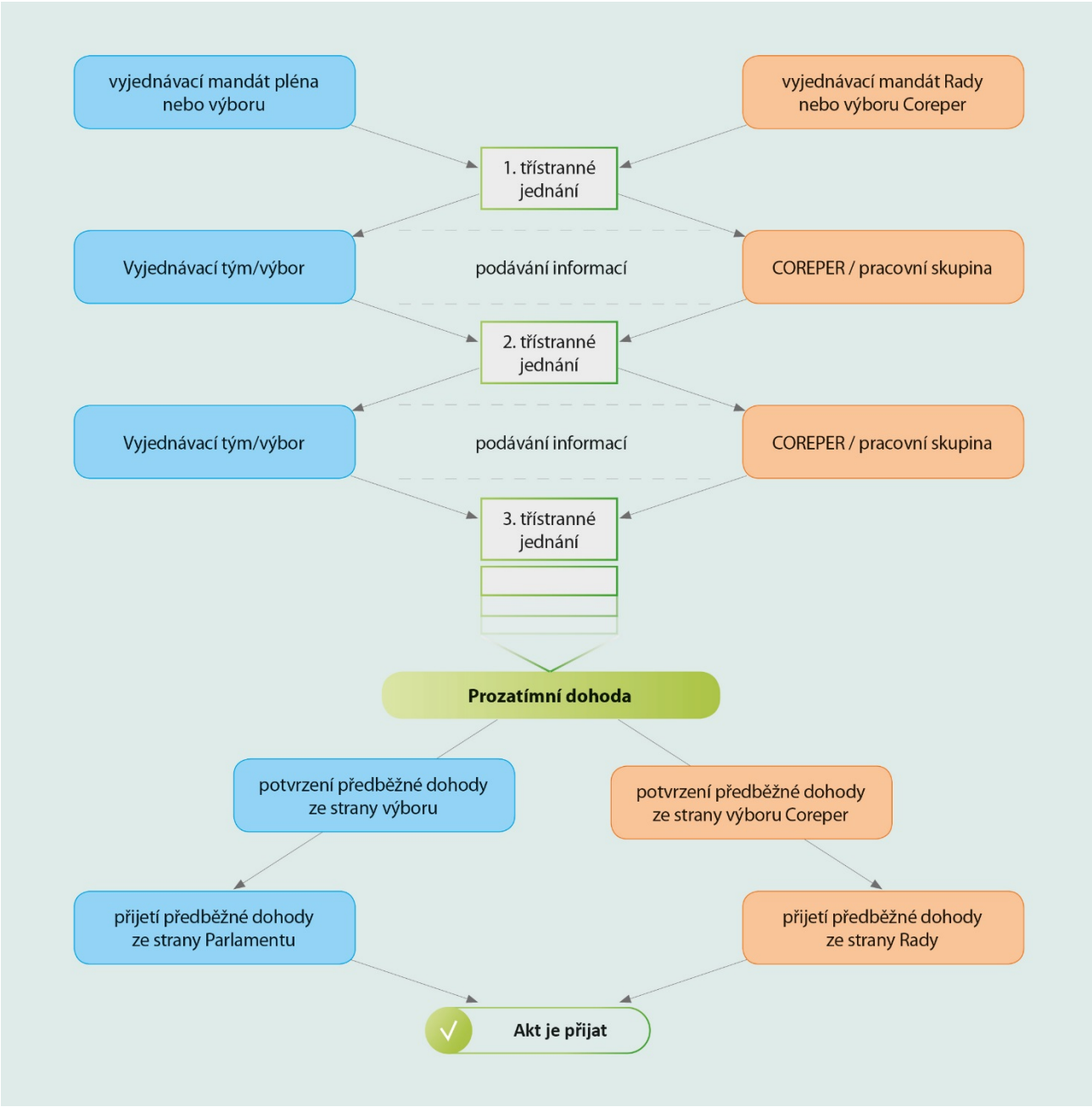

4.2. Třístranná jednání

Aby mohl být akt přijat řádným legislativním postupem, musejí se spolutvůrci právních předpisů v určité fázi daného postupu dohodnout na společném znění, které by bylo přijatelné jak pro Parlament, tak i pro Radu. To vyžaduje, aby tyto orgány spolu jednaly, což se odehrává formou třístranných jednání. Jedná se o neformální třístranné schůze k legislativním návrhům, jichž se účastní zástupci Parlamentu, Rady a Komise. Mohou být pořádány v kterékoli fázi legislativního postupu a mohou vést k tomu, co je známo jako dohoda v „prvním čtení", „na začátku druhého čtení" nebo dohoda „ve druhém čtení", či ke „společnému znění" dosaženému v průběhu dohodovacího řízení.

Třístranná jednání se skládají z politických jednání, i když jim mohou předcházet přípravné technické schůze (jichž se účastní odborníci ze všech tří orgánů). Hlavním pracovním nástrojem je tzv. čtyřsloupcový dokument: první tři sloupce obsahují postoje každého ze tří orgánů. Poslední sloupec je vyhrazen pro kompromisní návrhy[1]. V průběhu třístranných jednání, kterým předsedá spolutvůrce právních předpisů, jenž pořádá schůzi (tj. buď Parlament, nebo Rada), vysvětlí každý orgán svůj postoj a poté probíhá diskuze s cílem dosáhnout kompromisu.

Komise jedná s cílem umožnit dohodu spolutvůrců právních předpisů jako prostředník. Účastníci třístranných jednání konají na základě mandátu k vyjednávání, který schválil jejich příslušný orgán. Všechny tři delegace zkoušejí různé cesty k dosažení kompromisu neformálním způsobem a pravidelně informují svůj příslušný orgán nebo usilují o získání nových pokynů v souladu s vnitřními předpisy svého orgánu, tj. prostřednictvím vyjednávacího týmu nebo ve výboru v případě Parlamentu a ve Výboru stálých zástupců nebo v příslušné pracovní skupině v případě Rady (viz diagram níže).

Každá dohoda dosažená v rámci třístranných jednání je předběžná a musí být schválena formálními postupy, které platí v jednotlivých orgánech (pokud jde o Parlament, viz článek 69f jednacího řádu).

Četnost a počet schůzí v rámci třístranných jednání závisí na povaze projednávaného návrhu a na konkrétních politických okolnostech (například konec legislativního období). Vzhledem k rotující povaze předsednictví Rady se každá předsedající země obvykle snaží uzavřít do konce svého předsednictví určitý počet záležitostí.

Lze říci, že ve srovnání s počátky postupu spolurozhodování vede více institucionalizované využívání třístranných jednání k větší transparentnosti a odpovědnosti v rámci Parlamentu (jelikož ke všem informacím a schůzím mají přístup všechny politické skupiny) a ke zkvalitnění interinstitucionálních jednání.

4.3. Postup zahájení interinstitucionálních jednání

Před zahájením interinstitucionálních jednání musí dát každý orgán svým vyjednavačům (viz odstavec 4.4) svolení k zahájení těchto jednání na základě vyjednávacího mandátu, v jehož rámci budou muset působit. Postup zahájení těchto jednání se mezi jednotlivými orgány liší.

4.3.1. Parlament

Jednání předcházející prvnímu čtení v Parlamentu

V rámci Parlamentu rozhoduje o tom, zda uzavřít první čtení v Parlamentu nebo povolit výboru, aby zahájilo jednání, s konečnou platností plénum. Úmysl zahájit jednání je rozhodnutím, které lze přijmout na úrovni výboru na základě mandátu, který tvoří zpráva výboru, přičemž toto rozhodnutí musí poté schválit plénum (článek 69c jednacího řádu). Pokud jej plénum neschválí nebo pokud rozhodnutí výboru

[1] V rámci některých jednání může dokument obsahovat jiný počet sloupců.

neexistuje, může se plénum rozhodnout postoupit návrh zpět příslušnému výboru, aby mohl zahájit jednání na základě pozměňovacích návrhů přijatých na plenárním zasedání (čl. 59 odst. 4 jednacího řádu).

- *Rozhodnutí výboru o zahájení jednání v rámci prvního čtení*

Pokud se příslušný výbor rozhodne, že zahájí jednání v rámci prvního čtení na základě mandátu tvořeného zprávou výboru, musí být toto rozhodnutí schváleno ve výboru kvalifikovanou většinou[1].

V důsledku toho je nutné rozhodnutí vyhlásit na začátku dílčího zasedání konaného po jeho přijetí ve výboru (obvykle v pondělí večer v 17:00 v průběhu štrasburského zasedání a ve středu odpoledne v 15:00 v průběhu bruselského krátkého zasedání). Do konce dalšího dne po vyhlášení rozhodnutí mohou politické skupiny nebo poslanci, kteří dosáhnou alespoň střední prahové hodnoty (viz rámeček č. 12 v kapitole 8), požádat, aby se o rozhodnutí výboru hlasovalo v rámci jediného hlasování (v případě štrasburského zasedání se toto hlasování koná v průběhu stejného dílčího zasedání). Pokud není ve stanovené lhůtě podána žádná taková žádost, může výbor zahájit jednání.

V případě žádosti o hlasování může plénum na základě prosté většiny rozhodnutí výboru podpořit, přičemž výbor může zahájit jednání ihned poté.

Jestliže plénum zamítne rozhodnutí výboru zahájit jednání, je zpráva příslušného výboru zařazena v souladu s článkem 59 jednacího řádu na pořad jednání následujícího dílčího zasedání, kdy se o něm má v rámci plenárního zasedání hlasovat, a je stanovena lhůta pro předložení pozměňovacích návrhů.

- *Rozhodnutí pléna o zahájení jednání (s předchozím rozhodnutím výboru nebo bez něj)*

Poté, co je rozhodnutí výboru zamítnuto, nebo pokud takové rozhodnutí neexistuje, jsou návrh legislativního aktu, pozměňovací návrhy výboru, které tvoří jeho zprávu, a pozměňovací návrhy předložené politickými skupinami nebo alespoň 38 poslanci, předloženy k hlasování v plénu, s cílem ukončit první čtení v Parlamentu.

Avšak bezprostředně před ukončením prvního čtení může předseda, zpravodaj příslušného výboru nebo politická skupina či 38 poslanců Evropského parlamentu (dosahujících nízké prahové hodnoty) požádat plénum, aby záležitost postoupilo v rámci interinstitucionálních jednání v souladu s článkem 59a jednacího řádu zpět výboru k projednání, přičemž o této žádosti se poté hlasuje.

[1] Přepracovaná pravidla již nepředpokládají rozhodnutí o složení vyjednávacího týmu, jelikož jeho složení je stanoveno v jednacím řádu (článek 69f).

Přijetí vyjednávacího mandátu v Parlamentu s ohledem na jednání v rámci prvního čtení

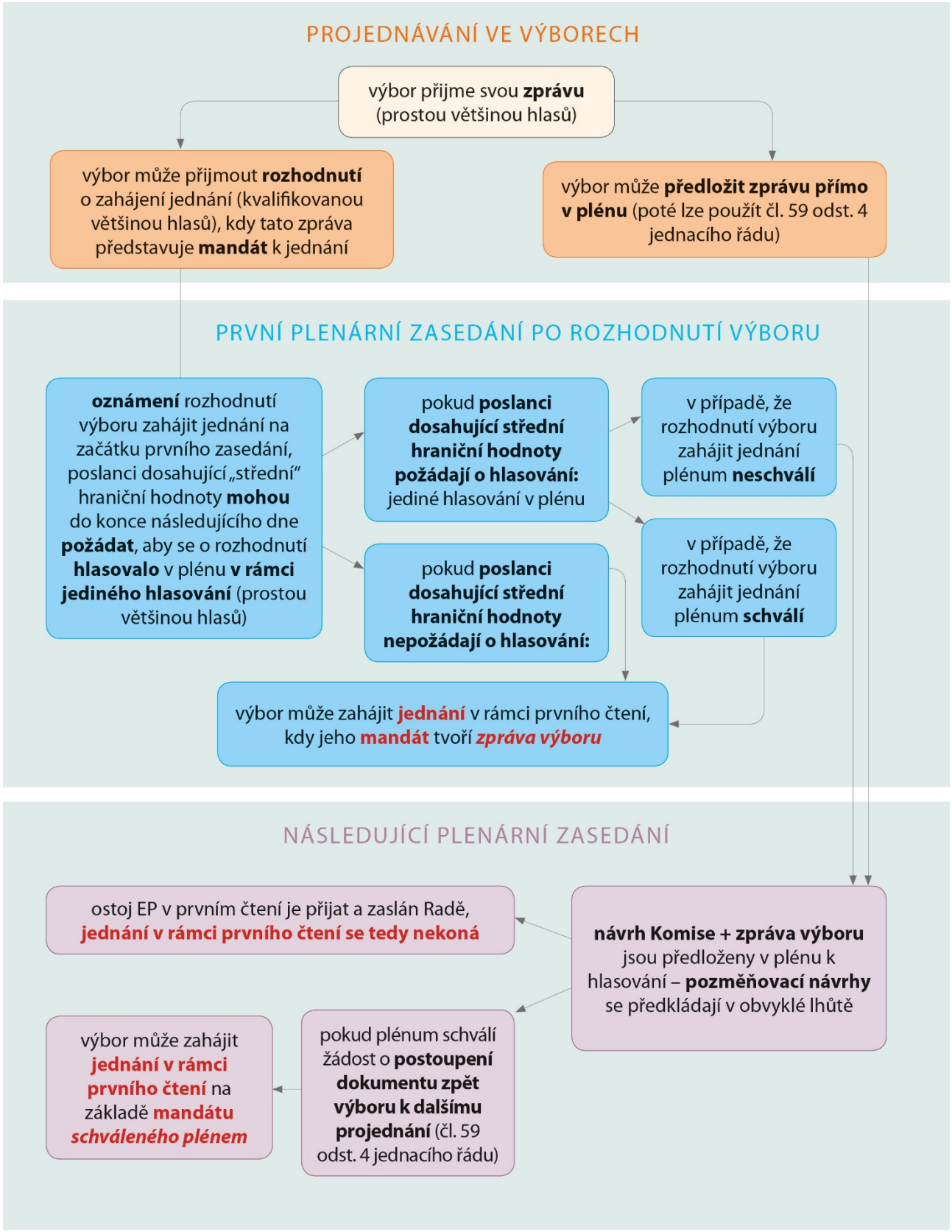

Jednání předcházející prvnímu čtení v Radě (článek 69d jednacího řádu):

Pokud chce příslušný výbor zahájit interinstitucionální jednání poté, co Parlament přijal na plenárním zasedání svůj postoj v prvním čtení, a předtím, než Rada ukončí své první čtení (**jednání na začátku druhého čtení**), musí tak učinit na základě kvalifikované většiny. Toto rozhodnutí je nutné vyhlásit v plénu, avšak pouze pro informaci.

Mandát pro jednání tvoří postoj Parlamentu v prvním čtení. Proto plénum nemůže, na rozdíl od jednání v prvním čtení, rozhodnutí výboru zpochybnit. Jednání mohou začít bezprostředně po rozhodnutí výboru.

Jednání předcházející druhému čtení v Parlamentu (článek 69e jednacího řádu):

K tomu, aby příslušný výbor rozhodl o zahájení jednání před druhým čtením v Parlamentu, potřebuje pouze prostou většinu. O zahájení jednání může rozhodnout kdykoli poté, co mu byl předán postoj Rady v prvním čtení. Postoj Parlamentu v prvním čtení představuje jeho mandát, výbor však může přijmout další pokyny pro vyjednávací tým, mj. ve formě pozměňovacích návrhů k postoji Rady, pokud tento postoj obsahuje prvky, jež nejsou obsahem návrhu Komise nebo postoje Parlamentu v prvním čtení.

4.3.2. Rada

Formální požadavky týkající se toho, na jaké úrovni je nutné získat mandát k jednání pro první čtení (tj. zda se musí jednat o výbor Coreper nebo o Radu) neexistují. Rada má tendenci přijímat jej stále častěji na úrovni Rady ve formě **obecného přístupu** (přijatého kvalifikovanou většinou, přestože se o něm prakticky nehlasuje), který je veřejným dokumentem. Ve druhém čtení představuje mandát postoj Rady v prvním čtení.

4.3.3. Komise

Vyjednávací mandát představuje návrh legislativního aktu, který vypracovala Komise. Ve všech fázích legislativního postupu vypracovává změny ke stanovisku Komise v rámci interinstitucionálních jednání skupina pro interinstitucionální vztahy[1]. Tato skupina se schází téměř každý týden, kdy mj. diskutuje o postoji Komise týkajícím se všech projednávaných dokumentů, který bude zastávat při nadcházejících jednáních v rámci třístranných jednání, a tento postoj schvaluje. Zástupci Komise účastnící se třístranných jednání se mohou shodnout na důležitých změnách legislativních návrhů Komise, které dohodli spolutvůrci právních předpisů, pouze „ad referendum", dokud pozměněné postoje Komise formálně nepodpoří sbor komisařů.

[1] Útvar Komise, jehož úkolem je koordinovat politické, legislativní a administrativní vztahy s dalšími orgány, zejména s Evropským parlamentem a Radou. Členy skupiny pro interinstitucionální vztahy jsou zástupci vedoucích všech kabinetů komisařů, jejichž úkolem je sledování interinstitucionálních záležitostí. Tato skupina se zpravidla schází jednou týdně. Zabývá se konkrétně dokumenty projednávanými v Parlamentu a Radě, které jsou z institucionálního pohledu citlivé a z nichž některé spadají pod řádný legislativní postup.

4.4. Strany interinstitucionálních jednání

4.4.1. Parlament

Při revizi jednacího řádu Parlamentu z roku 2017 nedošlo k žádné změně, pokud jde o složení vyjednávacího týmu Parlamentu stanovené už v jednacím řádu z roku 2012. Vyjednávací tým Parlamentu vede zpravodaj a předsedá mu předseda příslušného výboru, který může jako svého náhradníka jmenovat také místopředsedu výboru. V rámci třístranných jednání to často znamená, že jednání předsedá předseda příslušného výboru (nebo jeho místopředseda) nebo předsednictví v Radě (v závislosti na tom, zda se jednání koná v prostorách Parlamentu nebo Rady). Předseda příslušného výboru se může zaměřit na záležitosti horizontálnější povahy, zatímco zpravodaj obhajuje postup Parlamentu týkající se konkrétnějšího dokumentu. Jak je výslovně stanoveno v jednacím řádu Parlamentu, členy vyjednávacího týmu jsou alespoň stínoví zpravodajové z každé politické skupiny, která si přeje podílet se na jednání.

Vyjednávacímu týmu v rámci třístranných jednání je nápomocen **projektový tým**, jehož koordinaci zajišťuje sekretariát příslušného výboru (viz odstavec 3.2.1).

4.4.2. Rada

Radu zastupuje podle příslušné tematiky obvykle buď předsednictví na úrovni předsedajícího výboru Coreper II nebo Coreper I, nebo v případě politicky důležitých dokumentů výjimečně příslušný ministr. Avšak vzhledem k velkému počtu třístranných jednání a v závislosti na povaze příslušného dokumentu a na praxi členského státu, který zastává předsednictví Rady, mohou těmto jednáním předsedat příslušní předsedové pracovních skupin. Důležité další kontakty ve fázi jednání představují z hlediska Parlamentu také zástupci předsednictví v **Anticiho** a **Mertensově** skupině[1]. Vyjednávacímu týmu Rady je obvykle nápomocno oddělení, které odpovídá za daný dokument v sekretariátu Rady, a právní služba.

4.4.3. Komise

Komisi zastupuje věcně příslušné generální ředitelství (obvykle na úrovni vedoucího oddělení nebo ředitele) a v případě politicky důležitých dokumentů příslušný komisař nebo generální ředitel, jimž je nápomocen generální sekretariát a někdy právní služba Komise a kabinet komisaře.

V průběhu celého legislativního postupu Komise podporuje spolutvůrce právních předpisů tím, že jim poskytuje odborné vysvětlení a usnadňuje interinstitucionální jednání. Může být vyzvána, aby předložila kompromisní znění nebo poskytla podrobnější nebo „odborné“ informace. Komise při obhajování nebo vyjednávání svých legislativních návrhů ve všech fázích legislativního procesu jedná jako

[1] Anticiho skupina připravuje činnost výboru Coreper II, zatímco Mertensova skupina připravuje činnost výboru Coreper I (viz kapitolu 2.2).

„nestranný prostředník“, a to v souladu se svým právem podnětu a se zásadou rovného zacházení s Parlamentem a Radou.[1]

Rámeček č. 10 – Dohody v rámci řádného legislativního postupu: hlavní prvky z pohledu Parlamentu	
dohoda v prvním čtení (článek 69c jednacího řádu)	**pozměňovací návrhy** k návrhu Komise lze předkládat ve výboru a v plénu; široká kritéria přípustnosti **mandát:** 1. zpráva výboru: pokud plénum podpoří rozhodnutí výboru vstoupit do jednání, představuje zpráva výboru jeho mandát, 2. postoj v plénu: jestliže plénum nepodpoří rozhodnutí výboru vstoupit do jednání a koná se normální hlasování v plénu nebo pokud se výbor nerozhodne, že do jednání vstoupí, může plénum výsledek hlasování postoupit výboru za účelem interinstitucionálních jednání **rozhodnutí zahájit jednání:** 1. ze strany výboru (kvalifikovanou většinou), které je nutné vyhlásit v plénu, po čemž se může plénum rozhodnout, že o tomto rozhodnutí bude hlasovat v rámci jediného hlasování, 2. pokud plénum rozhodnutí nepodpoří nebo pokud výbor nepřijal žádné rozhodnutí, může plénum (na základě hlasování prostou většinou hlasů) stále ještě rozhodnout, že záležitost předá zpět výboru odpovědnému za interinstitucionální jednání **lhůty**: žádné **potvrzení předběžné dohody:** dopisem od předsedy výboru Coreper předsedovi výboru předtím, než Parlament přijme svůj postoj v prvním čtení (čemuž předchází jediné hlasování prostou většinou v příslušném výboru) **požadovaná většina v plénu:** návrh Komise může být schválen, zamítnut nebo pozměněn prostou většinou (tj. většinou hlasujících poslanců)
dohoda na začátku druhého čtení (článek 69d jednacího řádu)	**pozměňovací návrhy:** pozměňovací návrhy k postoji Rady v prvním čtení nesmí být přijaty, protože postoj Rady představuje vyjednanou předběžnou dohodu s Parlamentem **mandát:** postoj Parlamentu v prvním čtení **rozhodnutí o zahájení jednání:** podle výborů (kvalifikovanou většinou hlasů) kdykoli po přijetí postoje Parlamentu v prvním čtení, vyhlášení na plenárním zasedání, schválení však není vyžadováno **lhůty:** žádné **potvrzení předběžné dohody:** hlasování prostou většinou potvrzující předběžnou dohodu a schvalující dopis předsedy výboru předsedovi výboru Coreper, v němž se uvádí, že předseda doporučí plénu, aby postoj Rady v prvním čtení, který odpovídá znění předběžné dohody, byl přijat ve druhém čtení v Parlamentu bez pozměňovacích návrhů

[1] Viz rámcovou dohodu (Úř. věst. L 304/47 20.11.2010) o vztazích mezi Parlamentem a Komisí, podle níž musí Komise „zohlednit příslušné úlohy, které byly Parlamentu a Radě svěřeny Smlouvami, zejména s ohledem na zásadu rovného zacházení“.

	požadovaná většina v plénu: ve druhém čtení Parlament přijímá (prostou většinou) postoj Rady v prvním čtení, který odpovídá předběžné dohodě ze začátku druhého čtení; jestliže nejsou předloženy nebo (kvalifikovanou většinou) přijaty žádné pozměňovací návrhy nebo návrhy na zamítnutí návrhu, předseda Parlamentu prohlásí, že navržený akt, tak jak byl vyjednán s Radou, je (bez formálního hlasování) přijat
dohoda ve druhém čtení (článek 69e jednacího řádu)	**pozměňovací návrhy:** pozměňovací návrhy k postoji Rady v prvním čtení mohou být předloženy ve fázi projednávání ve výboru (už nikoli však ve výboru pověřeném vypracováním stanoviska) a v plénu; přísná kritéria přípustnosti **mandát:** postoj Parlamentu v prvním čtení; pokud postoj Rady obsahuje prvky, které nejsou obsahem návrhu Komise nebo postoje Parlamentu v prvním čtení, může výbor přijmout pokyny, které doplňují mandát pro první čtení, a to i formou pozměňovacích návrhů **rozhodnutí o zahájení jednání:** ze strany příslušného výboru kdykoli poté, co mu byl předán postoj Rady (prostou většinou); bez vyhlášení v plénu **lhůty:** max. 3+1 měsíc pro Parlament k přijetí jeho postoje v druhém čtení (a další max. 3+1 měsíc pro Radu) **potvrzení předběžné dohody:** předběžná dohoda je potvrzena dopisem předsedy výboru Coreper předsedovi výboru předtím, než Parlament přijme svůj postoj ve druhém čtení (čemuž předchází jediné hlasování v příslušném výboru) **požadovaná většina v plénu:** pozměňovací návrhy k postoji Rady nebo jeho zamítnutí vyžadují hlasování kvalifikovanou většinou
dohodovací řízení a třetí čtení (články 69g–72 jednacího řádu)	**pozměňovací návrhy:** ve třetím čtení nejsou povoleny žádné pozměňovací návrhy – Parlament schválí, nebo zamítne „společné znění“ jako celek prostou většinou jediným hlasováním **mandát:** postoj Parlamentu ve druhém čtení **rozhodnutí o zahájení jednání:** neuplatní se **lhůty:** max. 24 týdnů (3 × 8 týdnů), z nichž max. 8 týdnů je věnováno vlastnímu dohodovacímu řízení **potvrzení předběžné dohody:** předávací dopis se společným zněním zaslaný předsedy obou delegací **požadovaná většina v plénu:** prostá většina

4.5. Transparentnost postupů v Parlamentu a způsoby zajištění odpovědnosti

Parlament klade značný důraz na to, aby zajistil transparentnost svých legislativních postupů, které mají v souladu s článkem 15 SFEU probíhat co nejotevřeněji.

Obecně jsou všechny schůze výborů a plenární zasedání veřejné. Všechna plenární zasedání a většina schůzí výborů jsou vysílány na internetu. Všechny rozpravy a hlasování o legislativních návrzích jak ve výborech, tak i v plénu, probíhají veřejně.

Kromě toho jsou veřejně k dispozici také všechny oficiální dokumenty, zpravidla ve všech úředních jazycích. Legislativní přehled EP[1] obsahuje značné množství důležitých informací, které se pojí s každým legislativním návrhem, včetně jména zpravodaje a stínových zpravodajů, výboru pověřeného vypracováním stanoviska a přidruženého výboru, fází daného postupu a příslušných dokumentů (viz kapitolu 11).

Pokud jde o interinstitucionální jednání o legislativních návrzích, Parlament se spolu s Radou a Komisí rovněž snaží o zajištění otevřenosti celého postupu. V posledních letech se vyrojily obavy týkající se otevřenosti interinstitucionálních jednání[2], a to i v rámci samotných orgánů. V reakci na to Parlament v roce 2012 významně novelizoval svůj jednací řád. Celková revize jednacího řádu Parlamentu, která vstoupila v platnost v lednu 2017, vychází z těchto zdokonalení a dále rozšiřuje odpovědnost Parlamentu a kontrolu nad legislativními jednáními. Prostřednictvím jednacího řádu Parlamentu je zajištěno, že:

- Parlament jedná na základě mandátu, který je veřejný a který má vždy podporu plenárního zasedání,
- vyjednávací tým Parlamentu má standardní složení, kde mají právo být zastoupeny všechny politické skupiny, čímž je zajištěno, že mají přístup ke všem informacím a mohou důkladně kontrolovat a ovlivňovat všechny kroky v rámci jednání,
- předseda výboru a zpravodaj podávají po každém tříštranném jednání zprávu výboru,
- o předběžných dohodách dosažených v rámci tříštranných jednání se hlasuje ve výboru, přičemž tyto dohody jsou před předložením na planárním zasedání zveřejněny.

[1] Viz legislativní přehled Parlamentu: http://www.europarl.europa.eu/oeil/home/home.do.

[2] Viz také šetření, které provedl z vlastního podnětu veřejný ochránce práv, nazvané „Zveřejňování dokumentů týkajících se tříštranných jednání ze strany Evropského parlamentu, Rady EU a Evropské komise a transparentnost tříštranných jednání obecně“, věc: OI/8/2015/JAS, zahájená dne 26. května 2015 – rozhodnutí ze dne 12. července 2016: https://www.ombudsman.europa.eu/en.

5. PODROBNÉ INFORMACE O DOHODOVACÍM ŘÍZENÍ

Úvod

Jak je uvedeno v kapitole 9, naprostá většina legislativních dokumentů je uzavřena v průběhu prvního čtení a v menší míře v průběhu druhého čtení. Dohodovacích řízení je stále méně, přičemž v průběhu prvních dvou a půl let osmého legislativního období k dohodovacímu řízení nedošlo ani v jednom případě, což se zatím nikdy nestalo.

Dohodovací řízení má významný vliv na to, jak v současné době probíhají jednání v prvním a ve druhém čtení. Celá řada postupů a řízení má svůj původ v dohodovacím řízení (jako např. využívání třístranných jednání, čtyřsloupcové dokumenty). V případě dohodovacího řízení je velmi důležité zajistit řádná a přehledná jednání, jelikož tento postup představuje poslední možnost, jak mezi jednotlivými orgány dosáhnout dohody. Jestliže oba orgány nedospějí v této fázi k dohodě, celý návrh padá.

V této kapitole je tento postup vysvětlen podrobněji, přičemž se pozornost zaměřuje na ty prvky, které se liší od prvního a druhého čtení.

Přípravná fáze

Jakmile je jasné, že Rada nemůže přijmout všechny pozměňovací návrhy Parlamentu z druhého čtení, informuje o tom Parlament a jsou zahájeny neformální kontakty mezi všemi třemi orgány, aby bylo možné zahájit přípravu na co nejrychlejší svolání dohodovacího výboru, a to ve lhůtě stanovené ve Smlouvě. Oddělení pro dohodovací řízení a spolurozhodování (CODE) je nápomocno **delegaci EP** během celého dohodovacího řízení, přičemž úzce spolupracuje se sekretariátem příslušného parlamentního výboru a s právní službou Parlamentu, právníky-lingvisty, tiskovým oddělením a dalšími útvary EP.

Složení a jmenování delegace Parlamentu

Delegace Parlamentu v **dohodovacím výboru** má vždy stejný počet členů, jako je počet členských států v Radě (v současnosti 28). Pro každé dohodovací řízení je nutné sestavit novou delegaci Parlamentu. Delegaci Parlamentu vždy předsedá jeden ze **tří místopředsedů** Parlamentu **odpovědných za dohodovací řízení**. Členy delegace jsou automaticky zpravodaj (zpravodajové) a předseda (předsedové) příslušného parlamentního výboru (výborů).

Zbývající členové delegace jsou jmenováni jednotlivými politickými skupinami pro konkrétní dohodovací řízení.[1] Většina z nich je z příslušného výboru nebo z výborů, které poskytly stanovisko, nebo z přidružených výborů. Je jmenován stejný počet náhradníků, kteří se mohou účastnit všech schůzí delegace a dohodovacího výboru, kteří však mohou hlasovat pouze v případě, že nahrazují řádného člena.

[1] Podobně jako je tomu při jmenování zpravodajů ve výborech, členy dohodovacího výboru jmenují politické skupiny na základě D´Hondtova pravidla, poté co Konference předsedů stanoví přesný počet členů dohodovacího výboru pro každou politickou skupinu.

Ustavující schůze delegace Parlamentu

Hlavním úkolem ustavující schůze[1] delegace Parlamentu je poskytnout mandát vyjednávacímu týmu – obvykle místopředsedovi Parlamentu, který je předsedou delegace, předsedovi příslušného výboru a zpravodaji (zpravodajům) – k zahájení jednání s Radou v rámci tříštranných jednání. Dále proběhne krátká výměna názorů o podstatě projednávaných záležitostí. Na rozdíl od prvního a druhého čtení se Komise obvykle účastní všech schůzí delegace Parlamentu, aby mohla poskytnout své stanovisko k tomu, jak by bylo možné sblížit postoj Parlamentu a Rady, nebo aby odpověděla na žádosti o podrobnější nebo odborné informace.

Jednání během dohodovacího řízení

V souladu s harmonogramem, na němž se dohodnou Parlament a Rada na počátku dohodovacího řízení o určitém návrhu, se během dohodovacího řízení koná s cílem dosáhnout v dohodovacím výboru celkové dohody řada tříštranných jednání.

Po každém tříštranném jednání podává vyjednávací tým každého orgánu zprávu své delegaci. Hlavním cílem schůzí delegace je informovat o jednáních, posoudit případná kompromisní znění a poskytnout vyjednávacímu týmu pokyny k dalšímu vyjednávání. Na konci dohodovacího řízení delegace formálně schválí, nebo zamítne předběžnou dohodu, jíž bylo v dohodovacím řízení dosaženo. Pro schválení dohody je potřebná kvalifikovaná většina členů delegace (v současnosti alespoň 15 hlasů pro z možných 28).

Dohodovací výbor

Dohodovací výbor, který je v současnosti složen ze zástupců 28 členských států a z 28 poslanců Parlamentu, svolává předseda Parlamentu spolu s předsedou Rady. Výbor je často svolán, když jsou postoje Parlamentu a Rady dostatečně blízké a lze předpokládat, že nevyřešené otázky je možné vyřešit. Aby bylo dohodovací řízení formálně zahájeno, musí být dohodovací výbor v každém případě svolán nejpozději šest týdnů (nebo osm týdnů v případě, že bylo dohodnuto prodloužení) poté, co Rada ukončí druhé čtení. Výbor pak má k dispozici dalších šest týdnů (nebo osm týdnů v případě, že bylo dohodnuto prodloužení) na dosažení celkové dohody ve formě společného návrhu.

Ve funkci hostitele se Parlament a Rada střídají. Spolupředsedy schůze dohodovacího výboru jsou místopředseda Parlamentu, který předsedá delegaci EP, a ministr členského státu předsedajícího Radě. Komisi zastupuje příslušný komisař.

Dohodovací řízení obvykle sestává z řady tříštranných jednání a schůzí příslušných delegací konaných předtím, než se koná schůze dohodovacího výboru. Někdy je samotná schůze dohodovacího výboru přerušena tříštrannými jednáními s cílem vyjasnit situaci nebo dosáhnout kompromisu v otázkách, jež jsou nadále předmětem sporu. Mezi tříštrannými jednáními a oficiálními schůzemi dohodovacího výboru se

[1] Ve výjimečných případech je možné nahradit ustavující schůzi dopisem předsedy delegace jejím členům („ustavení písemným postupem“).

rovněž konají interní samostatné schůze delegace Parlamentu a delegace Rady. Tyto schůze jsou nezbytné, aby byla každá delegace informována o pokroku dosaženém v určitém stadiu jednání a aby se zjistilo, zda je zapotřebí vyjednávacímu týmu poskytnout nové pokyny.

Jestliže není pravděpodobné, že dohody bude dosaženo na první schůzi, lze během lhůty 6–8 týdnů stanovené Smlouvou pro dosažení dohody svolat další schůze, včetně třístranných jednání. Dohodovací postup může být případně dokončen písemným postupem.

Jestliže oba orgány nedospějí v dohodovacím výboru k dohodě, celý návrh padá.[1]

Třetí čtení (po dohodovacím výboru)

Dohodu dosaženou v dohodovacím výboru musí Rada i Parlament potvrdit do šesti týdnů (nebo do osmi týdnů v případě, že bylo dohodnuto prodloužení) od schválení **společného návrhu**. Oba orgány hlasují o příslušném znění společného návrhu zvlášť, bez jakékoli možnosti jej dále pozměnit.

V Parlamentu je pro schválení zapotřebí prostá většina, jinak se společný návrh zamítá. Společný návrh musí schválit kvalifikovanou většinou také Rada, která zpravidla hlasuje až po třetím čtení v Parlamentu.[2]

Stejně jako v případě prvního a druhého čtení se návrh může stát právním předpisem pouze v případě, že jej schválí jak Parlament, tak Rada. Pokud tak jeden z orgánů neučiní, legislativní postup je ukončen a může být opět zahájen pouze na základě nového návrhu Komise.

[1] Od roku 1999 se však vyskytly pouze dva případy, kdy se delegacím Parlamentu a Rady nepodařilo v dohodovacím výboru dosáhnout dohody na společném návrhu (směrnice o pracovní době a nařízení o nových potravinách).

[2] Rada dosud dohodu dosaženou v dohodovacím řízení nikdy nezamítla. Parlament takové dohody zamítá jen velmi výjimečně. Ke dvěma příkladům patří dohoda dosažená o návrhu směrnice o nabídkách převzetí z roku 2001 a dohoda dosažená o návrhu týkajícím se přístupu přístavních služeb na trh z roku 2003.

6. ONEČNÁ REDAKCE, PODPIS A ZVEŘEJNĚNÍ PŘIJATÉHO ZNĚNÍ

6.1. Konečná právně-jazyková redakce textů

Poté, co je mezi orgány v prvním, druhém nebo třetím čtení dosaženo předběžné dohody, je znění této dohody předtím, než je oficiálně přijato na plenárním zasedání, ověřeno z právně-jazykového hlediska. To je důležité mimo jiné k zajištění právní jistoty a konzistentnosti mezi jednotlivými jazykovými verzemi, aby bylo dosaženo jejich jednotného uplatňování a aby se zabránilo nutnosti jejich pozdějších oprav (v zásadě se po hlasování na plenárním zasedání v textu již nedělají žádné změny)[1].

V Parlamentu konečnou právně-jazykovou redakci provádějí a koordinují právníci-lingvisté z ředitelství pro legislativní akty v úzké spolupráci s ředitelstvím Rady pro kvalitu právních předpisů. Do postupu je také plně zapojen sekretariát výboru a příslušná služba Rady, které jsou pravidelně informovány o dosaženém pokroku. V případě potřeby jsou konzultovány další služby v obou orgánech i v Komisi.

Hlavní fáze konečné právně-jazykové redakce probíhají následovně:

- koordinující právníci-lingvisté z Parlamentu nebo Rady vypracují konsolidovanou verzi dokumentu v původním jazykovém znění předběžné dohody, začlení do návrhu Komise politicky dohodnuté pozměňovací návrhy a zajistí, aby znění odráželo dohodu, a to v úzké spolupráci s odpovědnými právníky-lingvisty z druhého orgánu, sekretariátem příslušného parlamentního výboru a příslušnou službou Rady;
- koordinující právníci-lingvisté zašlou konsolidované znění překladatelským službám;
- koordinující právníci-lingvisté z obou orgánů zrevidují původní jazykovou verzi konsolidovaného znění v souladu se stanovenými pravidly a postupy při tvorbě právních předpisů a v úzké spolupráci se sekretariátem příslušného parlamentního výboru a příslušnou službou Rady;
- v případě potřeby je ohledně navrhovaných právně-lingvistických změn konzultován vyjednávací tým Parlamentu a je svolána schůze národních odborníků Rady;
- právníci-lingvisté v Parlamentu a Radě finalizují znění ve všech jazycích na základě původní jazykové verze, aby poté mohla být přijata Parlamentem a Radou.

Postup konečné právně-jazykové redakce obvykle trvá **osm týdnů** od data, kdy je politická dohoda stvrzena dopisem, který Výbor stálých zástupců (Coreper) předá předsedovi příslušného výboru.

[1] Konečná právně-jazyková redakce legislativních aktů po hlasování na plenárním zasedání je sice možná, ale pouze ve výjimečných případech a obvykle trvá výrazně déle než standardní postup konečné redakce, mimo jiné kvůli tomu, že je zapotřebí dodržet postup opravy (článek 231 jednacího řádu).

6.2. Podpis

Poté, co Parlament a Rada dokončí formální přijetí dohody v prvním, druhém nebo třetím čtení, předseda Parlamentu spolu se zástupcem rotujícího předsednictví Rady akt v souladu s čl. 297 odst. 1 SFEU podepíše.

Od roku 2003 podepisují z podnětu Parlamentu předseda Parlamentu a předseda Rady texty společně během plenárních zasedání Parlamentu, často za přítomnosti předsedy příslušného výboru a zpravodaje. Účelem společného slavnostního aktu podpisu právních aktů je ukázat, že oba spolutvůrci právních předpisů, kteří jednají na rovnocenné úrovni, legislativní akty formálně přijali.

Slavnostní akt podpisu v protokolární místnosti během plenárního zasedání ve Štrasburku v červnu 2017. Nařízení o fondech peněžního trhu podepsali ministryně pro evropské záležitosti za maltské předsednictví Rady paní Helena Dalliová a předseda Evropského parlamentu pan Antonio Tajani za přítomnosti předsedy výboru ECON pana Roberta Gualtieriho a zpravodajky pro tuto záležitost paní Neeny Gillové © Evropský parlament (2017)

6.3. Zveřejnění legislativních aktů

Legislativní akty jsou po podpisu zveřejněny v Úředním věstníku Evropské unie (Úř. věst.) spolu s případnými společnými prohlášeními. Vyhlášení v Úředním věstníku je nezbytnou podmínkou použitelnosti aktů[1]. Pokud se spolutvůrci právních předpisů nedohodnou jinak, vstupují akty v platnost dvacátým dnem po zveřejnění.

[1] Úřední věstník Evropské unie (Úř. věst.) vychází v úředních jazycích EU. Existují dvě řady: L (právní předpisy) a C (informace a oznámení).

7. JINÉ POSTUPY S ÚČASTÍ PARLAMENTU

7.1. Zvláštní legislativní postupy

Jak je uvedeno v kapitole 3, Lisabonská smlouva odkazuje na řádný legislativní postup a na zvláštní legislativní postupy (čl. 289 odst. 2 SFEU[1]). Zvláštní legislativní postupy nahrazují dřívější postupy konzultace, spolupráce a souhlasu s cílem zjednodušit rozhodovací proces EU. Jak jejich název napovídá, tyto postupy se odlišují od řádného legislativního postupu, a představují proto výjimku. Zvláštní legislativní postupy nejsou ve Smlouvách přesně popsány. Pravidla jsou definována ad hoc, na základě příslušných článků Smluv, které zahrnují pojem „zvláštní legislativní postup" a popisují jeho kroky. Rozlišuje se mezi dvěma zvláštními legislativními postupy:

- **konzultace (odstavec 7.1.1.)**: Parlament může legislativní návrh schválit, zamítnout nebo k němu může předložit pozměňovací návrhy. Rada není z právního hlediska povinna se stanoviskem Parlamentu řídit, smí však přijmout rozhodnutí teprve poté, co toto stanovisko obdržela,
- **souhlas (odstavec 7.1.2.)**: Parlament má pravomoc legislativní návrh přijmout nebo zamítnout, nemůže jej však změnit. Rada nemá pravomoc stanovisko Parlamentu zamítnout. V určitých specifických případech vyžaduje návrh Parlamentu souhlas Rady[2].

7.1.1. Konzultace

Než vstoupila v platnost Lisabonská smlouva, byl nejpoužívanějším postupem postup konzultace (viz obrázek č. 1 v kapitole 9). Tento postup umožňuje Parlamentu vydat stanovisko k navrhovanému legislativnímu aktu. Může návrh schválit, zamítnout nebo k němu předložit pozměňovací návrhy (prostou většinou). Rada není z právního hlediska povinna se stanoviskem Parlamentu řídit, avšak v souladu s judikaturou Soudního dvora EU, pokud Smlouva vyžaduje povinnou konzultaci s Parlamentem, nesmí Rada přijmout rozhodnutí, aniž by obdržela stanovisko Parlamentu. Postup konzultace coby zvláštní legislativní postup se stále vztahuje na určitá opatření v omezeném počtu politických oblastí (jako je hospodářská soutěž, měnová politika, zaměstnanost a sociální politika a některá opatření fiskální povahy v oblasti životního prostřední a energetiky).

Konzultace s Parlamentem je rovněž požadována při uzavírání mezinárodních dohod v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP). V tomto případě se jedná o nelegislativní postup.

---

[1] Čl. 289 odst. 2 SFEU: *„Ve zvláštních případech stanovených Smlouvami je přijetí nařízení, směrnice nebo rozhodnutí Evropským parlamentem za účasti Rady nebo Radou za účasti Evropského parlamentu zvláštním legislativním postupem."*

[2] Viz čl. 223 odst. 2 SFEU, v němž je stanoveno, že Parlament z vlastního podnětu zvláštním legislativním postupem formou nařízení určí po vyžádání stanoviska Komise a se souhlasem Rady úpravu a obecné podmínky výkonu funkce svých členů (statut poslanců), a čl. 226 třetí pododstavec SFEU, který Parlamentu poskytuje pravomoc stanovit podrobná pravidla pro výkon vyšetřovacího práva po obdržení souhlasu Rady a Komise.

7.1.2. Souhlas

Pokud zvláštní legislativní postup vyžaduje, aby Parlament nebo Rada získaly od druhého spolutvůrce právních předpisů souhlas s návrhem legislativního aktu, může dotyčný orgán návrh schválit, nebo zamítnout (kvalifikovanou většinou), nemůže jej však změnit. Souhlas ani jeho neudělení nelze zrušit. Příkladem využití zvláštního legislativního postupu je třeba vytvoření úřadu veřejného žalobce (čl. 86 odst. 1 SFEU), přijímání víceletého finančního rámce (článek 312 SFEU) nebo právních předpisů přijímaných na „subsidiárním" právním základě (článek 352 SFEU).

Souhlas Parlamentu je rovněž požadován při důležitých **nelegislativních postupech** (prostou většinou), když:

- Rada přijímá určité mezinárodní dohody vyjednané EU, s výjimkou dohod, které se vztahují výlučně na společnou zahraniční a bezpečnostní politiku. Postup souhlasu se používá na dohody týkající se oblastí, na něž se vztahuje řádný legislativní postup, ale mimo jiné také na dohody o přidružení nebo dohody mající významný dopad na rozpočet Unie (článek 218 SFEU)
- v případech závažného porušení základních práv (článek 7 SEU)
- pro přistoupení nových členů EU (článek 49 SEU)
- u dohod o podmínkách vystoupení z EU (článek 50 SEU).

7.2. Akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty

Většina právních předpisů EU obsahuje ustanovení, která Komisi umožňují přijímat akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty. Zmocnění Komise k přijímání rozhodnutí v rámci jednoho z těchto dvou postupů může být nezbytné například tehdy, když jsou zapotřebí technické aktualizace, je třeba schválit či zakázat určité látky nebo produkty nebo docílit jednotného uplatňování předpisů v členských státech. Pokud tato rozhodnutí vyžadují rychlost, flexibilitu nebo další technickou činnost, mohl by být řádný legislativní postup příliš obtížný. Rozhodnutí přijímaná podle těchto postupů mohou mít i přes svou často detailní a odbornou povahu značný politický význam a vážný dopad na zdraví, životní prostředí a hospodářství a přímo ovlivňovat občany, podniky i celá hospodářská odvětví.

Zavedení **aktů v přenesené pravomoci** Lisabonskou smlouvou (článek 290 SFEU) (což jsou opatření s obecnou působností, kterými se mění nebo doplňují některé prvky legislativního aktu, jež nejsou podstatné) dále rozšířilo pravomoci Parlamentu: jeho právo veta je neomezené, přičemž Parlament může kdykoli zrušit pravomoc Komise přijímat akty v přenesené pravomoci podle určitého základního aktu. V případě **prováděcích aktů** (článek 291 SFEU) je pravomoc Parlamentu omezena a Parlament nemá právo veta. Rozhodnutí, zda na Komisi přenést pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci nebo prováděcí akty, i volba jedné z těchto pravomocí jsou tedy velmi důležité a definují úlohu Parlamentu. Toto rozhodnutí musí tvůrce právních předpisů učinit v základním aktu během legislativního postupu.

Odlišný výklad článků 290 a 291 SFEU ze strany orgánů opakovaně vede k problémům při jednání o této volbě. Z tohoto důvodu jsou dohody dosažené v rámci legislativních jednání od roku 2012 sledovány Konferencí předsedů[1], aby se zajistilo dodržování článků 290 a 291 SFEU i souvisejících institucionálních práv Parlamentu, a to na základě pravidelného hodnocení Konference předsedů výborů. Otázka aktů v přenesené pravomoci je jedním z hlavních bodů, na něž se zaměřila interinstitucionální dohoda o zdokonalení tvorby právních předpisů z roku 2016 (viz rámeček č. 11 v kapitole 8).

[1] Viz rozhodnutí Konference předsedů ze dne 19. dubna 2012. V případě, že se Konference předsedů domnívá, že určitá dohoda nezabezpečuje institucionální práva Parlamentu, nepředloží návrh k hlasování v plénu, jež by vedlo k dohodě v prvním čtení.

8. NEJNOVĚJŠÍ VÝVOJ

V posledních dvou a půl letech došlo ke dvěma důležitým událostem, které ovlivňují způsob spolupráce všech tří orgánů v rámci řádného legislativního postupu i způsob, jakým Parlament pracuje na interní úrovni.

Interinstitucionální dohoda o zdokonalení tvorby právních předpisů[1]

Interinstitucionální dohoda o zdokonalení tvorby právních předpisů vstoupila v platnost dne 13. dubna 2016 a nahradila interinstitucionální dohodu z roku 2003 – nová dohoda se zakládá na několika dřívějších dohodách a prohlášeních zaměřených na institucionalizaci osvědčené praxe a doplňuje je. Stanovuje řadu iniciativ a postupů ke zdokonalení tvorby právních předpisů (viz rámeček níže) a připomíná význam metody Společenství a obecných zásad právních předpisů Unie, jako je demokratická legitimita, subsidiarita, proporcionalita a právní jistota. Propaguje transparentnost a zdůrazňuje, že právní předpisy Unie by občanům, správním orgánům a podnikům měly umožňovat snadno pochopit jejich práva a povinnosti, bránit nadměrné regulaci a administrativní zátěži a být praktické z hlediska provádění.

Pro Parlament bylo důležité, aby interinstitucionální dohoda doplňovala, ale nenahrazovala rámcovou dohodu s Komisí z roku 2010. Bylo proto zveřejněno prohlášení Parlamentu a Komise, v němž se uvádí, že interinstitucionální dohodou není dotčena rámcová dohoda z roku 2010.[2]

Rámeček č. 11 – Shrnutí interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů z roku 2016

Nová dohoda mezi Parlamentem, Radou a Komisí se zaměřuje mimo jiné na:

- **víceleté a roční plánování** (body 4 až 11): Parlament, Rada a Komise se společně zapojí do ročního a víceletého legislativního plánování, čímž naplní článek 17 Smlouvy o Evropské unii. Tyto tři orgány na začátku nového volebního období připraví společné závěry týkající se hlavních politických cílů a priorit a společné prohlášení o ročním interinstitucionálním plánování, v němž určí návrhy, kterými je třeba se zabývat přednostně, aniž by byly dotčeny pravomoci spolutvůrců právních předpisů vyplývající ze Smluv. Je třeba připomenout, že v prosinci 2016 předseda Parlamentu, předseda Rady a předseda Komise společně podepsali první společné prohlášení o ročním interinstitucionálním plánování, v němž jsou určeny legislativní akty klíčového politického

[1] Dohoda o zdokonalení tvorby právních předpisů se odrazila v přezkumu jednacího řádu Parlamentu, mimo jiné v článku 37 o společném prohlášení o ročním interinstitucionálním plánování a o stahování návrhů, čl. 39 odst. 4 o výměně názorů s Komisí a Radou v případě sporu o platnost nebo vhodnost právního základu, článku 46 o žádostech EP o předkládání legislativních návrhů, článku 47a o urychlení legislativního procesu, článku 63 o interinstitucionálních výměnách názorů v případě změny právního základu a článku 118a o společných závěrech týkajících se víceletého interinstitucionálního plánování.

[2] Prohlášení Evropského parlamentu a Komise při příležitosti přijetí interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016, Úř. věst. L 124, 13.5.2016, s. 1.

významu, kterými je třeba se v roce 2017 zabývat jako legislativní prioritou. Dohoda dále usiluje o zlepšení postupu při stahování návrhů[1] a předkládání návrhů legislativních aktů Unie ze strany Parlamentu nebo Rady v souladu s článkem 225 nebo 241 SFEU[2];

- **nástroje pro zdokonalení tvorby právních předpisů (body 12 až 24):** dohoda uznává pozitivní přínos posuzování dopadů, které mají všem třem orgánům pomáhat přijímat dobře informovaná rozhodnutí, zároveň však uvádí, že toto posuzování nenahrazuje politická rozhodnutí a nemělo by vést k neodůvodněnému zdržení legislativního procesu ani bránit spolutvůrcům právních předpisů v předkládání pozměňovacích návrhů. Komise bude posuzovat dopad všech svých legislativních i nelegislativních iniciativ, aktů v přenesené pravomoci a prováděcích opatření, u nichž se očekává významný hospodářský, environmentální nebo sociální dopad. Toto posuzování dopadů musí splňovat několik požadavků stanovených v dohodě. Posouzení dopadů bude zpravidla připojeno k iniciativám obsaženým v pracovním programu Komise nebo ve společném prohlášení. Parlament a Rada provádějí posouzení dopadů svých navrhovaných podstatných změn, jestliže to považují za přiměřené a potřebné. Dohoda dále usiluje o zlepšení konzultací s veřejností a zúčastněnými stranami tím, že vybízí zejména k zapojení malých a středních podniků a k lepšímu hodnocení stávajících právních předpisů;
- **volbu právního základu (bod 25):** dohoda stanovuje, že pokud se plánuje změna právního základu, v jejímž důsledku se řádný legislativní postup změní na zvláštní legislativní postup nebo na nelegislativní postup, vymění si uvedené tři orgány své názory na tuto změnu. Zdůrazňuje se, že Komise bude i nadále v plné míře plnit svou úlohu, jejímž cílem je zajistit, aby byly dodržovány Smlouvy a judikatura Soudního dvora Evropské unie;
- **akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty (body 26 až 31 a příloha):** s cílem řešit opakující se problémy při interinstitucionálních jednáních, které se týkají volby mezi akty v přenesené pravomoci a prováděcími akty, došlo k přezkumu dokumentu s názvem „Obecná shoda o aktech v přenesené pravomoci" a tento dokument byl připojen k interinstitucionální dohodě, čímž byly mimo jiné zohledněny obavy Rady, pokud jde o způsob, jakým jsou konzultováni odborníci členských států. To podle Rady usnadní budoucí jednání o výše uvedené volbě. Revidovaná obecná shoda objasňuje, jakým způsobem by tyto konzultace měly probíhat, a zároveň Parlamentu a Radě zajišťuje rovný přístup ke všem informacím. Dále odborníkům Parlamentu a Rady zajišťuje přístup do skupin odborníků Komise, kteří připravují akty v přenesené pravomoci. Dohoda také potvrzuje nezbytnost zahájit jednání o nezávazných vymezovacích kritériích a sladit všechny stávající právní předpisy s právním rámcem zavedeným Lisabonskou smlouvou. S cílem zvýšit transparentnost a zlepšit sledovatelnost všech jednotlivých fází životního cyklu aktů v přenesené pravomoci bude do konce roku 2017 zřízen společný funkční rejstřík pro akty v přenesené pravomoci;
- **transparentnost a koordinaci legislativního procesu (body 32 až 39):** v dohodě se zdůrazňuje, že Parlament a Rada jakožto spolutvůrci právních předpisů mají své pravomoci vykonávat za rovných podmínek a že Komise plní svou úlohu zprostředkovatele tím, že k Parlamentu i Radě přistupuje rovnocenně a při plném respektování úloh, které jim přidělují Smlouvy. Dohoda usiluje o zajištění toho, aby se orgány v průběhu legislativního procesu pravidelně vzájemně informovaly, lépe koordinovaly svůj harmonogram

[1] Viz také rámeček č. 3 v kapitole 2.3.
[2] Viz také rámeček č. 5 v kapitole 3.1.

a případně legislativní proces urychlily, při současném zajištění toho, že budou respektovány pravomoci spolutvůrců právních předpisů. Je třeba zlepšit komunikaci v průběhu celého legislativního cyklu a dosažené dohody by měly být ohlašovány společně, například na společných tiskových konferencích. Aby se usnadnila transparentnost, bude vytvořena zvláštní společná databáze o aktuálním stavu legislativních návrhů;

- **mezinárodní dohody (bod 40):** je dohodnuta doložka o setkávání, která orgány zavazuje k tomu, aby zahájily jednání o zdokonalených praktických ujednáních týkajících se spolupráce a výměny informací o vyjednávání a uzavírání mezinárodních dohod, čímž se mimo jiné zaměřuje na uplatňování čl. 218 odst. 10 SFEU o právu Parlamentu být okamžitě a plně informován ve všech etapách tohoto postupu;
- **provádění a uplatňování právních předpisů Unie (body 41 až 45):** dohoda vyzývá členské státy (které jako takové nejsou stranami dohody), aby jasně informovaly veřejnost o přijímání opatření, kterými provádějí právní předpisy Unie ve vnitrostátním právu. Pokud se členské státy rozhodnou přidat další prvky, které s právními předpisy Unie prováděnými ve vnitrostátním právu nijak nesouvisejí, měly by tyto dodatky označit, a to buď v prováděcím aktu, nebo v přidruženém dokumentu. Komise ve své výroční zprávě Parlamentu a Radě o uplatňování právních předpisů Unie poskytne v případě potřeby o těchto dodatcích informace[1];
- **zjednodušování právních předpisů (body 46 až 48):** orgány se v dohodě zavazují k častějšímu využívání metody přepracovávání právních aktů, k prosazování harmonizace a vzájemného uznávání, ke spolupráci na aktualizaci a zjednodušování právních předpisů a k zamezování nadměrné regulaci a administrativní zátěži pro občany, správní orgány a podniky, včetně malých a středních podniků, a zároveň k zajištění toho, že právní předpisy dosáhnou svých cílů. Vedle svého stávajícího Programu pro účelnost a účinnost právních předpisů (REFIT) Komise předkládá každoroční přehled výsledků, kterých Unie dosáhla při úsilí o zjednodušení právních předpisů a snížení administrativní zátěže. Kdykoli to bude možné, Komise kvantifikuje potenciál jednotlivých návrhů nebo právních aktů z hlediska snížení regulační zátěže nebo úspor, a taktéž posoudí, zda lze v rámci jejího programu REFIT stanovit cíle pro snížení zátěže v konkrétních odvětvích.
- **plnění a monitorování této dohody (body 49 a 50):** dohoda všechny tři orgánů je zavazuje k zajištění toho, aby disponovaly prostředky a zdroji nezbytnými pro plnění této dohody. Plnění této dohody budou orgány společně a pravidelně monitorovat, a to na politické úrovni prostřednictvím každoročních diskuzí a na odborné úrovni v rámci interinstitucionální koordinační skupiny.

[1] V dohodě o zdokonalení tvorby právních předpisů je dále stanoveno, že se všechny tři orgány zavazují k úplnému provádění společného politického prohlášení ze dne 27. října 2011 o informativních dokumentech (Úř. věst. C 369, 17.12.2011, s. 15), v němž se dohodly, že pokud budou zapotřebí informativní dokumenty, bude v odůvodnění uvedeno, že *„[se] členské státy [...] zavázaly, že v odůvodněných případech doplní oznámení o opatřeních přijatých za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu o jeden či více dokumentů s informacemi o vztahu mezi jednotlivými složkami směrnice a příslušnými částmi vnitrostátních nástrojů přijatých za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu*“.

Celková revize jednacího řádu

Parlament již v roce 2012 významně zrevidoval svůj jednací řád, pokud jde o interinstitucionální jednání, čímž zvýšil politickou odpovědnost a inkluzivnost interinstitucionálních jednání. Výbor pro ústavní záležitosti (AFCO) v roce 2014 zřídil pracovní skupinu pro přípravu celkové revize jednacího řádu, což vedlo k celkovému přepracování jeho znění, jež vstoupilo v platnost dne 16. ledna 2017. V rámci této významné celkové revize byla změněna také pravidla pro interinstitucionální jednání, mimo jiné s cílem dále zvýšit parlamentní kontrolu a dohled nad legislativními jednáními, a to zejména posílením úlohy plenárního zasedání při rozhodování o zahájení jednání a o mandátu. Revidované předpisy týkající se interinstitucionálních jednání jsou podrobněji popsány v kapitole 4. Další změny týkající se řádného legislativního postupu jsou popsány v rámečku č. 12 níže:

Rámeček č. 12 – Příklady dalších změn jednacího řádu, které se týkají řádného legislativního postupu:

Revidované předpisy týkající se interinstitucionálních jednání jsou podrobněji popsány v kapitole 4.3. Revize jednacího řádu vedla také k dalším změnám, které ovlivňují činnost Parlamentu v rámci řádného legislativního postupu, například ke:

zjednodušení prahových hodnot (článek 168a): většina prahových hodnot se nahrazuje nejbližší ze tří nově zavedených hodnot:

- nízká prahová hodnota: jedna dvacetina všech poslanců Parlamentu (v současnosti 38 poslanců) nebo politická skupina
- střední prahová hodnota: jedna desetina všech poslanců Parlamentu, kterou tvoří jedna či více politických skupin nebo jednotliví poslanci či jejich kombinace (v současnosti 76 poslanců)
- vysoká prahová hodnota: jedna pětina všech poslanců Parlamentu, kterou tvoří jedna či více politických skupin nebo jednotliví poslanci či jejich kombinace (v současnosti 151 poslanců)

mírně pozměněno bylo také hlasování ve výboru:

- pozměňovací návrhy předložené ve výboru musí vždy podepsat nebo spolupodepsat řádný člen příslušného výboru nebo jeho náhradník (článek 208 jednacího řádu)
- jmenovité hlasování je povinné nejen v případě jediného nebo konečného hlasování o zprávách, ale také v případě hlasování o stanoviscích (článek 208 jednacího řádu)
- dílčí hlasování o kompromisních pozměňovacích návrzích již není přípustné (čl. 174 odst. 5 a článek 209 jednacího řádu)
- pokud je na plenárním zasedání k textu předloženo více než 50 pozměňovacích návrhů nebo žádostí o dílčí nebo oddělené hlasování, může předseda výbor požádat, aby hlasoval o každém z těchto pozměňovacích návrhů nebo žádostí. Na plenárním zasedání se hlasuje pouze o těch, které podpoří alespoň třetina členů výboru (článek 175 jednacího řádu).

došlo k dalšímu vyjasnění pořadí hlasování na plenárním zasedání v prvním čtení (článek 59 jednacího řádu):

- nejprve se hlasuje o **případných návrzích na zamítnutí**: Parlament nejprve hlasuje o případném přípustném návrhu na zamítnutí návrhu legislativního aktu. Pokud je akt zamítnut, bude Komise požádána, aby svůj návrh stáhla,
- zadruhé se hlasuje o **případných předběžných dohodách**: o případné předběžné dohodě předložené příslušným výborem v prvním čtení se hlasuje v rámci jediného hlasování, pokud plenární zasedání nerozhodne o tom, že namísto toho přejde k hlasování o pozměňovacích návrzích. Je-li dočasná dohoda přijata na základě jediného hlasování, je první čtení v Parlamentu dokončeno. Pokud se plenární zasedání rozhodne hlasovat o pozměňovacích návrzích, proběhne toto hlasování na následujícím zasedání s novou lhůtou pro předkládání pozměňovacích návrhů,
- zatřetí se hlasuje o **případných pozměňovacích návrzích k návrhu legislativního aktu** a o návrhu aktu jako celku: jestliže nebyl předložen žádný návrh na zamítnutí ani nebyla předložena (přijata) předběžná dohoda, hlasuje se o pozměňovacích návrzích k návrhu legislativního aktu a poté Parlament hlasuje o pozměněném návrhu legislativního aktu jako celku. V případě, že je přijat, je postoj v prvním čtení ukončen, pokud jej plénum nevrátí výboru, aby zahájil interinstitucionální jednání,
- začtvrté se hlasuje o **případných pozměňovacích návrzích k návrhu legislativního usnesení**[1]: od revize z roku 2017 již nedochází ke konečnému hlasování o návrhu legislativního usnesení jako takovém. To je považováno za přijaté.

[1] K těm patří procesní žádosti související s (pozměněným) návrhem legislativního aktu.

9. ŘÁDNÝ LEGISLATIVNÍ POSTUP V ČÍSLECH

Od zavedení postupu spolurozhodování v rámci Maastrichtské smlouvy v roce 1993 jeho relativní význam ve srovnání s postupem konzultace v každém dalším volebním období roste. To je do velké míry odrazem postupného rozšiřování působnosti současného „řádného legislativního postupu“ v průběhu let: zatímco zpočátku docházelo v rámci Amsterodamské a poté Niceské smlouvy ke změnám legislativního rámce EU postupně, Lisabonská smlouva, která vstoupila v platnost v prosinci 2009, znamenala skutečnou přeměnu legislativního rámce EU a začátek nové éry.

V průběhu 7. volebního období se v důsledku vstupu Lisabonské smlouvy v platnost začal řádný legislativní postup vztahovat na téměř 90 % legislativních návrhů přijatých Komisí. Tak tomu bylo víceméně i v první polovině 8. volebního období. Jak je znázorněno na obrázku č. 1, představuje těchto 90 % významný nárůst ve srovnání se 4. volebním obdobím (21 %), 5. volebním obdobím (42 %) a 6. volebním obdobím (49 %). Dále je třeba upozornit na významné snížení celkového počtu legislativních návrhů přijatých Komisí v 7. volebním období, kdy jejich počet klesl ve srovnání se třemi předchozími volebními obdobími na 658, tj. přibližně o 40 %.

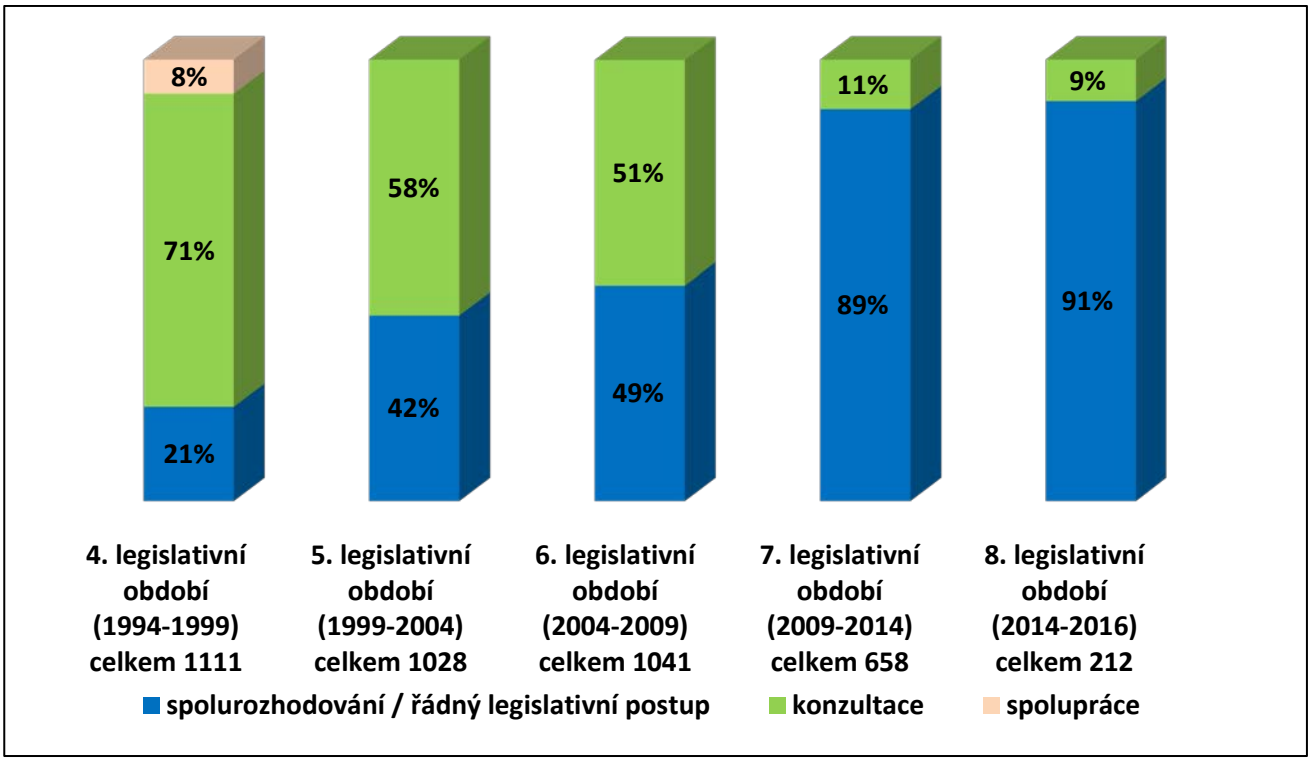

Obrázek č. 1: Rozložení legislativních návrhů mezi postupy spolupráce, konzultace a řádný legislativní postup v jednotlivých volebních obdobích[1]

V první polovině 8. volebního období bylo 97 % návrhů spadajících do postupu spolurozhodování přijato buď v prvním, nebo na začátku druhého čtení – to představuje nárůst oproti 93 % v předchozím volebním období – trend směřující k těmto dohodám se tedy velmi výrazně potvrdil (viz obrázek č. 2). Jedním

[1] Tyto statistické údaje jsou založeny na údajích o tom, které legislativní návrhy Komise přijala.

z nejcharakterističtějších rysů 8. volebního období je relativně vysoký podíl návrhů uzavřených na začátku druhého čtení (v polovině 8. volebního období: 22 % ze všech přijatých návrhů oproti 75 % návrhů přijatých v prvním čtení). To je způsobeno tím, že poměrně vysoký počet postojů Parlamentu v prvním čtení byl „přenesen" ze sedmého volebního období. Všechny návrhy, které byly v první polovině 8. volebního období přijaty na začátku druhého čtení nebo ve druhém čtení, byly totiž s jedinou výjimkou návrhy, k nimž Parlament přijal postoj v prvním čtení na konci předchozího volebního období.

Logickým důsledkem dosahování více dohod v prvním čtení nebo na začátku druhého čtení je, že méně návrhů postoupí do druhého čtení nebo k dohodovacímu řízení, což je nejzazší možnost pro dosažení dohody. V uplynulých dvou a půl letech (od poloviny roku 2014 do konce roku 2016) nedošlo poprvé od zavedení postupu spolurozhodování v rámci Maastrichtské smlouvy (1993) k žádným dohodovacím řízením. Pouze přibližně 3 % návrhů spadajících do postupu spolurozhodování bylo uzavřeno ve druhém čtení.

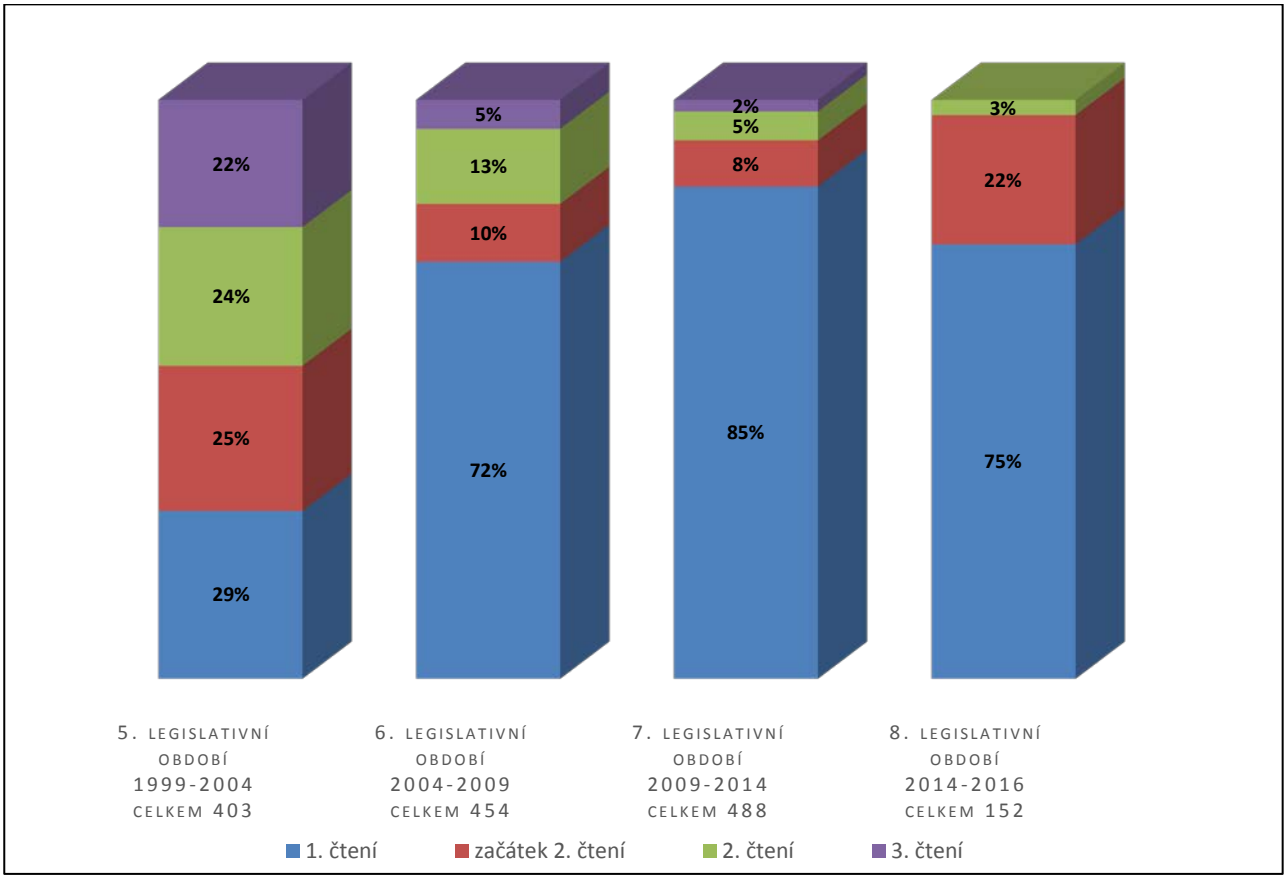

Obrázek č. 2: Procentuální podíl návrhů spadajících do řádného legislativního postupu přijatých v prvním, na začátku druhého nebo ve třetím čtení podle jednotlivých volebních období od roku 1999.

Obrázek č. 3 znázorňuje počet přijatých návrhů v jednotlivých legislativních letech a ukazuje na cyklický trend, který se kryje s volebními parlamentními cykly: tento počet během každého volebního období téměř konstantně stoupá, přičemž v posledním roce volebního období dochází k jeho výraznému nárůstu.

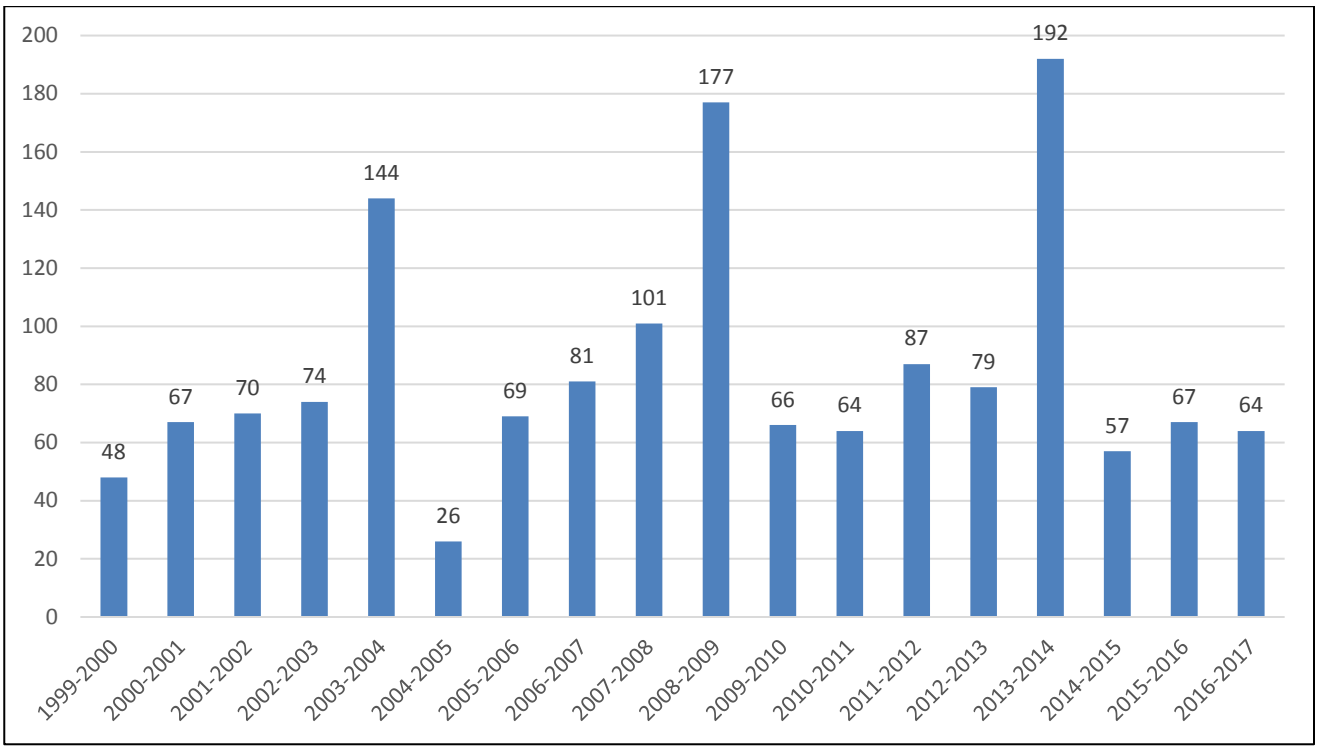

Obrázek č. 3: Počet návrhů spadajících do řádného legislativního postupu přijatých během jednotlivých legislativních let v období 1999–2017[1]

V uplynulých dvou a půl letech (od poloviny roku 2014 do konce roku 2016) nedošlo k žádným významným změnám v průměrném trvání postupů ve srovnání s předchozími volebními obdobími. Průměrná délka postupu u návrhů přijatých v prvním čtení činí relativně konstantních 16 měsíců (oproti 17 měsícům v předchozím volebním období). Mírný nárůst u návrhů projednávaných ve druhém čtení (a tudíž i celkového průměrného trvání všech uzavřených postupů spolurozhodování) ve srovnání se 7. volebním obdobím lze pravděpodobně vysvětlit tím, že, jak je naznačeno výše, téměř všechny návrhy byly „přeneseny" z předcházejícího volebního období, což nevyhnutelně vedlo ke zpoždění při jejich převádění z jednoho volebního období do druhého.

	1999–2004	**2004–2009**	**2009–2014**	**2014–2016**
první čtení	11 měsíců	16 měsíců	17 měsíců	16 měsíců
druhé čtení	24 měsíců	29 měsíců	32 měsíců	37 měsíců
třetí čtení	31 měsíců	43 měsíců	29 měsíců	–
celková průměrná délka	22 měsíců	21 měsíců	19 měsíců	22 měsíců

Tabulka č. 1: Průměrné trvání řádného legislativního postupu u návrhů přijatých v prvním, ve druhém a ve třetím čtení a celkové průměrné trvání všech návrhů přijímaných tímto postupem

[1] Pro období 1999–2009: návrhy přijaté od 1. května prvního roku do 30. dubna druhého roku, pro období 2009–2014: návrhy přijaté od 14. července prvního roku do 13. července druhého roku, s výjimkou období let 2013–2014, které se počítá do 30. června 2014, pro období 2014–2017: návrhy přijaté od 1. července prvního roku do 30. června druhého roku. `

10. TERMINOLOGIE

A. Orgány Unie

- **Evropský parlament:** viz kapitolu 2.1
- **Rada:** viz kapitolu 2.2
- **Evropská komise:** viz kapitolu 2.3
- **Evropská rada:** viz kapitolu 2.4
- **Soudní dvůr Evropské unie (ESD):** viz kapitolu 2.4
- **Evropská centrální banka (ECB):** viz kapitolu 2.4

B. Instituce Unie

- **Výbor regionů:** viz kapitolu 2.4
- **Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV):** viz kapitolu 2.4

C. Vnitrostátní parlamenty:

- **protokol č. 1 a 2:** viz kapitolu 2.4
- **žlutá karta:** viz kapitolu 2.4
- **oranžová karta:** viz kapitolu 2.4
- **odůvodněné stanovisko:** viz kapitolu 2.4

D. Smlouvy a postupy

- **Lisabonská smlouva, Niceská smlouva, Amsterodamská smlouva, Maastrichtská smlouva:** viz kapitolu 1 a rámeček č. 1
- **Smlouva o Evropské unii (SEU):** viz kapitolu 1
- **Smlouva o fungování Evropské unie (SFEU):** viz kapitolu 1 a přílohu I pojednávající o příslušných článcích o řádném legislativním postupu
- **řádný legislativní postup:** viz mimo jiné kapitolu 1 a přílohu I
  - **první čtení:** viz kapitolu 3.2, 4.3 a rámeček č. 10 v kapitole 4
  - **dohoda na začátku druhého čtení:** viz kapitolu 3.2.2, 4.3.1 a rámeček č. 10 v kapitole 4
  - **druhé čtení:** viz kapitolu 3.3, 4.3 a rámeček č. 10 v kapitole 4
  - **dohodovací řízení a třetí čtení:** viz kapitolu 3.4, 5. a rámeček č. 10 v kapitole 4
- **zvláštní legislativní postupy:** viz kapitolu 7
  - **konzultace:** viz kapitolu 7.1.1
  - **souhlas:** viz kapitolu 7.1.2
- **akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty**: viz kapitolu 7.2

E. Subjekty, aktéři, rozhodování v rámci orgánů

Evropský parlament:

Subjekty a aktéři

- **Konference předsedů:** viz rámeček č. 2 v kapitole 2.1
- **předsednictvo:** viz rámeček č. 2 v kapitole 2.1
- **Konference předsedů výborů:** viz rámeček č. 2 v kapitole 2.1
- **předseda (a místopředsedové):** viz kapitolu 2.1
- **koordinátoři:** viz kapitolu 2.1
- **zpravodaj a stínoví zpravodajové:** viz kapitolu 2.1
- **zpravodaj pro stanovisko:** viz rámeček 6 v kapitole 3.2.1
- **stínové schůze:** viz kapitolu 3.2.1

Zapojení jednotlivých výborů během řádného legislativního postupu

- **příslušný výbor nebo hlavní příslušný výbor:** viz rámeček č. 6 v kapitole 3.2.1
- **výbor pověřený vypracováním stanoviska:** viz rámeček č. 6 v kapitole 3.2.1
- **přidružený výbor:** viz rámeček č. 6 v kapitole 3.2.1
- **smíšený výbor:** viz rámeček č. 6 v kapitole 3.2.1
- **postup podle článku 53+:** viz poznámku pod čarou k rámečku č. 6 v kapitole 3.2.1

Rozhodování

- **jednací řád:** viz kapitolu 4.3, rámeček č. 12 v kapitole 8, kapitolu 11 a přílohu II
- **kodex chování:** viz přílohu III
- **prahové hodnoty:** viz rámeček č. 12 v kapitole 8
- **výlučná pravomoc:** viz rámeček č. 6 v kapitole 3.2.1
- **sdílená pravomoc:** viz rámeček č. 6 v kapitole 3.2.1
- **prostá většina:** viz rámeček č. 8 v kapitole 3.2.1
- **kvalifikovaná většina:** viz rámeček č. 8 v kapitole 3.2.1
- **ústní pozměňovací návrh:** viz kapitolu 3.2.1
- **jmenovité hlasování:** viz kapitolu 3.2.1

Rada:

Subjekty

- **předsednictví Rady**: viz kapitolu 2.2 a přílohu IV
- **Výbor stálých zástupců vlád členských států (Coreper I a II):** viz kapitolu 2.2
- **zvláštní výbor pro zemědělství:** viz poznámku pod čarou v kapitole 2.2
- **Anticiho skupina**: viz kapitolu 2.2 a 4.4.2
- **Mertensova skupina**: viz kapitolu 2.2 a 4.4.2
- **pracovní skupina**: viz kapitolu 2.2 a 4.4.2

Rozhodování

- **jednací řád:** viz kapitolu 2.2 a kapitolu 11
- **obecný přístup:** viz kapitolu 3.2.2. a 3.4.2
- **průběžná zpráva:** viz kapitolu 3.2.2
- **prostá většina:** viz rámeček č. 8 v kapitole 3.2.1
- **kvalifikovaná většina:** viz rámeček č. 8 v kapitole 3.2.1
- **body A a B:** viz kapitolu 2.2

Komise

Subjekty a aktéři

- **sbor komisařů**: viz kapitolu 2.3 a 4.4.3
- **předseda a místopředsedové:** viz kapitolu 2.3
- **skupina pro interinstitucionální vztahy:** viz kapitolu 2.3

Rozhodování

- **jednací řád:** viz kapitolu 2.3 a kapitolu 11
- **stahování návrhů:** viz rámeček č. 3 v kapitole 2.3
- **zelené knihy / bílé knihy**: viz kapitolu 2.3

F. Služby v rámci sekretariátu Evropského parlamentu

- **Oddělení pro dohodovací řízení a spolurozhodování (CODE)**: Oddělení pro dohodovací řízení a spolurozhodování (Evropský parlament, generální ředitelství pro vnitřní politiku Unie, ředitelství pro legislativní koordinaci a dohodovací řízení) poskytuje podporu a zajišťuje koordinaci v souvislosti se všemi aspekty řádného legislativního postupu, jakož i aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů, mimo jiné tím, že pomáhá předsedům výborů a zpravodajům během interinstitucionálních jednání. Kromě toho je odpovědné za organizaci všech schůzí v rámci dohodovacího postupu.

- **Oddělení pro legislativní plánování a koordinaci (COORDLEG):** Oddělení pro legislativní plánování a koordinaci (Evropský parlament, generální ředitelství pro vnitřní politiku Unie, ředitelství pro legislativní koordinaci a dohodovací řízení) organizuje schůze Konference předsedů výborů a asistuje jejímu předsedovi, připravuje doporučení Konference předsedů výborů ohledně programů budoucích dílčích zasedání, zabývá se otázkami příslušných pravomocí výborů a jejich vzájemné spolupráce, monitoruje pracovní program Komise, zajišťuje koordinaci nejrůznějších činností výboru (ustavující schůze, slyšení kandidátů na komisaře, zprávy z vlastního podnětu, programy slyšení, pracovní cesty a činnost s vnitrostátními parlamenty) a poskytuje poradenství sekretariátům výboru

o procesních/organizačních otázkách apod., zejména prostřednictvím výměny osvědčených postupů.

- **Ředitelství pro legislativní akty (DLA):** Ředitelství pro legislativní akty (Evropský parlament, generální ředitelství pro předsednictví) se skládá z parlamentních právníků-lingvistů. Právníci-lingvisté pracují ve všech 24 jazycích a vedle dalších úkolů pomáhají poslancům, skupinám a sekretariátům výborů při tvorbě právních předpisů během celého legislativního procesu a společně s Radou odpovídají za konečnou právně-jazykovou redakci všech aktů přijatých v rámci řádného legislativního postupu. Právníci-lingvisté, kteří se v rámci projektových týmů zaměřují na určitý legislativní akt, poskytují také pomoc v procedurální oblasti a při plánování, pokud jde o pozdější fáze legislativního procesu, a fungují jako kontaktní osoby mezi sekretariátem výboru a ostatními službami generálního ředitelství pro předsednictví.

- **Právní služba:** právní služba má dvojí úkol: poskytuje Parlamentu poradenství v právních otázkách a zastupuje jej při soudních řízeních. Právní služba v rámci své poradní úlohy asistuje v průběhu celého legislativního cyklu politickým subjektům Parlamentu (předsedovi, předsednictvu, Konferenci předsedů, kvestorům a parlamentním výborům) a jeho sekretariátu. Vydává nezávislá právní stanoviska a poskytuje parlamentním výborům průběžnou asistenci. V případě, že je zpochybněn právní předpis, o němž společně rozhodli Parlament a Rada, zastupují zaměstnanci právní služby také Parlament před Soudním dvorem a Tribunálem.

11. UŽITEČNÉ ODKAZY

Parlament	http://www.europarl.europa.eu/portal/cs
jednací řád	http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+RULES-EP+20140701+TOC+DOC+XML+V0//CS
internetové stránky věnované řádnému legislativnímu postupu (včetně statistických údajů)	http://www.europarl.europa.eu/ordinary-legislative-procedure/en/home.html
legislativní přehled (databáze interinstitucionálního rozhodování)	http://www.europarl.europa.eu/oeil/home/home.do V souvislosti s řádným legislativním postupem jsou mimo jiné k dispozici tyto dokumenty: *první čtení v Parlamentu:* • návrh zprávy a závěrečná zpráva vypracované zpravodajem a přijaté příslušným výborem (totéž platí pro stanoviska připravená ostatními výbory) • pozměňovací návrhy k návrhu Komise předložené ve výboru • pozměňovací návrhy předložené na plenárním zasedání • postoj v prvním čtení přijatý Parlamentem *druhé čtení v Parlamentu:* • návrh doporučení a konečné doporučení pro druhé čtení vypracované zpravodajem a přijaté hlavním příslušným výborem • pozměňovací návrhy k postoji Rady v prvním čtení předložené ve výboru • pozměňovací návrhy předložené na plenárním zasedání • postoj ve druhém čtení přijatý Parlamentem *dohodovací řízení a třetí čtení:* • společný návrh dohodnutý dohodovacím výborem • postoj ve třetím čtení přijatý Parlamentem *Interinstitucionální jednání:* • mandát Parlamentu k jednání • předběžná dohoda
Rada	http://www.consilium.europa.eu/cs/
jednací řád	http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009D0937&from=CS

veřejný rejstřík dokumentů Rady	http://www.consilium.europa.eu/cs/documents-publications/public-register/
Komise	https://ec.europa.eu/commission/index_cs
jednací řád	hhttp://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32010D0138
sledování procesu tvorby právních předpisů	https://ec.europa.eu/info/law/track-law-making_cs
platforma REFIT	https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/overview-law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/reducing-burdens-and-simplifying-law/refit-platform_cs
konzultace	http://ec.europa.eu/info/consultations_cs
hodnocení dopadu plánovaných legislativních návrhů a jejich plány	https://ec.europa.eu/info/law-making-process/planning-and-proposing-law/impact-assessments_cs
Smlouvy	
konsolidované znění Smlouvy o Evropské unii (SEU) a Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU)	http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2012:326:FULL:CS:PDF
seznam právních základů, na které se v rámci Lisabonské smlouvy vztahuje řádný legislativní postup[1]	http://www.epgencms.europarl.europa.eu/cmsdata/upload/89445f93-5ccc-405a-b0dd-d37f09c4a9e9/List_of_legal_bases.pdf
interinstitucionální dohody	
interinstitucionální dohoda o zdokonalení tvorby právních předpisů (2016)	http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32016Q0512%2801%29
rámcová dohoda o vztazích mezi Evropským parlamentem a Evropskou komisí (2010)	http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32010Q1120(01)&from=CS
společné prohlášení o praktických opatřeních pro postup spolurozhodování (2007)	http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32007C0630(01)&from=CS
další nástroje pro vyhledávání dokumentů	
EUR-Lex	http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=cs
Úřad pro úřední tisky EU	https://publications.europa.eu/cs/home

[1] Převzato ze zprávy A6-0013/2008 o Lisabonské smlouvě 2007/2286 (INI).

PŘÍLOHY

PŘÍLOHA I – Článek 294 Smlouvy o fungování Evropské unie

1. Odkazují-li Smlouvy, pokud jde o přijetí aktu, na řádný legislativní postup, použije se následující postup.

2. Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě návrh.

První čtení

3. Evropský parlament zaujme svůj postoj v prvním čtení a postoupí jej Radě.

4. Schválí-li Rada postoj Evropského parlamentu, je dotyčný akt přijat ve znění odpovídajícím postoji Evropského parlamentu.

5. Neschválí-li Rada postoj Evropského parlamentu, přijme svůj postoj v prvním čtení a postoupí jej Evropskému parlamentu.

6. Rada podrobně informuje Evropský parlament o důvodech, na základě kterých přijala postoj v prvním čtení. Komise podrobně informuje Evropský parlament o svém postoji.

Druhé čtení

7. Jestliže ve lhůtě tří měsíců od tohoto postoupení Evropský parlament:

a) schválí postoj Rady v prvním čtení nebo nepřijme žádné rozhodnutí, pokládá se dotyčný akt za přijatý ve znění odpovídajícím postoji Rady,

b) zamítne postoj Rady v prvním čtení většinou hlasů všech svých členů, pokládá se navrhovaný akt za nepřijatý,

c) navrhne většinou hlasů všech svých členů pozměňovací návrhy k postoji Rady v prvním čtení, postoupí se pozměněný text Radě a Komisi, které k těmto změnám zaujmou stanovisko.

8. Jestliže ve lhůtě tří měsíců od obdržení změn Evropského parlamentu Rada kvalifikovanou většinou:

a) schválí všechny tyto změny, pokládá se dotyčný akt za přijatý,

b) neschválí všechny změny, svolá předseda Rady po dohodě s předsedou Evropského parlamentu ve lhůtě šesti týdnů dohodovací výbor.

9. O návrzích změn, k nimž Komise zaujala odmítavé stanovisko, rozhoduje Rada jednomyslně.

Dohodovací postup

10. Dohodovací výbor, který se skládá z členů Rady nebo z jejich zástupců a ze stejného počtu členů zastupujících Evropský parlament, má za úkol dosáhnout přijetí dohody o společném návrhu kvalifikovanou většinou členů Rady nebo jejich zástupců a většinou členů zastupujících Evropský parlament ve lhůtě šesti týdnů od svého svolání, a to na základě postojů Evropského parlamentu a Rady ve druhém čtení.

11. Komise se účastní jednání dohodovacího výboru a vyvíjí veškerou činnost potřebnou ke sblížení postojů Evropského parlamentu a Rady.

12. Neschválí-li dohodovací výbor ve lhůtě šesti týdnů od svého svolání společný návrh, pokládá se navrhovaný akt za nepřijatý.

Třetí čtení

13. Schválí-li dohodovací výbor v této lhůtě společný návrh, mají Evropský parlament, který se usnáší nadpoloviční většinou odevzdaných hlasů, a Rada, která rozhoduje kvalifikovanou většinou, ode dne tohoto schválení šest týdnů na to, aby přijaly navrhovaný akt v souladu se společným návrhem. Pokud tak neučiní, pokládá se navrhovaný akt za nepřijatý.

14. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se lhůta tří měsíců a lhůta šesti týdnů uvedené v tomto článku prodlužují nejvýše o jeden měsíc, resp. o dva týdny.

Zvláštní ustanovení

15. Je-li legislativní akt v případech uvedených ve Smlouvách podán k řádnému legislativnímu postupu z podnětu skupiny členských států, na doporučení Evropské centrální banky nebo na žádost Soudního dvora, nepoužijí se odstavec 2, druhá věta odstavce 6 a odstavec 9.

V takovém případě Evropský parlament a Rada předají Komisi návrh aktu i se svým postojem v prvním a druhém čtení. Evropský parlament nebo Rada mohou kdykoli během celého postupu požádat Komisi o stanovisko, které může Komise rovněž vydat z vlastního podnětu. Pokud to pokládá za nezbytné, může se rovněž podílet na činnosti dohodovacího výboru podle odstavce 11.

PŘÍLOHA II – Předpisy relevantní pro řádný legislativní postup

Oddíl 1 – první čtení	
článek 59	(hlasování na plenárním zasedání)
článek 59a	(vrácení návrhu příslušnému výboru)
článek 63a	(dohoda)
oddíl 2 – druhé čtení	
článek 64	(postoj Rady)
článek 65	(lhůty)
článek 66	(výbor)
článek 67	(plenární zasedání)
článek 67a	(hlasování)
článek 69	(přípustnost)
článek 69a	(dohoda)
oddíl 3 – interinstitucionální jednání	
článek 69b	(obecně)
článek 69c	(první čtení v EP)
článek 69d	(dohoda na začátku druhého čtení)
článek 69e	(druhé čtení)
článek 69f	(vedení jednání)
oddíl 4 – předpisy pro dohodovací řízení a třetí čtení	
článek 69g	(lhůty)
článek 70	(svolání dohodovacího výboru)
článek 71	(delegace)
článek 72	(společný návrh)

Článek 59: Hlasování v Parlamentu – první čtení

1. Parlament může návrh legislativního aktu schválit, pozměnit nebo zamítnout.

2. Parlament nejprve hlasuje o návrzích na okamžité zamítnutí návrhu legislativního aktu, který písemně předložil příslušný výbor, politická skupina nebo poslanci dosahující přinejmenším nízké prahové hodnoty.

Je-li tento návrh na zamítnutí přijat, předseda požádá orgán, který předložil původní návrh, aby vzal návrh legislativního aktu zpět.

Jestliže tak tento orgán učiní, prohlásí předseda příslušný postup za ukončený.

Jestliže orgán, který předložil původní návrh, návrh legislativního aktu nevezme zpět, předseda prohlásí první čtení v Parlamentu za ukončené, jestliže Parlament na návrh předsedy výboru nebo zpravodaje příslušného výboru či politické skupiny nebo poslanců dosahujících přinejmenším nízké prahové hodnoty, nerozhodne o vrácení věci příslušnému výboru k opětovnému projednání.

Jestliže není návrh na zamítnutí přijat, postupuje Parlament podle odstavců 3, 4 a 5.

3. O veškerých předběžných dohodách předložených příslušným výborem podle čl. 69f odst. 4 se hlasuje přednostně v rámci jediného hlasování, pokud Parlament na žádost politické skupiny nebo poslanců dosahujících přinejmenším nízké prahové hodnoty místo toho nerozhodne o tom, že přejde k hlasování o pozměňovacích návrzích v souladu s odstavcem 4. V tomto případě Parlament rozhodne rovněž o tom, zda se bude hlasování o pozměňovacích návrzích konat okamžitě. V opačném případě stanoví Parlament novou lhůtu pro předložení pozměňovacích návrhů a hlasování proběhne na následujícím denním zasedání.

Jestliže je v rámci tohoto jediného hlasování předběžná dohoda schválena, předseda prohlásí první čtení v Parlamentu za ukončené.

Jestliže v rámci tohoto jediného hlasování předběžná dohoda neobdrží většinu odevzdaných hlasů, předseda stanoví novou lhůtu pro předložení pozměňovacích návrhů k návrhu legislativního aktu. O těchto pozměňovacích návrzích se poté hlasuje na následujícím denním zasedání s cílem uzavřít první čtení v Parlamentu.

4. Kromě případů, kdy byl přijat návrh na zamítnutí v souladu s odstavcem 2 nebo kdy byla přijata předběžná dohoda podle odstavce 3, se veškeré pozměňovací návrhy k návrhu legislativního aktu předkládají k hlasování, případně včetně jednotlivých částí předběžné dohody, v jejímž případě byly vzneseny požadavky na dílčí nebo oddělené hlasování nebo kdy byly předloženy konkurenční pozměňovací návrhy.

Před hlasováním Parlamentu o pozměňovacích návrzích může předseda požádat Komisi o stanovisko a Radu o připomínky.

Poté, co Parlament hlasoval o těchto pozměňovacích návrzích, hlasuje o návrhu legislativního usnesení jako celku, ať už pozměněném či nikoli.

Jestliže je tento návrh legislativního aktu jako celek, ať už pozměněný či nikoli, přijat, předseda prohlásí první čtení v Parlamentu za ukončené, pokud Parlament na žádost předsedy či zpravodaje příslušného výboru nebo politické skupiny či poslanců dosahujících přinejmenším nízké prahové hodnoty nerozhodne, že pro účely interinstitucionálních jednání podle článků 59a a 69f vrátí věc příslušnému výboru.

Jestliže celý návrh legislativního aktu, ať už pozměněný či nikoli, nezíská většinu odevzdaných hlasů, předseda prohlásí první čtení za ukončené, pokud Parlament na žádost předsedy výboru či zpravodaje příslušného výboru nebo politické skupiny či poslanců dosahujících přinejmenším nízké prahové hodnoty nerozhodne o vrácení věci zpět příslušnému výboru k opětovnému projednání.

5. Po hlasování podle odstavců 2, 3 a 4 a následném hlasování o případných pozměňovacích návrzích k návrhu legislativního usnesení týkajících se procesních požadavků se legislativní usnesení považuje za přijaté. V případě nutnosti se legislativní usnesení podle čl. 193 odst. 2 pozmění, aby odráželo výsledek hlasování podle odstavců 2, 3 a 4.

Text legislativního usnesení a postoje Parlamentu předá jeho předseda Radě a Komisi a v případě, že je původcem návrhu legislativního aktu skupina členských států, Soudní dvůr nebo Evropská centrální banka, rovněž těmto subjektům.

Článek 59a: Vrácení příslušnému výboru

Jestliže je na základě článku 59 věc vrácena příslušnému výboru k opětovnému projednání nebo pro účely interinstitucionálních jednání v souladu s článkem 69f, příslušný výbor o výsledku ústně či písemně informuje Parlament, a to ve lhůtě čtyř měsíců. Tuto lhůtu může Konference předsedů prodloužit.

Po vrácení věci výboru umožní hlavní příslušný výbor přidruženému výboru podle článku 54 předtím, než přijme rozhodnutí o postupu, posoudit, které pozměňovací návrhy spadají do jeho výlučné působnosti a zejména určit, které pozměňovací návrhy mají být opětovně předloženy v plénu.

Parlamentu nic nebrání v tom, aby v případě nutnosti rozhodl v návaznosti na zprávu příslušného výboru, kterému byla věc vrácena, o konání závěrečné rozpravy.

Článek 63a: Dohoda z prvního čtení

Pokud Rada podle čl. 294 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie informuje Parlament, že schválila jeho postoj, předseda oznámí po provedení konečné právně-

jazykové redakce textu v souladu s článkem 193 jednacího řádu v Parlamentu, že daný legislativní akt byl přijat ve znění, jež odpovídá postoji Parlamentu.

Článek 64: Postoupení postoje Rady

1. Postoupení postoje Rady podle článku 294 Smlouvy o fungování Evropské unie se uskuteční tak, že jej předseda oznámí v Parlamentu. Předseda tak učiní poté, co obdrží dokumenty obsahující postoj, veškerá prohlášení v zápisech z jednání Rady o přijetí postoje, odůvodnění přijetí postoje Rady a postoj Komise, řádně přeložené do všech úředních jazyků Evropské unie. Předseda postoj oznámí během nejbližšího dílčího zasedání po obdržení těchto dokumentů.

Před oznámením se předseda po konzultaci s předsedou příslušného výboru nebo se zpravodajem či s oběma ujistí, že text, který obdržel, je skutečně postojem Rady v prvním čtení a že nenastaly okolnosti uvedené v článku 63. V opačném případě hledá předseda vhodné řešení společně s příslušným výborem, a pokud je to možné, po dohodě s Radou.

2. Postoj Rady se považuje za automaticky postoupený příslušnému výboru v prvním čtení dnem jeho oznámení v Parlamentu.

3. Seznam těchto postoupení se zveřejňuje v zápisu ze zasedání spolu s názvem příslušného výboru.

Článek 65: Prodloužení lhůt

1. Na žádost předsedy příslušného výboru předseda Parlamentu prodlouží lhůty pro druhé čtení podle čl. 294 odst. 14 Smlouvy o fungování Evropské unie.

2. Předseda oznámí Parlamentu prodloužení lhůt podle čl. 294 odst. 14 Smlouvy o fungování Evropské unie bez ohledu na to, zda byly lhůty prodlouženy na podnět Parlamentu nebo na podnět Rady.

Článek 66: Projednání v příslušném výboru

1. Postoj Rady se zařazuje jako prioritní bod pořadu jednání první schůze příslušného výboru, která se má konat po dni postoupení. Rada může být vyzvána, aby přednesla svůj postoj.

2. Pokud příslušný výbor nerozhodne jinak, je zpravodajem ve druhém čtení tentýž zpravodaj jako ve čtení prvním.

3. Ustanovení čl. 69 odst. 2 a 3 týkající se přípustnosti pozměňovacích návrhů k postoji Rady se vztahují rovněž na projednávání v příslušném výboru; návrhy na zamítnutí společného postoje a pozměňovací návrhy k němu mohou předkládat pouze členové tohoto výboru nebo jejich stálí náhradníci. Výbor rozhoduje většinou odevzdaných hlasů.

4. Příslušný výbor podá doporučení pro druhé čtení s návrhem schválit, změnit nebo zamítnout postoj Rady. Doporučení obsahuje stručné odůvodnění navrhovaného rozhodnutí.

5. Články 49, 50, 53 a 188 se nevztahují na druhé čtení.

Článek 67: Předkládání dokumentů Parlamentu

Postoj Rady a, je-li k dispozici, i doporučení příslušného výboru pro druhé čtení se automaticky zařadí do návrhu pořadu jednání dílčího zasedání konaného v týdnu, v němž středa bezprostředně předchází dni uplynutí tříměsíční lhůty nebo lhůty čtyřměsíční, byla-li tato lhůta prodloužena podle článku 65, pokud věc nebyla projednána na některém z dřívějších dílčích zasedání.

Článek 67a: Hlasování v Parlamentu – druhé čtení

1. Parlament nejprve hlasuje o návrzích na okamžité zamítnutí postoje Rady, které písemně předložil příslušný výbor, politická skupina nebo poslanci dosahující přinejmenším nízké prahové hodnoty. Aby byl takový návrh na zamítnutí přijat, musí získat hlasy většiny všech poslanců Parlamentu.

Jestliže byl tento návrh na zamítnutí přijat, je postoj Rady zamítnut a předseda oznámí v Parlamentu, že je legislativní proces ukončen.

Jestliže návrh na zamítnutí postoje Rady přijat nebyl, postupuje Parlament podle odstavců 2 až 5.

2. Přednost při hlasování mají veškeré předběžné dohody předložené v souladu s čl. 69f odst. 4, o nichž se hlasuje jediným hlasováním, pokud Parlament na žádost politické skupiny nebo poslanců dosahujících přinejmenším nízké prahové hodnoty nerozhodne okamžitě přistoupit k hlasování o pozměňovacích návrzích podle článku 3.

Jestliže předběžná dohoda získá v jediném hlasování hlasy většiny všech poslanců Parlamentu, předseda oznámí v Parlamentu, že je druhé čtení Parlamentu ukončené.

Jestliže předběžná dohoda v jediném hlasování hlasy většiny poslanců Parlamentu nezíská, postupuje Parlament podle článků 3, 4 a 5.

3. Kromě případů, kdy byl v souladu s odstavcem 1 přijat návrh na zamítnutí nebo kdy byla v souladu s odstavcem 2 přijata předběžná dohoda, se poté hlasuje o pozměňovacích návrzích k postoji Rady, včetně těch, které jsou obsaženy v předběžné dohodě předložené v souladu s čl. 69f odst. 4 příslušným výborem. Pozměňovací návrh k postoji Rady je přijat, pouze získá-li hlasy většiny všech poslanců Parlamentu.

Před hlasováním o pozměňovacích návrzích může předseda požádat Komisi o stanovisko a Radu o připomínky.

4. Bez ohledu na hlasování Parlamentu proti přijetí původního návrhu na zamítnutí postoje Rady podle odstavce 1 může Parlament na návrh předsedy příslušného výboru či jeho zpravodaje nebo na doporučení politické skupiny či poslanců dosahujících přinejmenším nízké prahové hodnoty projednat další návrh na zamítnutí postoje Rady po hlasování o pozměňovacích návrzích podle odstavce 2 nebo 3. Pozměňovací návrh k postoji Rady je přijat, získá-li hlasy většiny všech poslanců Parlamentu.

Jestliže je postoj Rady zamítnut, oznámí předseda v Parlamentu, že je legislativní proces ukončen.

5. Po hlasování podle odstavců 1 až 4 a následném hlasování o pozměňovacích návrzích k návrhu legislativního usnesení týkajícího se procesních požadavků prohlásí předseda druhé čtení v Parlamentu za ukončené a legislativní usnesení se považuje za přijaté. V případě nutnosti se legislativní usnesení pozmění podle čl. 193 odst. 2, aby odráželo výsledek hlasování podle odstavců 1 až 4 nebo uplatňování článku 69a.

Znění případného legislativního usnesení a postoje Parlamentu předá předseda Radě a Komisi.

Jestliže nebyl podán návrh na zamítnutí nebo změnu postoje Rady, považuje se postoj za schválený.

Článek 69: Přípustnost pozměňovacích návrhů k postoji Rady

1. Příslušný výbor, politická skupina nebo poslanci dosahující přinejmenším nízké prahové hodnoty mohou předložit pozměňovací návrhy k postoji Rady, které budou projednány v Parlamentu.

2. Pozměňovací návrhy k postoji Rady jsou přípustné pouze tehdy, jsou-li v souladu s články 169 a 170 a je-li jejich cílem:

a) obnovit jako celek nebo částečně postoj přijatý Parlamentem při prvním čtení nebo

b) dosáhnout kompromisu mezi Radou a Parlamentem nebo

c) změnit část textu postoje Rady, která nebyla zahrnuta do návrhu předloženého v prvním čtení nebo se od něho obsahově liší, nebo

d) zohlednit nové skutečnosti nebo právní stav, které nastaly v době po přijetí postoje Parlamentu v prvním čtení.

Rozhodnutí předsedy prohlásit pozměňovací návrh za přípustný či nepřípustný nelze zpochybnit.

3. Pokud se v době od prvního čtení konaly nové volby, ale článek 63 nebyl uplatněn, může předseda upustit od omezení přípustnosti stanovených v odstavci 2.

Článek 69a: Dohoda z druhého čtení

Pokud nebyl ve lhůtě pro předložení pozměňovacích návrhů nebo návrhů na zamítnutí a hlasování o nich přijat žádný návrh na zamítnutí postoje Rady ani žádné pozměňovací návrhy k tomuto postoji podle článků 67a a 69, oznámí předseda v Parlamentu, že navržený akt byl přijat.

Článek 69b: Obecná ustanovení

Jednání s ostatními orgány za účelem dosažení dohody v rámci legislativního postupu mohou být zahájena výhradně na základě rozhodnutí přijatého v souladu s články 69c až 69e nebo na základě vrácení věci Parlamentem pro účely interinstitucionálních jednání. Tato jednání jsou vedena s ohledem na kodex chování přijatý Konferencí předsedů[(1)].

(1) Kodex pro vedení jednání v rámci řádného legislativního postupu.

Článek 69c: Jednání předcházející prvnímu čtení v Parlamentu

1. Pokud přijal výbor legislativní zprávu na základě článku 49, může většinou hlasů svých členů rozhodnout, že na základě této zprávy zahájí jednání.

2. Rozhodnutí o zahájení jednání jsou oznámena na začátku dílčího zasedání následujícího po jejich přijetí ve výboru. Do konce dne následujícího po tomto oznámení v Parlamentu mohou poslanci nebo jedna či více politických skupin dosahující přinejmenším střední prahové hodnoty písemně požádat, aby se o rozhodnutí výboru zahájit jednání hlasovalo. Parlament k tomuto hlasování přistoupí v průběhu téhož dílčího zasedání.

Není-li tato žádost obdržena ve lhůtě stanovené v prvním pododstavci, předseda o tom informuje Parlament. Jestliže je žádost podána, předseda může bezprostředně před hlasováním dát slovo jednomu řečníkovi hovořícímu ve prospěch rozhodnutí výboru zahájit jednání a jednomu řečníkovi hovořícímu proti tomuto rozhodnutí. Každý z těchto řečníků může učinit prohlášení v délce nejvýše dvou minut.

3. Jestliže Parlament zamítne rozhodnutí výboru zahájit jednání, návrh legislativního aktu a zpráva příslušného výboru jsou zařazeny na pořad jednání následujícího dílčího zasedání a předseda stanoví lhůtu pro předložení pozměňovacích návrhů. Použije se čl. 59 odst. 4.

4. Nebyla-li podána žádost, aby se o tomto rozhodnutí o zahájení jednání v Parlamentu hlasovalo, mohou být jednání zahájena kdykoli po uplynutí lhůty stanovené v odst. 2 prvním pododstavci. Byla-li taková žádost podána, jednání mohou být zahájena kdykoli poté, co rozhodnutí výboru zahájit jednání schválil Parlament.

Článek 69d: Jednání předcházející prvnímu čtení v Radě

Pokud Parlament přijal svůj postoj v prvním čtení, představuje tento postoj mandát pro veškerá jednání s ostatními orgány. Příslušný výbor může kdykoli po přijetí tohoto postoje Parlamentu většinou hlasů svých členů rozhodnout o zahájení jednání. Toto rozhodnutí se oznámí v Parlamentu v průběhu dílčího zasedání následujícího po hlasování ve výboru a uvede se v zápisu.

Článek 69e: Jednání předcházející druhému čtení v Parlamentu

Jakmile byl postoj Rady v prvním čtení předán příslušnému výboru, představuje postoj Parlamentu v prvním čtení s výhradou článku 69 mandát pro veškerá jednání s ostatními orgány. Příslušný výbor se může rozhodnout kdykoli poté zahájit jednání.

Pokud postoj Rady v prvním čtení obsahuje prvky, které nebyly obsaženy v návrhu legislativního aktu nebo v postoji Parlamentu v prvním čtení, může výbor přijmout pokyny pro vyjednávací tým, a to i v podobě pozměňovacích návrhů k postoji Rady.

Článek 69f: Vedení jednání

1. Vyjednávací tým Parlamentu vede zpravodaj a předsedá mu předseda příslušného výboru nebo jeho místopředseda určený předsedou výboru. Jeho členy jsou alespoň stínoví zpravodajové z každé politické skupiny, která si přeje účastnit se jednání.

2. Veškeré dokumenty, které mají být projednávány na jednání s Radou a Komisí (dále jen „třístranné jednání"), musejí být poskytnuty vyjednávacímu týmu nejpozději 48 hodin nebo v naléhavých případech nejpozději 24 hodin před konáním daného třístranného jednání.

3. Po každém třístranném jednání podá předseda vyjednávacího týmu a zpravodaj jménem vyjednávacího týmu zprávu o jednání na nejbližší schůzi příslušného výboru.

Pokud není možné včas svolat schůzi výboru, podají předseda vyjednávacího týmu a zpravodaj jménem vyjednávacího týmu zprávu na schůzi koordinátorů výboru.

4. Jestliže jednání vedou k předběžné dohodě, je o tom příslušný výbor bezodkladně informován. Dokumenty, v nichž jsou zachyceny výsledky závěrečného třístranného jednání, jsou dány k dispozici příslušnému výboru a zveřejněny. Předběžná dohoda je předložena příslušnému výboru, který rozhodne jediným hlasováním většinou odevzdaných hlasů o tom, zda ji přijme. Jestliže je tato dohoda přijata, je předložena k projednání Parlamentu, přičemž jsou v ní jasně vyznačeny veškeré změny oproti návrhu legislativního aktu.

5. Pokud mají dotyčné výbory postupující podle článků 54 a 55 odlišné stanovisko, předseda Konference předsedů výborů stanoví v souladu se zásadami stanovenými v těchto článcích podrobná pravidla pro zahájení jednání a jejich vedení.

Článek 69g: Prodloužení lhůt

1. Na žádost delegace Parlamentu v dohodovacím výboru prodlouží předseda lhůty ve třetím čtení podle čl. 294 odst. 14 Smlouvy o fungování Evropské unie.

2. Předseda oznámí Parlamentu prodloužení lhůt podle čl. 294 odst. 14 Smlouvy o fungování Evropské unie bez ohledu na to, zda byly lhůty prodlouženy na podnět Parlamentu nebo na podnět Rady.

Článek 70: Svolání dohodovacího výboru

Pokud Rada informuje Parlament, že nemůže schválit všechny parlamentní pozměňovací návrhy k postoji Rady, dohodne se předseda s Radou na době a místě první schůze dohodovacího výboru. Šestitýdenní nebo v případě prodloužení osmitýdenní lhůta stanovená v čl. 294 odst. 10 Smlouvy o fungování Evropské unie začíná běžet dnem, kdy se výbor poprvé sejde.

Článek 71: Delegace v dohodovacím výboru

1. Delegace Parlamentu v dohodovacím výboru má stejný počet členů jako delegace Rady.

2. Politické složení delegace odpovídá složení Parlamentu podle politických skupin. Konference předsedů stanoví přesný počet poslanců z každé politické skupiny, kteří se mají jednání účastnit jako členové delegace Parlamentu.

3. Členové delegace jsou jmenováni politickými skupinami pro každý konkrétní případ, který je předmětem dohodovacího řízení, přednostně z členů příslušného výboru, kromě tří členů, kteří jsou jmenováni jako stálí členové po sobě následujících delegací na dobu dvanácti měsíců. Tři stálí členové jsou jmenováni politickými skupinami z místopředsedů a zastupují alespoň dvě různé politické skupiny. V každém konkrétním případě jsou členy delegace předseda a zpravodaj příslušného výboru v druhém čtení, jakož i zpravodaj z každého přidruženého výboru.

4. Politické skupiny zastoupené v delegaci jmenují náhradníky.

5. Politické skupiny nezastoupené v delegaci mohou na kteroukoli přípravnou schůzi v rámci delegace vyslat po jednom zástupci. Pokud delegace nezahrnuje žádné nezařazené poslance, může se jeden nezařazený poslanec zúčastnit interních přípravných schůzí delegace.

6. Delegaci vede předseda Parlamentu nebo jeden ze tří stálých členů.

7. Delegace rozhoduje většinou hlasů svých členů. Její jednání jsou neveřejná.

Konference předsedů stanoví další procesní pokyny pro jednání delegace v dohodovacím výboru.

8. Delegace podá Parlamentu zprávu o výsledcích dohodovacího řízení.

Článek 72: Společný návrh

1. Pokud je v dohodovacím výboru dosaženo dohody o společném návrhu, věc se automaticky zařadí na pořad jednání dílčího zasedání Parlamentu, které se koná do šesti nebo v případě prodloužení do osmi týdnů ode dne schválení společného návrhu v dohodovacím výboru.

2. Předseda nebo jiný navržený člen parlamentní delegace v dohodovacím výboru učiní prohlášení o společném návrhu, ke kterému je přiložena zpráva.

3. Ke společnému návrhu nelze předkládat žádné pozměňovací návrhy.

4. O společném návrhu jako celku se rozhoduje v jediném hlasování. Společný návrh je schválen, pokud získá většinu odevzdaných hlasů.

5. Pokud v dohodovacím výboru není dosaženo dohody o společném návrhu, předseda nebo jiný navržený člen parlamentní delegace v dohodovacím výboru učiní prohlášení. Po tomto prohlášení následuje rozprava.

6. Během dohodovacího řízení mezi Parlamentem a Radou následujícího po druhém čtení nelze návrh vrátit výboru.

7. Články 49, 50 a 53 se nepoužijí na třetí čtení.

PŘÍLOHA III – Kodex pro vedení jednání v rámci řádného legislativního postupu[1]

1. Úvod

Tento kodex chování obsahuje pokyny pro vedení jednání ze strany Parlamentu ve všech fázích řádného legislativního postupu včetně třetího čtení. Je třeba jej vykládat ve spojení s články 69b až 69f jednacího řádu.

Doplňuje příslušná ustanovení interinstitucionální dohody ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů[2] týkající se transparentnosti a koordinace legislativního procesu, jakož i Společné prohlášení o praktických opatřeních pro postup spolurozhodování schválené Parlamentem, Radou a Komisí dne 13. června 2007[3].

2. Obecné zásady a příprava na jednání

Interinstitucionální jednání se v kontextu řádného legislativního postupu řídí zásadami transparentnosti, odpovědnosti a účinnosti s cílem zajistit, aby byl rozhodovací proces důvěryhodný, zpětně dohledatelný a otevřený, a to jak v rámci Parlamentu, tak i ve vztahu k veřejnosti.

Obecně platí, že Parlament by měl využívat ve všech fázích řádného legislativního postupu všech možností, jež má k dispozici. Rozhodnutí zahájit jednání, zejména za účelem dosažení dohody v prvním čtení, je zvažováno případ od případu, přičemž jsou zohledněna specifika každého jednotlivého návrhu.

Návrh na zahájení jednání s Radou předkládá zpravodaj na schůzi všech členů výboru, který rozhodne podle příslušného článku jednacího řádu. V případě jednání v prvním čtení je mandátem legislativní zpráva výboru nebo pozměňovací návrhy přijaté v plénu, v případě jednání na začátku druhého čtení nebo ve druhém čtení je mandátem postoj Parlamentu v prvním čtení; postoj Parlamentu ve druhém čtení je pak mandátem pro jednání ve třetím čtení.

Parlament je informován o rozhodnutích o zahájení jednání a tato rozhodnutí mu jsou předkládána k posouzení. Aby bylo dosaženo co nejvyšší úrovně transparentnosti legislativního procesu, informuje předseda Konference předsedů výborů pravidelně Konferenci předsedů a poskytuje jí soustavně a včas informace o veškerých rozhodnutích výborů o zahájení jednání a o průběhu projednávání návrhů řádným legislativním postupem. Dohoda dosažená při jednání je považována za předběžnou, dokud ji Parlament nepřijme.

---

[1] Ve znění schváleném Konferencí předsedů dne 28. září 2017.
[2] Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.
[3] Úř. věst. C 145, 30.6.2007, s. 5.

Při jednáních v prvním čtení, na začátku druhého čtení a ve druhém čtení má primární odpovědnost za vedení jednání příslušný výbor, který je zastupován vyjednávacím týmem v souladu s článkem 69f jednacího řádu. Při jednání ve třetím čtení zastupuje Parlament delegace v dohodovacím výboru, které předsedá jeden z místopředsedů odpovědných za dohodovací řízení. V průběhu jednání je třeba dodržovat vyvážené politické zastoupení a všechny politické skupiny mají právo být zastoupeny přinejmenším svými pracovníky.

Tento kodex chování se použije obdobně v případě splnění podmínek stanovených v článku 54 jednacího řádu týkajícího se postupu s přidruženými výbory nebo článku 55 jednacího řádu týkajícího se postupu společných schůzí výborů, zejména pokud jde o složení vyjednávacího týmu a průběh jednání. Předsedové dotčených výborů by se měli předem dohodnout na podmínkách spolupráce v rámci interinstitucionálních jednání.

3. Průběh jednání a konečná právně-jazyková redakce

Ze zásady a v zájmu zvýšení transparentnosti dbá Parlament o to, aby byla veřejnost v průběhu celého legislativního cyklu dostatečně informována, a přitom úzce spolupracuje s ostatními orgány na zlepšení možnosti sledovat průběh legislativního procesu. Za tím účelem jsou společně oznamovány úspěšné výsledky legislativních postupů, mimo jiné formou společných tiskových konferencí nebo jiným vhodným způsobem.

Třístranná jednání jsou vedena na základě jednoho společného dokumentu (obvykle v podobě vícesloupcového dokumentu), v němž jsou uvedeny postoje jednotlivých orgánů k pozměňovacím návrhům ostatních orgánů a který případně obsahuje rovněž předběžně dohodnutý kompromisní text. Tento společný dokument používají všechny příslušné orgány a každé jeho znění, které dostávají účastníci třístranných jednání, by měli v zásadě schválit oba spolutvůrci právních předpisů. Po každém třístranném jednání podá předseda vyjednávacího týmu a zpravodaj zprávu o průběhu jednání příslušnému výboru nebo jeho koordinátorům.

Pokud je uzavřena předběžná dohoda s Radou, předseda vyjednávacího týmu a zpravodaj sdělí příslušnému výboru veškeré informace o výsledku jednání, který se zveřejní. Příslušný výbor obdrží k posouzení znění předběžné dohody v podobě, v níž jsou jasně vyznačeny změny oproti návrhu legislativnímu aktu. Příslušný výbor rozhodne v souladu s článkem 69f jednacího řádu.

Předběžná dohoda dosažená během jednání je potvrzena písemně oficiálním dopisem. V případě dohody v prvním a druhém čtení potvrzuje předběžnou dohodu předseda výboru Coreper písemně předsedovi příslušného výboru, v případě dohody na začátku druhého čtení informuje předseda příslušného výboru Radu, že doporučí

plénu, aby postoj Rady v prvním čtení odpovídající znění předběžné dohody byl přijat ve druhém čtení v Parlamentu bez pozměňovacích návrhů.[1]

Mezi schválením předběžné dohody ve výboru a hlasováním v Parlamentu musí být politickým skupinám poskytnut dostatek času na přípravu jejich konečného postoje.

Předběžná dohoda podléhá konečné právně-jazykové redakci v souladu s článkem 193 jednacího řádu. Ve znění předběžné dohody nejsou prováděny žádné změny, aniž by se na tom Parlament a Rada výslovně dohodly na příslušné úrovni.

4. Podpora poskytovaná vyjednávacímu týmu

Vyjednávacímu týmu jsou poskytnuty veškeré zdroje nezbytné k řádnému výkonu jeho činnosti. Je mu nápomocen „administrativní projektový tým", jehož koordinaci zajišťuje sekretariát příslušného výboru a v němž by mělo být zastoupeno přinejmenším oddělení pro dohodovací řízení a spolurozhodování, právní služba, ředitelství pro legislativní akty, tisková služba Parlamentu a ostatní příslušné útvary, o jejichž účasti se rozhoduje podle konkrétních okolností. Na schůze, na nichž se připravují třístranná jednání nebo které na ně navazují, jsou zváni poradci politických skupin. Oddělení pro dohodovací řízení a spolurozhodování koordinuje administrativní podporu poskytovanou delegaci Parlamentu v dohodovacím výboru.

[1] Viz bod 18 společného prohlášení o praktických opatřeních pro postup spolurozhodování.

PŘÍLOHA IV – Pořadí států předsedajících Radě[1]

Rozdělení pořadí států předsedajících Radě do skupin po třech (trojice předsednictví)

Estonsko	červenec – prosinec	2017
Bulharsko	leden – červen	2018
Rakousko	červenec – prosinec	2018
Rumunsko	leden – červen	2019
Finsko	červenec – prosinec	2019
Chorvatsko	leden – červen	2020
Německo	červenec – prosinec	2020
Portugalsko	leden – červen	2021
Slovinsko	červenec – prosinec	2021
Francie	leden – červen	2022
Česká republika	červenec – prosinec	2022
Švédsko	leden – červen	2023
Španělsko	červenec – prosinec	2023
Belgie	leden – červen	2024
Maďarsko	červenec – prosinec	2024
Polsko	leden – červen	2025
Dánsko	červenec – prosinec	2025
Kypr	leden – červen	2026
Irsko	červenec – prosinec	2026
Litva	leden – červen	2027
Řecko	červenec – prosinec	2027
Itálie	leden – červen	2028
Lotyšsko	červenec – prosinec	2028
Lucembursko	leden – červen	2029
Nizozemsko	červenec – prosinec	2029
Slovensko	leden – červen	2030
Malta	červenec – prosinec	2030

[1] Úř. věst. L 208, 2.8.2016, s. 42.